

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings)

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 6 และระดับนานาชาติ ครั้งที่ 4

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

เรื่อง พุทธนวัตกรรมกับการสร้างสังคมสุขอย่างยั่งยืน

(Buddhist Innovation and the Creation of a Sustainable Peaceful Society)

ร่วมกับ

สมาคมเครือข่ายส่งเสริมการวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยแม่โจ้
มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเวียงชัย
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ที่ปรึกษา:

พระราชพัฒนวัชรบัณฑิต, รศ.ดร.	รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น
พระอุดมปัญญาภรณ์, ดร.	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่
รศ.ดร.วิทยา ทองดี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป
ผศ.ดร.นิเทศ สนั่นนารี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
พระครูศรีพุทธวิมลจิต, ผศ.ดร.	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการวิทยาเขตขอนแก่น
พระมหาพิสิฐ วิสิฐฐปณโณ, ดร.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น
นายศักดินันท์ ศรีหาบงค์	รก.ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขตขอนแก่น

บรรณาธิการ:

พระราชพัฒนวัชรบัณฑิต, รศ.ดร.

กองบรรณาธิการ

รศ.ดร.ศรัณญา อรุณขจรศักดิ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รศ.ดร.กตัญญู แก้วหานาม	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
รศ.ดร.วิชชุ สมิตสุวรรณค์	วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รศ.ดร.วินิจ ฝาเจริญ	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
รศ.ดร.ธัญวัฒน์ รัตนศักดิ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ.ดร.สุภายู อีระวณิชตระกูล	มหาวิทยาลัยบูรพา

กองบรรณาธิการ

รศ.ดร.บุญยเสนอ ตริวิเศษ	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
รศ.ดร.อังคณา ตุงคะสมิต	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รศ.ดร.บุญยจีรา ชีรเวทย์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผศ.ดร.ณัฐกาญจน์ นาคนวล	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.ปทุมพร เปี้ยถนอม	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผศ.ดร.จักรปรุฬห์ วิชาอัครวิทย์	มหาวิทยาลัยพายัพ
ผศ.ดร.ปรัชนันท์ เจริญอาภรณ์	มหาวิทยาลัยบูรพา
ผศ.ดร.ประภาศ แก้วเกตุพงษ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผศ.ดร.มารศรี สอทิพย์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผศ.ดร.สยาม ราชวัตร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ.ดร.กรรณิการ์ อินตะวงค์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ.ดร.ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผศ.ดร.เสรี วรพงษ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.พิษณุ บุญนิยม	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ผศ.ดร.ภัทรชัย อุทาพันธ์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.สมบูรณ์ วัฒนะ	วิทยาลัยศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.กรกรก สารภิรมย์	วิทยาลัยศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.ไพศาล เครือแสง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผศ.ดร.วรวิทย์ นพแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผศ.ดร.เพ็ญพนอ พ่วงแพ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผศ.ดร.ปฐมาวดี จงรักษ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ.ดร.มนตรี สิริโรจนานันท์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ผศ.ปัทวี สัตยวงศ์ทิพย์	มหาวิทยาลัยบูรพา
พระมหาไทยน้อย ญาณเมธี, ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อ.ดร.วัฒนา นนทชิต	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อ.ดร.อารีย์ บินประทาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
อ.ดร.ชั้นทอง วิชาเดช	มหาวิทยาลัยบูรพา
อ.ดร.เพ็ญวรา ชูประวัตติ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อ.ดร.ชาญชัย ฤทธิร่วม	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
อ.ดร.ศศิพัชร จำปา	มหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะทำงาน :

ผศ.ดร.สุรพล พรหมกุล	ผศ.ดร.สุวิน ทองปั้น	ผศ.ดร.จรัส ลีกา
ผศ.ดร.เพชรฤต ศรีบุญเรือง	ผศ.ดร.นิรัช เรือนแสง	อ.ดร.สมควร นามสีฐาน
ดร.อมรรัตน์ เตชะนอก	อ.ดร.สุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา	อ.ดร.สุนทร สายคำ
อ.ดร.ปารณจิตร สุกุมลย์	อ.ดร.วิรัตน์ ทองภู	อ.ทรงพล โชติกเวชกุล
อ.ดร.ยิ่งสรรค์ หาพา	พระมหากิตติ กิตติเมธี	อ.สุทธิพงษ์ อุพลเถียร
อ.ดร.สรินญา มารศรี	น.ส.มาริสสา ไสวงาม	น.ส.อนุธิดา บุญตะวัน

ศิลปะและรูปเล่ม:

น.ส.สาริกา ไสวงาม

สาส์นจากรองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น

ในโอกาสที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้จัดงานประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 6 และระดับนานาชาติ ครั้งที่ 4 “พุทธนวัตกรรมกับการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน (Buddhist innovation and the creation of a sustainable peaceful society)” จัดขึ้นในวันที่ 27 มีนาคม 2567 เพื่อเปิดโอกาสให้คณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย นิสิต นักศึกษาและเครือข่ายสถาบันการศึกษา ได้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานวิชาการสู่การใช้ประโยชน์ในสังคมต่อไป

เอกสารทั้งหมดได้ผ่านกระบวนการทบทวนโดยผู้ทรงคุณวุฒิก่อนที่จะนำเสนอในรูปแบบวาจาหรือโปสเตอร์ในการประชุมครั้งนี้ เกณฑ์การคัดเลือกงานวิจัยเหล่านี้เน้นย้ำถึงความแปลกใหม่ของความรู้ บทความฉบับเต็มได้รับการตีพิมพ์ใน Conference Proceeding ตามข้อตกลงของ Conference Editorial Board โดยจะเผยแพร่ทางออนไลน์ที่ www.mcukk-nic/2024

ในนามคณะบรรณาธิการ ขออนุโมทนาบุญขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมให้การดำเนินงานการประชุมวิชาการครั้งนี้ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัยกำหนดไว้

(พระราชพัฒนวัชรบัณฑิต, รศ.ดร.)
รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น
บรรณาธิการการประชุมวิชาการ

กำหนดการ

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 6 ระดับนานาชาติครั้งที่ 4

ณ หอประชุมเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

เวลา 08:00-08:30 น. ลงทะเบียนและรับเอกสาร ณ ห้องประชุมชั้น 2 อาคารเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา

เวลา 08:30-09:00 น. **พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร. อุปนายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**

จุดฐาปเทียน กล่าวนำบูชาพระรัตนตรัยและประจำมนต์เพ็ชร ถวายสักการะ
อุปนายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตามลำดับ ดังนี้

1. พระราชพัฒนวัชรบัณฑิต, รศ.ดร. รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น
2. พระอุดมปัญญาภรณ์, ดร. ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่
3. รศ.ดร.วิทยา ทองดี ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป
4. ผศ.ดร.นิเทศ สันนารี ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

พระราชพัฒนวัชรบัณฑิต, รศ.ดร. รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น

กล่าวรายงานต่อประธานพิธี

เวลา 09:00-11:00 น. **พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร. อุปนายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**

กล่าวเปิดงานและปาฐกถาพิเศษ

เรื่อง “พุทธนวัตกรรมกับการสร้างสังคมสันติสุข อย่างยั่งยืน”

พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร. อุปนายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มอบโล่ให้กับเจ้าภาพร่วมการประชุมวิชาการ

รศ.ดร.วิทยา ทองดี ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป ถวายเครื่องไทยธรรม

เวลา 11:30-12:00 น. **พิธีลงนาม MOU**

ระหว่าง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

กับมหาวิทยาลัยเครือข่าย

เวลา 11:30-13:00 น. ฉันทัดดาอาหารเพล/รับประทานอาหาร

เวลา 13:00-16:30 น. **นำเสนอบทความวิชาการ แบบปากเปล่าและแบบโปสเตอร์ แต่ละห้อง**

เวลา 16:30 น. ประธานประจำห้องประชุมกลุ่มย่อยกล่าวสรุปและกล่าวขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ

เสร็จพิธี ผู้เข้าร่วมงานเดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

ระดับชาติ

ด้านพุทธรูปกรรมทางมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์เพื่อการสร้างสังคมสันติสุข
อย่างยั่งยืน

ห้องประชุมย่อยที่ 10 ห้อง B 403 ชั้น 4

อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุฒาจารย์
(สนิท ชวณมหาปญฺญมหาเถร)

ผู้ทรงคุณวุฒิ:

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุรัตน์ อนันทนาธร
: มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐพล เย็นใจมา
: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
3. อาจารย์ ดร.กาญจน์ชนิดาภา เจริญจิตร
: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ลำดับ	บทความ/ผู้พิมพ์	หน้า
1	การสื่อสารทางการเมือง : พระใบฎีกาพงษ์ศักดิ์ ขนดีโพโล (รอดทะยอย), พระครูสาครสิริคุณชนดีโก (รอดไสว) และพระครูสุชาตวรคุณ สนติกโร (อภิชาติ เดชชัย)	855
2	การตัดสินใจเลือกตั้ง มาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น : พระสหัส มะลิวัน, พระฤทธิชัย แสนคำยวง, สุทธิพงษ์ สวัสดิ์ทา, ทรงพล โชติกเวชกุล และประกอบ มีโคตรกอง	869
3	การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนผู้สังคมมีสุขภาพดีสิ่งแวดล้อมที่ดีของคณะผู้บริหาร เทศบาลตำบลบ้านดั้น : ภาณุพงศ์ คำสีโท, พระจันทร์สุดา รุ่งเรือง และพระกฤษดา ทุมมสาโร (สาระวิท)	879
4	หลักการแบ่งแยกอำนาจและความสัมพันธ์ในการใช้อำนาจอธิปไตยตามแนวคิดของมองเต สกิเออ : พระมหาชานนท์ โชติวณฺโณ (แฝงบุญ), พระมหากวีพงษ์ ทุมมปาโล (วิเศษสังข์) และพระเมธิน ปญญาพล (สุโขทัย)	893
5	ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามอำเภอ น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น : ชนิตา เสนากุล, สุทธิพงษ์ สวัสดิ์ทา, ศักดิ์ดา ต้นคชสาร, ทรงพล โชติกเวชกุล และพระครูสุตธรรมภาณี	903
6	การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอำเภอสูงจังหัด ขอนแก่น : ศตวรรษัน พันธุชิน, สุทธิพงษ์ สวัสดิ์ทา, ศักดิ์ดา ต้นคชสาร, ประกอบ มีโคตรกอง และอภิณพ ฮาดมศักดิ์	913
7	ความไว้วางใจต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น : เรืองยศ ครีณะ, สุทธิพงษ์ สวัสดิ์ทา, พระครูอนุกูลปริยัติการ (สุรเวช เกษิต), ประกอบ มีโคตรกอง และอภิณพ ฮาดมศักดิ์	925
8	การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย : พูนวรลักษณ์ สุตบุญ, สุทธิพงษ์ สวัสดิ์ทา และชาญชัย สวดศรี	935
9	ความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขามตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น : ธนาพันธ์ เพชรมงคล, สุทธิพงษ์ สวัสดิ์ทา, พระครูอนุกูลปริยัติการ (สุรเวช เกษิต), ทรงพล โชติกเวชกุล และพระครูสุตธรรมภาณี	947
10	วิเคราะห์การเมืองการปกครองตามแนวพระพุทธศาสนาของท่านพุทธทาสภิกขุ : สยาม โพธิ์คำ, ศตวรรษ สงกาพันธ์ และธงชัย สิงอุตม	959

การสื่อสารทางการเมือง Political Communication

พระใบฎีกาพงษ์ศักดิ์ ขนฺติพโล (รอดทะยอย), พระครูสาครสิริคุณขนฺติโก (รอดไสว)
และพระครูสุชาตวรคุณ สนฺติกโร (อภิชาติ เดชชัย)

Phrabaidika Pongsak Khuntipalo (Rodthayoi), Phrakru Sakhonsirikhun Khantiko (Rod Sawai)
and Phrakhu Suchatvorakun and Santikro (Apichartdejchai)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์พุทธโสธร

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Puthasothorn Buddhist College, Thailand

Corresponding Author, E-mail: phongsak.rod@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

การสื่อสารทางการเมืองเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น และความตั้งใจระหว่างผู้มีส่วนได้เสียทางการเมือง ซึ่งรวมถึงนักการเมือง ประชาชน สื่อมวลชน องค์กรพัฒนาเอกชน และกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ เป้าหมายหลักคือเพื่อโน้มน้าว สร้างความเข้าใจ และระดมการสนับสนุนสำหรับนโยบายสาธารณะ และเป้าหมายทางการเมืองบุคคลหรือองค์กรที่ส่งข้อความหรือกลุ่มเป้าหมายที่ข้อความมุ่งไป เนื้อหาของการสื่อสารวิธีการที่ใช้ส่งข้อความ เช่น สื่อมวลชน โซเชียลมีเดีย การปราศรัยผลลัพธ์ที่ต้องการจากการสื่อสาร เช่น การเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น พฤติกรรม หรือการสนับสนุนการสื่อสารจากผู้นำหรือองค์กรไปยังประชาชน เช่น การปราศรัย นโยบายการสื่อสารจากล่างขึ้นบนการสื่อสารจากประชาชนไปยังผู้นำหรือองค์กร เช่น การร้องเรียน การประท้วงการสื่อสารแนวนอนการสื่อสารระหว่างกลุ่มต่างๆ เช่น การเจรจาต่อรอง การประนีประนอมสร้างความเข้าใจช่วยให้ประชาชนเข้าใจประเด็นทางการเมือง นโยบาย และกระบวนการต่างๆสร้างการมีส่วนร่วมกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองสร้างความชอบธรรม: ช่วยให้นักการเมืองและองค์กรต่างๆ ได้รับการยอมรับจากประชาชนสร้างความสามัคคีช่วยให้เกิดความสามัคคีในสังคมการสื่อสารทางการเมืองเป็นเครื่องมือสำคัญในการปกครองแบบประชาธิปไตย ช่วยให้ประชาชนมีส่วนร่วมใน decisions ทางการเมือง และสร้างสังคมที่โปร่งใส ยุติธรรม และสงบสุข

คำสำคัญ: การสื่อสาร; การเมือง

Abstract

Political communication It is a process of exchanging information, opinions, and intentions between political stakeholders. This includes politicians, citizens, the media, NGOs. and various interest groups, the main goal is to influence create understanding and mobilize support for public policy and political goals. The person or organization that sent the message or the target group the message is aimed at. Content of communication the method used to send the message, such as mass media, social media, speeches, the desired outcome of the communication, such as change in opinions, behavior, or support. Communication from leaders or organizations to the people, such as speeches, policies, bottom-up communication. Communication from citizens to leaders or organizations, such as complaints, protests, horizontal communication. Communication between different groups, such as negotiations compromise create understanding Help citizens understand political issues, policies, and various processes, creating participation. Encourage people to participate in political activities. Build legitimacy: Help politicians and organizations gain acceptance from the public. create unity Helps create unity in society Political communication is an important tool in democratic governance. Help citizens participate in political decisions and create a transparent, fair and peaceful society.

Keywords: communication; politics

1. บทนำ

การสื่อสารทางการเมืองเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นและความเชื่อระหว่างผู้มีส่วนร่วมในระบบการเมืองซึ่งรวมถึงนักการเมืองข้าราชการประชาชนสื่อมวลชนกลุ่มผลประโยชน์และองค์กรต่างๆ การสื่อสารทางการเมืองมีบทบาทสำคัญในการกำหนดวาระทางการเมืองการสร้างนโยบายสาธารณะการโน้มน้าวใจประชาชนและการรักษาเสถียรภาพของสังคมเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น และความหมายเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองระหว่างผู้มีส่วนร่วมต่างๆ ในระบบการเมือง กระบวนการนี้ครอบคลุมทั้งการสื่อสารแบบทางเดียว (top-down) จากผู้มีอำนาจไปยังประชาชน และการสื่อสารแบบสองทาง (two-way) ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น การสื่อสารมีความสำคัญและความสัมพันธ์กับการเมืองเป็นอย่างมาก เพราะการเมืองเป็นเรื่องของการใช้อำนาจ การควบคุมอำนาจ และการบริหารจัดการอำนาจ เพื่อประโยชน์ของสาธารณะและประชาชนซึ่ง

การใช้อำนาจทางการเมืองนั้นส่งผลกระทบต่อทุกคนในสังคม ส่วนการสื่อสารเป็นเรื่องของการส่งข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างสมาชิกประชาชนในสังคม สองสิ่งจึงแยกจากกันไม่ได้และเป็นประเด็นที่ได้ได้รับความสนใจในการศึกษาอย่างกว้างขวางในวงวิชาการ (ยุทพร อสรชัย, 2559: 12-16)

การสื่อสารกับการเมืองมีความเกี่ยวพันกันอย่างใกล้ชิด การสื่อสารเป็นพื้นฐานของศาสตร์สาขาต่างๆ ส่วนการเมืองเป็นเรื่องของการใช้และการควบคุมอำนาจแนวคิดทางการเมืองผูกพันอยู่เหนือบุคคลสถาบัน หรือประเทศอื่นได้ถ้าไม่ใช้การสื่อสาร การสื่อสารเป็นเครื่องมือที่จะนำไปสู่การกระทำทางการเมือง กล่าวคือ ชีวิตและสังคมจะเป็นไปอย่างไรขึ้นอยู่กับความสามารถของประชาชนในการแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างกันหรืออีกนัยหนึ่งก็คือ การสื่อสารเป็นเครื่องมือสนับสนุนหรือเรียกร้องทางการเมืองนั่นเอง (พิชิต ทนงค์, 2550: 2)

ช่องทางการสื่อสารทางการเมือง มีองค์ประกอบด้วยสถาบันทางการเมืองต่างๆ เช่น พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ ระบบราชการ หรือกลุ่มมวลชนอื่นๆ ที่สามารถเชื่อมประชาชนเข้ากับผู้นำได้ ซึ่งองค์กรเหล่านี้ อาจมีโครงสร้างที่ถาวร หรือกึ่งถาวรก็ได้และอาจไม่จำเป็นที่จะต้องทำหน้าที่ติดต่อกัน ด้วยช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย แนวทางพัฒนาบทบาทสื่อมวลชนเพื่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองสำหรับแนวทางพัฒนาสื่อมวลชนควรจะเริ่มต้นจากด้านการบริหารจัดการภายในองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยองค์กรสื่อมวลชนควรจะต้องเป็นอิสระจากรัฐบาล ไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจทุนเจ้าของสื่อหรือทุนทางการเมือง มีการพัฒนาบุคลากรภายในองค์กร ให้มีความรู้ความสามารถ ในงานข่าวสารทางการเมืองอยู่เสมอ และต้องยึดถือการทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก และไม่ใช้เสรีภาพที่มีในการใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชนในการปลุกกระดม ใช้ความรุนแรง ด้วยการบิดเบือนข้อเท็จจริงขณะที่องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนจะต้องทำหน้าที่ กำกับดูแลเรื่องจรรยาบรรณ จริยธรรม คุณธรรมของสื่อมวลชน ด้วยการไม่ให้ร้ายผู้อื่น หรือละเมิดสิทธิของผู้อื่นที่ชัดเจน เพื่อคุ้มครองผู้เกี่ยวข้อง และมีความพร้อมที่จะตรวจสอบสื่ออย่างจริงจัง พระสังวาล เขมปญโญ (สายเนตร) (2565) “ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมใหม่” ผลักดันขอบเขตของ “พื้นที่สาธารณะ” ทั้งมีติกายภาพและออนไลน์ ช่วยให้การผลิตชุดข้อมูลซ้ำเป็นไปได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยไม่ผูกติดกับสถานที่หรือเวลา ปัจจัยความสำเร็จของการสื่อสารทางการเมืองภายใต้บริบทสังคมไทย ประกอบด้วย “ผู้ส่งสาร” ที่มีทักษะการพูดดี เข้าใจกลยุทธ์การตลาดและทักษะดิจิทัล “สาร” ที่ตรงกับพฤติกรรมและรสนิยมของกลุ่มเป้าหมาย “ช่องทางการสื่อสาร” แบบหลอมรวมระหว่างสื่อใหม่กับสื่อเก่า โดยใช้นวัตกรรมช่วย และ “ผู้รับสาร” ที่พร้อมสนองตอบอย่างรวดเร็ว (มัลลิกา บุญมีตระกูล (มหาสุข), 2565: 63)

ภาพลักษณ์ทางการเมืองที่นักการเมืองไทยนิยมสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ ภาพลักษณ์การให้ข้อมูลข่าวสาร และแสดงความรู้ความเข้าใจ ภาพลักษณ์แสดงความรับผิดชอบและตำแหน่งหน้าที่สื่อสารการทำงาน หน้าที่ และความรับผิดชอบของตน โดยภาพลักษณ์ทางการเมืองที่โดดเด่นของแต่ละ

ท่าน แสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์ที่นักการเมืองต้องการนำเสนอสู่ประชาชนให้เป็นที่รับรู้และจดจำ รวมถึงเพื่อให้ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ทางการสื่อสารที่นักการเมืองตั้งไว้ เกรียงไกร บุญมั่ง และคณะ (2565: 194) กล่าวได้ว่า การสื่อสารทางการเมืองมีบทบาทสำคัญต่อระบบการเมือง ช่วยให้ประชาชนมีส่วนร่วมเข้าใจ และสร้างความเปลี่ยนแปลงเป็นเครื่องมือสำคัญในการปกครองแบบประชาธิปไตย ช่วยให้ประชาชนมีส่วนร่วมใน decisions ทางการเมือง และสร้างสังคมที่โปร่งใส ยุติธรรม และสงบสุขสร้างความเข้าใจ ช่วยให้ประชาชนเข้าใจประเด็นทางการเมือง นโยบาย และกระบวนการต่างๆ สร้างการมีส่วนร่วม กระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองสร้างความชอบธรรม ช่วยในกิจการเมืองและองค์กรต่างๆ ได้รับการยอมรับจากประชาชนสร้างความสามัคคี ช่วยให้เกิดความสามัคคีในสังคมการสื่อสารจากผู้นำหรือองค์กรไปยังประชาชน เช่น การปราศรัย นโยบายการสื่อสารจากล่างขึ้นบน การสื่อสารจากประชาชนไปยังผู้นำหรือองค์กร เช่น การร้องเรียน การประท้วงการสื่อสารแนวนอน การสื่อสารระหว่างกลุ่มต่างๆ เช่น การเจรจาต่อรอง การประนีประนอมช่องทางการสื่อสารทางการเมืองสื่อดั้งเดิม หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์สื่อใหม่ โซเชียลมีเดีย เว็บไซต์ บล็อกการสื่อสารแบบตัวต่อตัว การประชุม การปราศรัย การพบปะ ความท้าทายของการสื่อสารทางการเมืองการบิดเบือนข้อมูล ข่าวปลอม ข้อมูลเท็จ การโฆษณาชวนเชื่อ การเข้าถึงข้อมูล ช่องว่างระหว่างผู้มีข้อมูลและผู้ไม่มีข้อมูลความแตกแยกทางการเมืองความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

2. ความหมายของการสื่อสารทางการเมือง

การสื่อสารทางการเมือง เป็นกระบวนการสื่อสารที่มากกว่าการให้ความไว้วางใจหลากหลายดังต่อไปนี้ Danton & Woodrard (1990) นิยามว่าสื่อสารทางการเมือง คือการถกเถียงของสาธารณชน เกี่ยวกับการจัดสรรสาธารณประโยชน์ (รายได้) อำนาจหน้าที่ ใครจะทำหน้าที่ บริหาร นิติบัญญัติ ตุลาการ) และกำหนดกฎระเบียบในสังคม (การให้รางวัล และการลงโทษ)

Karl W. Deutsch (2003) ได้ชี้ให้เห็นถึงการสื่อสารและการควบคุมว่าเป็นเรื่องสำคัญยิ่งของระบบการเมืองเป็นเสมือนเส้นประสาท (The Nerves of Government) ของระบบการเมืองทั้งนี้เขาได้อธิบายถึงกระบวนการสื่อสารทางการเมืองว่า เป็นเรื่องของการแสดงออกซึ่งความเรียกร้องต้องการของประชาชน การตอบสนองของรัฐ อันนำไปสู่การตัดสินใจ อันเป็นผลจากการสื่อสารทางการเมืองในสังคมนั้น ระบบการเมืองจะสามารถดำรงคงอยู่ และมีบูรณภาพได้ก็ขึ้นอยู่กับความสามารถที่จะ “ตอบสนอง” ต่อการเรียกร้องต้องการทางการเมือง

การสื่อสารทางการเมืองเป็นตัวกลางหรือสื่อกลางระหว่างสมาชิกของระบบการเมืองกล่าวคือเป็นช่องทางในการเสนอข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการตัดสินใจและนโยบายต่างๆ ของรัฐบาล ให้ประชาชนได้รับรู้ ในขณะเดียวกันก็จะเป็นกระบวนการในการำเอาข้อเรียกร้อง และความต้องการของประชาชนไป

ให้รัฐบาลได้รับรู้เช่นกัน

Harold D. Lasswell (1997) อธิบายถึงการสื่อสารทางการเมืองว่าเป็นการตอบคำถามที่ว่าใคร, พูดอะไร, ด้วยช่องทางใด, ถึงใคร และมีผลกระทบใดบ้าง

Chaffee กล่าวถึงการสื่อสารทางการเมืองว่า มีลักษณะเป็นระบบของการแพร่ข่าวสารทางการเมืองไปยังสมาชิกของระบบราชการเมือง ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การสื่อสารทางการเมืองเป็นแบบแผนหรือกระบวนการเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองระหว่างสมาชิกกับหน่วยต่างๆ ในระบบการเมือง โดยข่าวสารทางการเมืองนั้น Chaffee หมายความว่า ความรู้ (Knowledge) ของสมาชิกในระบบการเมือง เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวใดๆ (Any Change) ในสถานะของระบบ ในแง่ของการใช้อำนาจหน้าที่หรืออำนาจรัฐ (the Authoritative) แบ่งสรรสิ่งที่มีคุณค่าในสังคม (Allocation of value)

Maicas Manuel Pares (199227) นิยามความหมายของการสื่อสารการเมืองไว้ 4 ข้อดังนี้ 1) การสื่อสารใดๆ ที่สัมพันธ์ระหว่างการเมืองกับระบบสังคม อันได้แก่ รัฐบาล พรรคการเมือง กลุ่มกดดันทางการเมือง การเคลื่อนไหวของประชาชน ซึ่งกลุ่มหรือบุคคลเหล่านี้อาจเป็นทั้งผู้ส่ง หรือผู้รับสาร 2) สื่อสารการเมืองเป็นเรื่องของการโน้มน้าวใจ จัดกระทำ หรือการหลอกลวงเพื่อที่จะนำไปสู่อำนาจอุดมการณ์ ผลประโยชน์ ความขัดแย้ง ประชามติ ฯลฯ การสื่อสารนี้อาจเป็นไปในรูปของข่าว เหตุการณ์เสมือนจริง การโฆษณาชวนเชื่อ การเบี่ยงเบนข้อเท็จจริง โดยวิธีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ 3) การสื่อสารทางการเมือง เกี่ยวข้องกับการตลาดทางการเมือง โดยเฉพาะกระบวนการเลือกตั้งการหยั่งเสียง อันเป็นเครื่องมือสำคัญในกระบวนการประชาธิปไตยแบบตัวแทน

Brian McNair (1995) ได้อธิบายคุณลักษณะที่จัดได้ว่าเป็นการสื่อสารทางการเมืองใน 3 ข้อดังนี้ 1) การสื่อสารทุกรูปแบบที่กระทำโดย นักการเมืองและผู้ที่เกี่ยวข้องทางการเมือง โดยมีวัตถุประสงค์ที่เฉพาะเจาะจง 2) การสื่อสารที่สื่อมวลชนและผู้เลือกตั้งส่งถึงนักการเมือง 3) กิจกรรมการสื่อสารที่สื่อมวลชนนำเสนอเกี่ยวกับการเมือง เช่น การรายงานข่าว บทบรรณาธิการ การวิพากษ์วิจารณ์ในคอลัมน์ต่างๆ ฯลฯ

กล่าวโดยสรุป กิจกรรมทางการเมืองทั้งหมด คือการสื่อสารทางการเมืองไม่เพียงการพูด การเขียน แต่ทุกอย่างที่ปรากฏสู่สายตา ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกายทางผม ตราสัญลักษณ์ ล้วนเป็นองค์ประกอบของการสื่อสาร อันจะนำไปสู่สิ่งที่เป็นภาพลักษณ์ หรืออัตลักษณ์ของบุคคล

3. ความสำคัญของการสื่อสารทางการเมือง

การเมืองเป็นเรื่องที่มีความสำคัญกับชีวิตของคนที่อยู่ในสังคม จึงมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต และการตัดสินใจ ของประชาชนอย่างกว้างขวาง ศาสตร์ชนิดนี้จึงแยกออกจากการสื่อสารโดยทั่วไป ตามความแตกต่างที่มีผลกระทบต่อชีวิตของผู้คนอย่างมีนัยสำคัญและสามารถสนองตอบความต้องการของ

ประชาชนได้อย่างถ้วนทั่ว (เสรี วงษ์มณฑา, 2537) เป็นการสร้างทัศนคติทางการเมือง การพูดคุย การเผยแพร่ การประชุม การอบรมการแจกใบปลิว การติดป้ายประกาศ การแจกแผ่นพับ ข่าว และบทความทางวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร สามารถที่จะช่วยสร้างสำนึกทางการเมือง นิยามทางการเมือง และทัศนคติทางการเมืองให้แก่ประชาชนได้ การให้ข่าวสารเกี่ยวกับการทำงานของรัฐบาล เหตุผลของการออกกฎหมาย การออกนโยบาย การกำหนดโครงการต่างๆ ขึ้นมาจะทำให้ประชาชนรู้จัก รัฐบาลดีขึ้น เข้าใจรัฐบาลดีขึ้น และยอมรับรัฐบาลได้มากขึ้น ข่าวคราวเกี่ยวกับนักการเมืองจะสร้างความรู้สึกให้แก่ประชาชนว่า ควรจะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเมืองมากน้อยเพียงใด อย่างเป็นอยู่ในขณะนี้ มีฝรั่งบางคนเขียนถึงเมืองไทยว่า การเมืองไทยเป็นเห็นการเข้าร่วมของผู้ไม่รู้ แต่ผู้รู้ไม่เข้าร่วม (Un-informed participants and informatic nonparticipants) นั่นคือคนรู้อะไรดี ๆ มักจะเสื่อมศรัทธาในระบบการเมือง และไม่เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เช่น ไปเลือกตั้ง แต่คนที่สนใจนั้นเพราะยังไม่รู้อะไรดีนัก จึงยังศรัทธาอยู่ เช่น ขาวนาที่ไปเลือกตั้งกันมาก เป็นต้น

สร้างความสนใจทางการเมือง ในสมัยก่อนนั้นคนส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจการเมืองนักเพราะไม่ค่อยได้รู้ข่าวสารทางการเมือง ไม่เคยพบเห็นนักการเมืองหรือผู้บริหาร แต่ในปัจจุบันนี้ข่าวคราวของรัฐบาลมีให้สัมผัส รับรู้กันเป็นประจำ นักการเมืองจะเป็นข่าวให้เห็นทั้งในหนังสือพิมพ์วิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง ตลอดจนการวิพากษ์วิจารณ์ทางสื่อต่างๆ อยู่เป็นประจำ จึงมีส่วนทำให้คนในยุคนี้สนใจข่าวสารการเมืองเพิ่มมากขึ้น

สร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง นอกเหนือจากการสร้างความสนใจแล้วการสื่อสารยังถูกนำมาใช้สร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองได้อย่างมาก การเผยแพร่ประชาธิปไตยโดยสื่อบุคคลที่ดี โดยสื่อมวลชนที่ดี หรือการนำเสนอพระราชบัญญัติใหม่ที่ประชาชนต้องรับรู้และเข้าใจ เพื่อปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองดีสู่ประชาชนด้วยการสื่อสาร

สร้างบทบาททางการเมือง ความสนใจที่ก่อให้เกิดความรู้และทัศนคติ อันจะนำไปสู่การกำหนดบทบาททางการเมือง ประชาชนในปัจจุบันได้รู้ถึงบทบาท สิทธิ และหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นประชาชนดีขึ้น การเขียนจดหมายถึงสื่อมวลชนก็เป็นการแสดงบทบาททางการเมืองการได้รับข่าวสารทำให้เรารู้บทบาททางการเมือง และการแสดงบทบาททางการเมืองก็เป็นการส่งข่าวสารไปยังผู้บริหาร หรือรัฐบาลด้วยเช่นกัน

การสื่อสารเป็นการนำเอารัฐบาลไปอยู่ในบ้านของประชาชน นักรัฐศาสตร์จะมองว่าการสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นการสื่อสารที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก ส่วนการสื่อสารทางด้านสื่อมวลชนนั้นจะมีบทบาทสำคัญรองลงมา การที่นักการเมืองได้พบปะพูดคุยกันกับประชาชนนั้นย่อมดีกว่าการที่จะกระจายข่าวสารต่างๆ ออกไปทางสื่อมวลชน แต่ในกรณีที่การสื่อสารระหว่างบุคคลไม่สามารถกระจายไปได้อย่างทั่วถึง สื่อสารมวลชนจะเข้ามามีบทบาทที่สำคัญในการทำให้ประชาชนรู้จักพรรคการเมือง ผู้นำของรัฐบาล

และผลงานของรัฐบาล โดยผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารที่รวดเร็ว และทันสมัยในปัจจุบัน

การสื่อสารมวลชนทำให้ความสนใจของประชาชนมีลักษณะความเป็นนานาชาติ โดยปัจจุบันนี้ โทรคมนาคม การส่งข่าวผ่านดาวเทียมทำให้ความสนใจของประชาชนเปลี่ยนแปลงไป นอกจากการสนใจ แต่เพียงสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวเท่านั้น พวกเขายังสนใจสิ่งที่อยู่ไกลตัว มีความคิดที่เป็นสากลกันมากยิ่งขึ้น ทำให้รัฐบาลต้องตื่นตัวกับการสนองตอบความต้องการของประชาชนตามมาตรฐานนานาชาติที่ประชาชนมีโอกาสได้พบเห็น

การสื่อสารถูกนำมาใช้ในการรับรองสถานภาพก่อนที่จะเป็นนักการเมือง คนบางคนไม่เป็นที่รู้จักเลย แต่การที่สื่อสารมวลชนเขียนถึงเขาบ่อยๆ ในวงสนทนามีคนพูดถึงเขาบ่อยๆ คนที่ไม่สำคัญก็มีความสำคัญขึ้น สถานภาพดังกล่าวเป็นอะไรก็ได้รับการยอมรับขึ้นเพราะฉะนั้นในการเสนอนักการเมืองให้รับใช้ประชาชนนั้น พรรคการเมืองจะสร้างการยอมรับโดยการเสนอบุคคลดังกล่าวในสื่อมวลชนด้วยความถี่สูงให้คนได้รู้จักคุณสมบัติและผลงานต่างๆ ของเขา แม้คนบางคนจะมีผลงานมากกว่าความสามารถสูงกว่า แต่ถ้าไม่ได้รับการเสนอในข่าวของสื่อมวลชน ไม่มีการกล่าวขวัญถึงคนก็ย่อมไม่ยอมรับสถานภาพ นอกจากสื่อมวลชนจะมีบทบาทสำคัญในการสร้างตัวบุคคลของนักการเมืองให้เป็นที่ยอมรับแล้ว รัฐบาลเองก็ต้องใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือการนำเสนอข่าวของรัฐบาลไปสู่ประชาชนไม่ว่าจะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ของรัฐบาล หรือการนำเสนอโดยนโยบายต่างๆ ออกมาหรือแม้กระทั่งการใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือในการรับฟังเสียงสะท้อนกลับจากประชาชนในประเด็นต่างๆ ขณะเดียวกันประชาชนเองก็ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนที่สำคัญประชาชนยังสามารถใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือในการนำเสนอข้อเรียกร้องต่างๆ ไปยังรัฐบาล หรือหน่วยงานราชการได้ด้วย

ในขณะเดียวกันการสื่อสารทางการเมืองจากในอดีต ถึงปัจจุบัน Lucian W. pye ได้พิจารณาบทบาทของการสื่อสารในการพัฒนาทางการเมือง โดยแบ่งสังคมออกเป็น 3 แบบดังต่อไปนี้

สังคมโบราณ (Traditional Society) คือ เป็นสังคมซึ่งระบบการเมืองยังไม่พัฒนาอาจเป็นระบบหัวหน้าเผ่า (Trial Leader) หรือเจ้าผู้ครองนครหรือราชาธิปไตย หรือคณาธิปไตย ซึ่งคงรูปไม่แน่นอน ในสังคมเช่นนี้การสื่อสารทางการเมืองเป็นไปตามระดับสถานะทางการเมืองซึ่งกำหนดแน่นอนตายตัว การถ่ายทอดข่าวสารและความคิดเห็นไปในทางเดียว คือ จากเนือบน (ผู้ครองอำนาจในแผ่นดิน) ลงมาสู่ประชาชน ไม่มีการถ่ายทอดย้อนกลับจากประชาชนไปสู่ผู้กุมอำนาจในการปกครองในสังคมแบบนี้ การสื่อสารมวลชนยังไม่กำเนิดขึ้น เพราะมวลชน ยังไม่มีสิทธิมีเสียงในทางการเมือง มวลชนไรหน้าที่เพียงรับฟังคำสั่งและการกระทำหรือคำชี้แจงจากรัฐบาลเท่านั้น

สังคมสมัยใหม่ (Modern society) ในสังคมเช่นนี้ อำนาจทางการเมืองกระจายออกไปสังคมประกอบด้วยกลุ่มชนซึ่งมุ่งปกป้องรักษาสีทธิและผลประโยชน์ของตนเอง อำนาจทางการเมืองอาจ

เปลี่ยนแปลงได้โดยสันติ การสื่อสารทางการเมืองเป็นไปในลักษณะทิศทางที่เดียวกัน คือ ข้าราชการและความคิดเห็นถูกถ่ายทอดจากผู้คุมอำนาจทางการเมืองมาสู่มวลชน และจากมวลชนย้อนกลับ ขึ้นไปสู่เบื้องบนอีกครั้งหนึ่งในสังคมเช่นนี้ การสื่อสารมวลชนเป็นสื่อสำคัญทางการเมืองเพราะเป็นสื่อถ่ายทอดข่าวสารและเป็นตลาดเสรีของความคิดเห็น

สังคมซึ่งกำลังเปลี่ยนรูป เป็นสังคมซึ่งอยู่ในระดับระหว่างสังคมโบราณและสังคมสมัยใหม่ คือสังคมที่กำลังพัฒนาจากสังคมโบราณแต่ยังไม่บรรลุถึงความสำเร็จที่จะเป็นสังคมสมัยใหม่อย่างแท้จริง ในสังคมชนิดนี้ อำนาจทางการเมืองยังไม่กระจายออกไปสู่ประชาชนอย่างแท้จริง แต่มวลชนเริ่มมีสิทธิมีเสียงในทางการเมือง (political participation) ในสังคมเช่นนี้ กลุ่มชนที่สำคัญ คือ ผู้นำสมัยใหม่ซึ่งอาจเป็นผู้ได้รับการศึกษาดีตระหนักในภาวะของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ผู้นำสมัยใหม่เหล่านี้เป็นพลังสำคัญในสังคมแบบนี้เพราะเป็นผลผลักดันมวลชนรักการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เช่น กลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนา ในสังคมซึ่งกำลังเปลี่ยนรูป การสื่อสารมวลชนเริ่มพึ่งตัวเกิดขึ้นฉะนั้นการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนอาจไม่สมบูรณ์เช่นในสังคมสมัยใหม่ คือ ยังไม่มีการถ่ายทอดสวนทิศทางระหว่างผู้มีอำนาจกับมวลชนอย่างแท้จริง บทบาทของสื่อมวลชนในสังคมเช่นนี้ มักจะเป็นไปในรูปที่ผู้นำจะเป็นผู้ชี้ทางให้ประชาชนเข้าใจในสภาพความเปลี่ยนแปลงทางสังคม สำหรับสื่อมวลชนนั้นก็มีภาระหน้าที่เป็นพิเศษ คือ เป็นผู้นำและเป็นผู้สอนให้เข้าใจในบทบาททางการเมืองของตน

Karl W Deustch (1966) นักรัฐศาสตร์ ชาวเชค เชื้อสายเยอรมัน เป็นผู้ที่มีชื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองอย่างยิ่งโดยอธิบายว่า การสื่อสารนั้นเปรียบเหมือนเส้นใยประสาทของมนุษย์ และการสื่อสารทางการเมือง ก็เป็นดังเส้นใยสมองของรัฐบาล หากปราศจากซึ่งการสื่อสารรัฐบาลก็ไม่อาจดำรงอยู่ได้ การเมืองจึงเป็นเรื่องที่ไม่อาจแยกออกจากการสื่อสารได้เลย เพราะหากปราศจากการสื่อสารก็ไม่อาจนำมาซึ่งการตอบรับ สนับสนุนมากประชาชน ซึ่งระบอบประชาธิปไตยถือเสียงประชาชนเป็นผู้ตัดสินเองผู้ปกครอง กระบวนการสื่อสารทางการเมือง จึงเป็นกระบวนการที่สำคัญ ในทุกขั้นตอนทางการเมือง เริ่มตั้งแต่การเลือกตั้ง ซึ่งเป็นที่มาของผู้ปกครอง และฝ่ายนิติบัญญัติ ผู้ที่เสนอตัวเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง ก็จะต้องสื่อสารให้ผู้เลือกตั้งได้รู้จัก และรู้ถึงแนวทางนโยบายของพรรค เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือก ซึ่งการณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ถือเป็นการสื่อสารทางการเมืองที่เข้มข้นอย่างยิ่ง บรรดาผู้สมัครรับเลือกตั้งจะต้องจ้างที่ปรึกษามืออาชีพ มาวางกลยุทธ์การหาเสียง ทั้งวางแผนนโยบายให้โดนใจผู้เลือกตั้ง สร้างคำขวัญที่โดดเด่น น่าสนใจ ชวนจดจำ และวางแผนการใช้สื่อต่างๆ เพื่อให้ “สาร” ถูกส่งไปถึงกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในปัจุบัน ได้นำเอาแนวคิดการตลาดทางการเมืองมาใช้อย่างเต็มรูปแบบ เพื่อช่วงชิงชัยชนะในการเลือกตั้ง ทั้งในซีกโลกตะวันตกและแพร่ขยายมายังซีกโลกตะวันออก รวมถึงประเทศไทยแล้ว (นันทนา นันทวโรภาศ, 2548: 93) เมื่อได้รับการเลือกตั้งเข้ามาดำรงตำแหน่งแล้ว ก็จะต้องสื่อสารเพื่อที่จะนำเสนอผลงานให้เป็นที่ยอมรับของสาธารณะชน อันจะเป็นการรักษาหรือเพิ่มคะแนน

นิยมซึ่งในระหว่างที่อยู่ในตำแหน่ง หากไม่สื่อสาร หรือสื่อสารไม่ดี ก็จะส่งผลต่อการเลือกตั้งในสมัยต่อไป บรรดานักการเมืองทั้งหลาย จึงให้ความสำคัญกับการสื่อสารในห้วงเวลานี้มาก เพราะการดำรงตำแหน่ง ถือเป็นเป้าโจมตีทางการเมืองทั้งจากพรรคการเมืองคู่แข่ง และสื่อมวลชน มีผู้อยู่ในตำแหน่งจะมีโอกาสได้สื่อสารผ่านสื่อมวลชน โดยการเป็นข่าวมากกว่าฝ่ายค้าน แต่ก็จะต้องคอยปิดป้องแก้ข้อกล่าวหา ในเรื่อง อื้อฉาวต่างๆ อยู่เสมอเช่นกัน

การสื่อสารของนักการเมือง มีความหมายต่อประชาชนผู้เลือกตั้งเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นช่องทางในการที่จะได้รับรู้ข้อมูลต่างๆ ทางการเมืองเพื่อมาประกอบการตัดสินใจ และในขณะเดียวกันก็ต้องใช้ วิจารณญาณในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อด้วย เพราะการนำเสนอข่าวสารทางการเมืองของ สื่อมวลชนนั้น อาจเป็นไปด้วยความเห็นกลาง สุจริต มีจรรยาบรรณ แต่สื่อมวลชนบางสื่อ การนำเสนอข่าว วิเคราะห์ข่าววิพากษ์วิจารณ์ กระทำไปโดยมีวาระซ่อนเร้น ต้องการให้คุณให้โทษ กับใคร กลุ่มใด หรือใช้ สื่อของตนเป็นเครื่องมือทางการเมือง ซึ่งผู้รับสารก็ต้องตรวจสอบข้อมูล ข่าวสารทางการเมือง ก่อนที่จะเชื่อหรือคล้อยตาม การนำเสนอของสื่อเหล่านั้นๆ

นอกจากการสื่อสารทางการเมืองที่กระทำโดยนักการเมืองแล้ว การสื่อสารทางการเมืองโดยภาค ประชาชนก็เริ่มมีบทบาทสำคัญ เพราะการสื่อสารทางการเมืองเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน การสื่อสารซึ่ง กระทำโดยประชาชน ก็เป็นสิ่งที่รัฐบาลต้องแสวงหา ทั้งนี้เพื่อให้รู้ว่า ประชาชนต้องการอะไร ไม่ ต้องการอะไร และจนตอตอบสนองความต้องการของประชาชนแต่ละกลุ่มได้อย่างไร การเดินขบวน การประท้วง เป็นรูปแบบหนึ่งของการสื่อสารทางการเมือง ซึ่งประชาชนต้องการยื่นข้อเสนอบางอย่างต่อผู้ ปกครอง การสื่อสารลักษณะเช่นนี้มีให้เห็นในสังคมประชาธิปไตยอยู่เสมอ รัฐบาลต้องเรียนรู้วิธีการจัดการ และการสื่อสารเพื่อคลี่คลายปัญหา

4. บทบาทของการสื่อสารทางการเมืองในสังคมไทย

การสื่อสารทางการเมืองมีบทบาทสำคัญในสังคมไทย ดังนี้

1. สร้างความเข้าใจ: ช่วยให้ประชาชนเข้าใจประเด็นทางการเมือง นโยบาย และกระบวนการ ต่างๆ การสื่อสารจากบนลงล่าง: รัฐบาลใช้ช่องทางต่างๆ เช่น สื่อมวลชน โซเชียลมีเดีย เว็บไซต์ เพื่อแจ้ง ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน และความคืบหน้าต่างๆ แก่ประชาชน การสื่อสารจากล่างขึ้นบน: ประชาชน สามารถใช้ช่องทางต่างๆ เช่น การร้องเรียน การประท้วง การเลือกตั้ง เพื่อแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล

2. กระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วม: การสื่อสารทางการเมือง กระตุ้นให้ประชาชนตระหนักถึงสิทธิ และหน้าที่การณรงค์: กระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง เช่น การเลือกตั้ง การลง ประชามติ การแสดงความคิดเห็นต่อร่างกฎหมาย

3. สร้างความชอบธรรมการสื่อสาร ช่วยให้นักการเมืองและองค์กรต่างๆ ได้รับการยอมรับจากประชาชนความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ช่วยให้ประชาชนตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลและองค์กรต่างๆ

4. สร้างความสามัคคีการสื่อสาร ช่วยให้เกิดความเข้าใจ ความเห็นอกเห็นใจ และความร่วมมือระหว่างกลุ่มต่างๆ ในสังคมการปรองดอง การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ช่วยลดความขัดแย้งและสร้างความสมัครสมานในสังคมการสื่อสารทางการเมืองมีบทบาทสำคัญในสังคมไทยการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

5. ความท้าทายหลักของการสื่อสารทางการเมืองในปัจจุบัน

การบิดเบือนข้อมูลข่าวปลอม ข้อมูลเท็จที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อหลอกลวงหรือสร้างความเข้าใจผิดข้อมูลเท็จ: ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องหรือบิดเบือนความจริงการโฆษณาชวนเชื่อ: ข้อมูลที่มุ่งโน้มน้าวให้ผู้คนเชื่อหรือคิดตามโดยไม่ต้องใช้เหตุผล ความแตกแยกทางการเมืองความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ผู้คนมีความคิดเห็นที่หลากหลายเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองการแบ่งขั้ว: ผู้คนแบ่งออกเป็นกลุ่มต่างๆ การเกลียดชัง: ผู้คนมีความเกลียดชังต่อกลุ่มอื่นๆ ช่องว่างระหว่างผู้มีข้อมูลและไม่มีข้อมูลการเข้าถึงข้อมูล ผู้คนบางกลุ่มมีข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองมากกว่ากลุ่มอื่นๆ ทักษะการอ่านเขียน ผู้คนบางกลุ่มมีทักษะการอ่านเขียนที่จำเป็นในการเข้าใจข้อมูลเทคโนโลยี ผู้คนบางกลุ่มไม่มีเทคโนโลยีที่จำเป็นในการเข้าถึงข้อมูลเทคโนโลยีใหม่โซเชียลมีเดีย โซเชียลมีเดียทำให้ผู้คนสามารถเผยแพร่ข้อมูลได้ง่ายขึ้น แต่มัanyakที่จะควบคุมความถูกต้องของข้อมูลปัญญาประดิษฐ์: ปัญญาประดิษฐ์สามารถใช้สร้าง deep fake อัลกอริทึม: อัลกอริทึมสามารถกรองข้อมูลที่ผู้คนเห็น บทบาทของสื่อมวลชนการสูญเสียความน่าเชื่อถือ: สื่อมวลชนสูญเสียความน่าเชื่อถือการลดลงของรายได้: สื่อมวลชนมีรายได้น้อยลงการควบคุมโดยรัฐ: สื่อมวลชนถูกควบคุมโดยรัฐบาลการมีส่วนร่วมของประชาชนความเบื่อหน่าย: ผู้คนเบื่อหน่ายกับการเมืองความไม่ไว้วางใจ: ผู้คนไม่ไว้วางใจนักการเมืองการมีส่วนร่วมที่ต่ำ ผู้คนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองน้อยแนวทางในการแก้ไขการศึกษา: สอนผู้คนเกี่ยวกับวิธีคิดวิเคราะห์ข้อมูลการสนับสนุนสื่อมวลชน: สนับสนุนสื่อมวลชนอิสระการส่งเสริมความโปร่งใส: ส่งเสริมให้รัฐบาลเปิดเผยข้อมูลการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน: สนับสนุนให้ผู้คนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง

6. อนาคตของการสื่อสารทางการเมือง

การสื่อสารทางการเมืองมีวิวัฒนาการอย่างต่อเนื่อง เทคโนโลยีใหม่ ๆ เปลี่ยนแปลงวิธีการที่นักการเมือง นักเคลื่อนไหว และประชาชนทั่วไปสื่อสารกัน อนาคตของการสื่อสารทางการเมืองมีแนวโน้มที่จะถูกกำหนดโดยปัจจัยหลัก 5 ประการ

1. การเพิ่มขึ้นของโซเชียลมีเดีย: โซเชียลมีเดียเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการสื่อสารทางการเมืองแล้ว และบทบาทของโซเชียลมีเดียจะยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้นในอนาคต แพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียใหม่ๆ จะเกิดขึ้น และแพลตฟอร์มที่มีอยู่จะพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง สิ่งนี้จะเปิดโอกาสใหม่ ๆ สำหรับนักการเมืองและนักเคลื่อนไหวในการเชื่อมต่อกับประชาชน

2. ปัญญาประดิษฐ์ (AI): AI จะถูกนำมาใช้มากขึ้นในการสื่อสารทางการเมือง AI จะใช้เพื่อสร้างข้อความที่กำหนดเป้าหมาย ปรับแต่งเนื้อหา และสร้างวิดีโอ deepfake สิ่งนี้จะส่งผลกระทบต่อวิธีการที่ผู้คนได้รับข้อมูลข่าวสาร และอาจนำไปสู่การแบ่งขั้วทางการเมืองที่มากขึ้น

3. ความเป็นจริงเสมือน (VR) และความเป็นจริงยิ่ง (AR): VR และ AR จะถูกนำมาใช้มากขึ้นในการสื่อสารทางการเมือง เทคโนโลยีเหล่านี้จะช่วยให้ผู้คนสามารถสัมผัสกับประเด็นทางการเมืองได้อย่างสมจริงยิ่งขึ้น และอาจนำไปสู่การมีส่วนร่วมของพลเมืองมากขึ้น

4. บล็อกเชน: สามารถใช้เพื่อสร้างระบบการลงคะแนนเสียงที่ปลอดภัยและโปร่งใส เทคโนโลยีนี้สามารถปฏิวัติวิธีการที่ผู้คนมีส่วนร่วมในกระบวนการประชาธิปไตย

5. ข้อมูลข่าวสาร: การแพร่กระจายของข้อมูลเท็จและ propaganda เป็นภัยคุกคามร้ายแรงต่อประชาธิปไตย อนาคตของการสื่อสารทางการเมืองจะขึ้นอยู่กับความสามารถในการจัดการกับปัญหานี้ การสื่อสารทางการเมืองจะกลายเป็นแบบ personalize มากขึ้น นักการเมืองจะสามารถกำหนดเป้าหมายข้อความของพวกเขาไปยังกลุ่มประชากรเฉพาะได้อย่างแม่นยำยิ่งขึ้น ประชาชนจะมีส่วนร่วมในการสื่อสารทางการเมืองมากขึ้น โซเชียลมีเดียและเทคโนโลยีใหม่ๆ อื่นๆ จะช่วยผู้คนสามารถเชื่อมต่อกับนักการเมืองและนักเคลื่อนไหวได้ง่ายขึ้น การแบ่งขั้วทางการเมืองอาจรุนแรงขึ้น การแพร่กระจายของข้อมูลเท็จและ propaganda อาจนำไปสู่ความขัดแย้งทางสังคมมากขึ้น อนาคตของการสื่อสารทางการเมืองยังไม่แน่นอน แต่สิ่งหนึ่งที่แน่นอนคือ เทคโนโลยีใหม่ๆ จะเปลี่ยนแปลงวิธีการที่ผู้คนสื่อสารเกี่ยวกับประเด็นทางการเมือง ประเด็นสำคัญบทบาทของสื่อจะเปลี่ยนแปลงไป สื่อจะต้องหาวิธีใหม่ๆ ในการแข่งขันกับโซเชียลมีเดียความไว้วางใจในสถาบันการเมืองจะลดลง ประชาชนจะยังไม่เชื่อมั่นในการเมืองและสื่อการมีส่วนร่วมของพลเมืองจะกลายเป็นสิ่งสำคัญมากขึ้น ประชาชนจะต้องมีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดอนาคตของตน

อนาคตของการสื่อสารทางการเมืองนั้นน่าตื่นเต้นและท้าทาย เทคโนโลยีใหม่ๆ จะเปิดโอกาสใหม่ๆ แต่ก็สร้างความท้าทายใหม่ๆ เช่นกัน สิ่งสำคัญคือต้องเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ และหาทางสร้างอนาคตที่ประชาธิปไตยและมีส่วนร่วมมากขึ้น

7. สรุป

การสื่อสารทางการเมืองเป็นเครื่องมือสำคัญในการปกครองแบบประชาธิปไตย ช่วยให้ประชาชนมีส่วนร่วมใน decisions ทางการเมือง และสร้างสังคมที่โปร่งใส ยุติธรรม และสงบสุข การสื่อสารทางการเมือง

เมืองมีบทบาทสำคัญในสังคมการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพอนาคตของการสื่อสารทางการเมืองนั้นน่าตื่น
เต้นและท้าทาย เทคโนโลยีใหม่ๆ จะเปิดโอกาสใหม่ๆ แต่ก็สร้างความท้าทายใหม่ๆ เช่นกัน สิ่งสำคัญ
คือต้องเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ และหาทางสร้างอนาคตที่ประชาธิปไตยและมีส่วน
ร่วมมากขึ้นจะเต็มไปด้วยความท้าทายและโอกาสเทคโนโลยีใหม่ๆ กำลังเปลี่ยนแปลงวิธีการที่นักการเมือง
และประชาชนสื่อสารกันสิ่งสำคัญคือต้องเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้และใช้ประโยชน์จาก
โอกาสใหม่ๆ ขึ้นอยู่กับการกระทำของนักการเมืองประชาชนและสื่อทางการเมืองจะต้องสื่อสารอย่างซื่อสัตย์
จริงใจและเข้าใจความต้องการของประชาชนประชาชนจะต้องมีวิจารณญาณตรวจสอบข้อเท็จจริงและมี
ส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองสื่อจะต้องตรวจสอบนักการเมืองรายงานข่าวอย่างเป็นกลางและให้
ความรู้แก่ประชาชนหากทุกฝ่ายทำงานร่วมกันอนาคตของการสื่อสารทางการเมืองจะเป็นประชาธิปไตยที่
เข้มแข็งโปร่งใสและรับผิดชอบ

8. องค์ความรู้ที่ได้รับ

บทความวิชาการนี้ ผู้เขียนได้องค์ความรู้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ในหลักแนวคิดทฤษฎี
และตลอดจนแนวทางปฏิบัติใน การสื่อสารทางการเมือง บทบาทของการสื่อสารทางการเมืองในสังคมไทย
การรณรงค์เลือกตั้ง พรรคการเมืองใช้ช่องทางต่างๆ เช่น โซเชียลมีเดีย เว็บไซต์ ป้ายโฆษณา เพื่อโน้มน้าว
ให้ประชาชนเลือกผู้สมัครของพรรค การประท้วง ประชาชนใช้ช่องทางต่างๆ เช่น การชุมนุม การเดินขบวน
เพื่อแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร: รัฐบาลใช้ช่องทางต่างๆ เช่น
เว็บไซต์ แดงขาว เพื่อเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน และความคืบหน้าต่างๆ แก่ประชาชน
ความท้าทายของการสื่อสารทางการเมืองในสังคมไทย การบิดเบือนข้อมูล ข่าวปลอม ข้อมูลเท็จการ
โฆษณาชวนเชื่อ ความแตกแยกทางการเมืองความคิดเห็นที่แตกต่างกันช่องว่างระหว่างผู้มีข้อมูลและผู้ไม่มี
ข้อมูล และอนาคตของการสื่อสารทางการเมือง เทคโนโลยีใหม่ เทคโนโลยีใหม่ เช่น โซเชียลมีเดียปัญญา
ประดิษฐ์ การมีส่วนร่วมของประชาชน ประชาชนมีบทบาทมากขึ้นในการสื่อสารทางการเมืองความโปร่งใส
ในการสื่อสารทางการเมืองมีบทบาทสำคัญในสังคมไทยการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

เกรียงไกร บุญมั่ง และคณะ. (2565). การสื่อสารภาพลักษณ์ทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของนักการเมือง
ไทย. วารสารการสื่อสารมวลชน คณะการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 10(2), 195.
นันทนา นันทวโรภาส. (2563). สื่อสารการเมือง: ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้. พระนครศรีอยุธยา:
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พระสังฆาณ เจมปญโญ (นายเนตร). (2565). การสื่อสารทางการเมือง. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์.
- พิชิต ทนงค์. (2550). การสื่อสารทางการเมืองกับการสร้างอัตลักษณ์ประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัด
อุบลราชธานี. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มัลลิกา บุญมีตระกูล (มหาสุข). (2565). การสื่อสารทางการเมืองไทยผ่านสื่อสังคมออนไลน์. วารสารปรัชญา
ปริทรรศน์.
- ยุทธพร อิศรชัย. (2559). แนวคิดการสื่อสารทางการเมือง. เอกสารประกอบการสอน หน่วยที่ 8. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วัฒนา พุทธางกูรนนท์. (2531). สื่อสารมวลชนกับสังคม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อาคม สุวรรณกันทา. (2542). การรายงานข่าวสืบสวนทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทยและผลกระทบต่อ
การรับรู้ของสังคม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Brian Mcnair. (1995). *An introduction to Polical Comunication*. London: Routledge.
- Danton R. E & Woodrard, G. C. (1990). *Politcal Connunication in America*. New York: Praeger.
- Maicas Manuel Pares. (1992). *Introduction la communication social*. Barcelona: ESRPPPU.

การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปี 2566 ของนิสิตระดับ ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น The Decision Making of the Election of the House of Representatives in B.E. 2023 of under Graduate Students in Mahachulalongkornrajavidyalaya University Khon Kaen Campus

พระสหัส มะลิวัน, พระฤทธิชัย แสนคำยวง, สุธิพงษ์ สวัสดิ์ดีทา, ทรงพล โชติกเวชกุล และประกอบ มีโคตรทอง
Phra Saharat Maliwan, Phra Rittichai Sankhamyuang, Sutipong Sawatta,
Songphon Choutikavatchagul and Prakob Meekhotkong
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand
Corresponding Author, E-mail: 6305504027@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น 2) เปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลเป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บข้อมูล จำนวน 179 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.17$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาลำดับต่ำสุด พบว่าด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 4.26$) รองลงมา คือ ด้านพรรคการเมือง ($M = 4.18$) รองลงมา คือ ด้านพรรคการเมือง ($M = 4.14$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการณรงค์หาเสียง ($M = 4.10$)

2. เปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่านิสิตที่มี อายุ ชั้นปี และการอยู่อาศัยต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น โดยภาพรวม แตกต่างกัน ส่วนนิสิตที่มีเพศ ต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การตัดสินใจ; สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร; มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

Abstract

The objective of this research is to: 1. To study the level of decision making for the election of members of the House of Representatives. Year 2023 of undergraduate students, Maha Chulalongkorn University, Khon Kaen Campus 2. To compare the decision to elect members of the House of Representatives. Year 2023 of undergraduate students, Maha Chulalongkorn University, Khon Kaen Campus, classified by personal factors. The instruments used in the research were questionnaires, statistics used in the research were frequency, percentage, mean, standard deviation.

The results showed that:

1. The decision to elect members of the House of Representatives; Year 2023 of undergraduate students, Maha Chulalongkorn University, Khon Kaen Campus in all 4 aspects, overall at a high level ($M = 4.17$). In order of highest to lowest average, it was found that the qualifications of the applicants It has the highest average ($M = 4.26$) followed by political parties ($M = 4.18$), followed by political parties ($M = 4.14$), the least average was the campaign ($M = 4.10$).

2. Comparing the decision to elect members of the House of Representatives. Year 2023 of undergraduate students of Maha Chulalongkorn University, Khon Kaen Campus, classified by personal factors, found that students with different ages, years and residences differed. The election of members of the House of Representatives is decided. Year 2023 of undergraduate students of Maha Chulalongkorn University at the Royal Academy, Khon Kaen Campus Overall different. Students of different genders the election of members

of the House of Representatives is decided. The year 2023 of undergraduate students, Maha Chulalongkorn University, Khon Kaen Campus, as a whole, is no different.

Keywords: decision-making; Member of Parliament; Maha Chulalongkorn University Khon Kaen Campus

1. บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยนับตั้งแต่ปีพ.ศ. 2475 ซึ่งการปกครองในระบบประชาธิปไตยนั้น เป็นการปกครองของประชาชนโดยประชาชน และเพื่อประชาชน การปกครองในระบอบประชาธิปไตยคือการปกครองที่อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ แต่ในทางปฏิบัติเป็นไปไม่ได้ที่ประชาชนทุกคน จะทำหน้าที่เป็นผู้ปกครองตนเองโดยตรง จึงต้องใช้ระบบตัวแทน โดยให้ประชาชนเลือกตั้งผู้แทนไปทำหน้าที่แทนตนเองแบบมีเงื่อนไขในระยะเวลาคราวละสี่ปีหากปฏิบัติหน้าที่ไม่ดีขาดประสิทธิภาพ ก็จะเลือกคนอื่นที่ดีกว่าในครั้งต่อไป ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยยึดหลักการสำคัญ 6 ประการคือ 1) หลักอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน และการมีส่วนร่วมในการปกครองของประชาชน หมายความว่าอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศเป็นของปวงชน การปกครองต้องเป็นของประชาชน และเพื่อประชาชน 2) หลักเสียงข้างมากแต่คุ้มครองเสียงข้างน้อย หมายความว่า การตัดสินใจนโยบายสำคัญยึดถือเสียงข้างมากของส่วนใหญ่เป็นหลัก แต่ทั้งนี้ก็เพื่อคุ้มครองสิทธิของเสียงข้างน้อย 3) หลักการปกครองโดยกฎหมาย หมายความว่า ประชาชนทุกคนต้องอาศัยกฎหมายเป็นเครื่องมือในการคุ้มครอง โดยที่ทุกคนได้รับความยุติธรรมภายใต้กฎหมายเดียวกัน 4) หลักสิทธิและเสรีภาพ หมายถึง ประชาชนได้รับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ 5) หลักความเท่าเทียมกัน ถือว่าประชาชนทุกคนมีความเท่าเทียมกันในทุกโอกาส ไม่เลือกปฏิบัติไม่แบ่งแยกเพศผิว ศาสนา ชนชั้น เรียกว่าไม่ลำเอียงเลือกที่รักมักที่ชัง 6) หลักเหตุผล คือการฟังเหตุผลของกันและกัน เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น (พระมหาเวรวัธ อคฺคาทโร, 2563)

สิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย คือ การเลือกตั้ง การเลือกตั้งมีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นการแสดงออกทางด้านสิทธิเสรีภาพทางความคิดของประชาชน ที่ต้องการตัวแทนของตนเองให้มียุทธศาสตร์ในการบริหาร การเลือกตั้งเป็นกลไกการใช้อำนาจอธิปไตยโดยการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนที่มีนโยบายตรงกับความต้องการของตนเอง ให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนด้วยความชอบธรรม และเป็นกลไกที่จะควบคุมให้ผู้แทนที่ดำรงตำแหน่งจากการเลือกตั้งตระหนักอยู่เสมอว่าต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาชน เพราะประชาชนเป็นผู้กำหนดอนาคตทางการเมืองของตนด้วย ดังนั้นการเลือกตั้งจึงมีผลกระทบต่อการพัฒนาทางการเมืองโดยประชาชนจะสำนึกถึงความจำเป็นในการ

ปฏิบัติหน้าที่พลเมืองซึ่งต้องมีส่วนร่วมในการเลือกผู้แทนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่แทนตน (โกวิท พวงงาม และ อลงกรณ์ อรรคแสง, 2547)

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2566 เป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยเป็นการทั่วไปครั้งที่ 27 กำหนดให้มีขึ้นในวันอาทิตย์ ที่ 14 พฤษภาคม 2566 เพื่อเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) จำนวน 500 คน ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยสถานการณ์ทางการเมืองในปัจจุบันนี้ได้แบ่งขั้วการเมืองกันอย่างชัดเจน ทั้งฝั่งอนุรักษ์นิยม มาจากกลุ่มอำนาจเดิม และฝั่งเสรีนิยม ที่มาจากฝั่งของคนรุ่นใหม่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงได้กำหนดวันรับสมัครการเลือกตั้ง และวันเลือกตั้งดังกล่าว เพื่อให้ประชาชนได้เลือกตัวแทนในเขตพื้นที่ของตนเองเข้าไปบริหารประเทศ โดยต้องเลือกตั้งตามเขตพื้นที่ในสำเนาทะเบียนบ้านของแต่ละคนที่เป็นคนไทยจะต้องออกไปใช้สิทธิตามหน้าที่ที่ได้รับ คือการไปเลือกตั้ง และต้องสำรวจที่อยู่ของตนเองให้ชัดเจนว่าจะต้องไปเลือกตั้งที่ไหนหรือจังหวัดอะไรการมาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประจำปี 2566 ที่ผ่านมานิสิตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น พบว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมดจำนวน 319 คน (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2566)

ด้วยเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น โดยศึกษาระดับการตัดสินใจ และทำการเปรียบเทียบ เพื่อเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมให้นิสิตมีการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดีมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ประชากร (Population) ได้แก่ นิสิตที่มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น แยกเป็นเพศชายจำนวน 164 คน และ เพศหญิง จำนวน 155 คน รวมจำนวน 319 คน กลุ่มตัวอย่าง การคำนวณขนาด

ตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย โดยใช้สูตรของทาร์ ยามาเน่ (Tar0 Yamane) จำนวน 179 คน
ทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling)

4. สรุปผลการวิจัย

1. การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 50.30 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 - 21 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 44.10 ส่วนใหญ่มีระดับชั้นปีที่ 1 จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 33.50 ส่วนใหญ่มีการอาศัยอยู่หอพัก จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 72.10 การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.17$) โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด พบว่า ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 4.26$) รองลงมา คือ ด้านพรรคการเมือง ($M = 4.18$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการฉ้อโกงหาเสียง ($M = 4.10$)

2. ผลการเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น 1) นิสิตที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงไม่เป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2) นิสิตที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) นิสิตที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 4) นิสิตที่มีการอยู่อาศัยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลในครั้งนี้ผู้วิจัยจะได้นำประเด็นที่มีความสำคัญการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น มีประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านคุณสมบัติของผู้สมัครการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่นด้านคุณสมบัติของผู้สมัครอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้สมัครมีความเข้าใจ เข้าถึงประชาชน ผู้สมัครมีอัธยาศัยดี เป็นกันเอง ผู้สมัครเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ สุจริต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพันธุ์ทิพา อัครธีรน้อย (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก: ศึกษาในช่วงเวลา พ.ศ.2559” ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36-50 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,000-15,000 บาท และประกอบอาชีพเกษตรกรพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของประชาชนชาวจังหวัดนครนายก พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ในด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร รองลงมาด้านสื่อบุคคล ด้านพรรคการเมืองด้านนโยบาย และด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง และไม่สอดคล้องกับ ยงยุทธ พงษ์ศรี (2562) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในจังหวัดปทุมธานี : ศึกษาในช่วงเวลาปี พ.ศ. 2562 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31 - 4- ปี การศึกษา ระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้ต่อเดือน 20,001 -30,00 บาท พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของประชาชนชาวจังหวัดปทุมธานี ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ด้านนโยบาย ด้านพรรคการเมือง และด้านการรณรงค์หาเสียงและด้านสื่อบุคคล

2. ด้านพรรคการเมือง การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ด้านพรรคการเมือง อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่มีความอุดมการณ์คล้ายกัน ตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ที่มีศักยภาพในการบริหารและพัฒนาตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่มีอุดมการณ์คุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธมลวรรณวรรณปลุก (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรี: ศึกษากรณีเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมืองจังหวัดลำปาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร 2) ด้านนโยบาย 3) ด้านพรรคที่สังกัด 4) ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง อยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. ด้านนโยบายพรรคการเมือง การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่นด้านนโยบายพรรคการเมือง อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองเพราะมีนโยบายที่พัฒนาเทคโนโลยีให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลง ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองเพราะมีนโยบายที่ชัดเจนเหมาะสมกับสถานการณ์ ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองเพราะมีนโยบายที่ชัดเจนเหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งสอดคล้อง

กับ ชัยพจน์ จำเริญนิติพงศ์ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ เลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน ในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้ง พบว่า ภาพรวมปัจจัยด้านเหตุผลในการ เลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่าอยู่ในระดับมาก จำแนกเป็นรายด้านดังนี้ ด้านความคาดหวังตัวบุคคล ด้านคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สมัคร ด้านกลยุทธ์ในการหาเสียง ด้านความสัมพันธ์ภาพ และด้านนโยบายพรรค และภาพลักษณ์ของพรรคที่สังกัด พบว่า อยู่ใน ระดับมาก และไม่สอดคล้องกับลัทธิ ฤๅษบุตร (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) กรณีศึกษา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า 1) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) กรณีศึกษา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สมัคร ด้านนโยบายพรรค และภาพลักษณ์ของพรรคที่สังกัดอยู่ในระดับมาก แต่ด้าน ผลประโยชน์หรือผลตอบแทน ด้านความสัมพันธ์กับผู้สมัครอยู่ในระดับน้อย

4. ด้านการรณรงค์หาเสียง การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ด้านการรณรงค์หาเสียงอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ตัดสินใจเพราะการใช้สื่อใหม่ในการรณรงค์หาเสียง เช่น Website, Facebook, line, tiktok ตัดสินใจเพราะมีขบวนการประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ ตัดสินใจเพราะมีป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ ขนาดเล็ก ของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับนงคริักษ์ ต้นเคน (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม พบว่า ระดับเหตุผลประกอบการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร และอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านนโยบายของผู้สมัคร และด้านการหาเสียงของผู้สมัคร

5. จากผลการศึกษาพบว่า นิสิตที่มีเพศต่างกันมีความเห็นว่าการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตที่มีเพศ ต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ ปิยะเจริญเดช (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี : ศึกษาในห้วงเวลา ปี พ.ศ.2559” พบว่า ประชาชนชาวจังหวัดเพชรบุรีที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกันมีการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.05

6. จากผลการศึกษา พบว่า นิสิตที่มี อายุ นิสิตที่มีอายุต่างกันมีความเห็นว่าการแสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายการต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สวิตตา สุวรรณเนตร และสมปอง ผลเจริญจิต (2556) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: ศึกษากรณี ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า อายุ อาชีพ และรายได้มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงใหม่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7. จากผลการศึกษา พบว่า นิสิตที่มี ชั้นปีนิสิตที่มีชั้นปีต่างกันมีความเห็นว่าการแสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายการต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาภรณ์ อินฟ้าแสง (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของนักศึกษาในการประกันคุณภาพงานกิจการนักศึกษา วิทยาลัยราชพฤกษ์” ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมนักศึกษาในระดับชั้นปีที่ 4 มีส่วนร่วมมากกว่านักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 เพราะนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 เป็นนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับสูงสุดของชั้นปี จึงมีโอกาสนในการเป็นคณะกรรมการ ประธานชมรม หรือเป็นผู้ดำเนินการในการจัด กิจกรรมต่างๆ มากกว่านักศึกษาในระดับชั้นอื่นๆ

8. จากผลการศึกษา พบว่า นิสิตที่มี การอยู่อาศัย นิสิตที่มีการอยู่อาศัยต่างกันมีความเห็นว่าการแสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายการต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุรวัฒน์ ผนึกรัมย์ (2557) ได้ศึกษาวิจัย การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2556 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่อยู่หอพักภายในมหาวิทยาลัยมีส่วนร่วมในการร่วมกิจกรรมของนักศึกษามากที่สุด (จำนวน 214 คน) รองลงมาจากหอพักนอกมหาวิทยาลัย (จำนวน 2 คน)

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ที่มีอายุต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 แตกต่างกัน ดังนั้น วิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่นควรกำหนดนโยบายส่งเสริมให้นิสิตที่มีอายุต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่แตกต่างกัน

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ที่มีชั้นปีต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 แตกต่างกัน ดังนั้น วิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น ควรกำหนดนโยบายส่งเสริมให้นิสิตที่มีชั้นปีต่างกันมี

การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่แตกต่างกัน

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า ที่มีการอยู่อาศัยต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 แตกต่างกัน ดังนั้น วิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น ควรกำหนดนโยบายส่งเสริมให้นิสิตที่มีการอยู่อาศัยต่างกันมีการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่แตกต่างกัน

2. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ด้านการรณรงค์หาเสียง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดดังนั้น วิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น ควรส่งเสริมด้านรณรงค์หาเสียงการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้แก่นิสิตวิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการทำวิจัยเรื่องการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในบริบทที่ต่างกักัน เพื่อให้เห็นถึงพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งที่แตกต่างกัน

3.2 ควรมีการทำวิจัยเรื่อง การตัดสินใจเลือกตั้ง ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับชาติในบริบทที่แตกต่างกัน เพื่อให้เห็นถึงพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งที่แตกต่างกัน

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากการศึกษา การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ผู้ศึกษาได้รับองค์ความรู้จากการศึกษาครั้งนี้ คือ 1) ผลการวิเคราะห์ การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น พบว่า การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่นจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า นิสิตที่มี เพศ ต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนนิสิตที่มี อายุ ขึ้นปี และการอยู่อาศัย ต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- โกวิทย์ พวงงาม และอลงกรณ์ อรรคแสง. (2547). มิติใหม่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น: ผู้บริหารท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- ชัยพจน์ จักรีนิตติพงศ์. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรี. (งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทัศนีย์ ปิยะเจริญเดช. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี: ศึกษาในห้วงเวลา ปี พ.ศ. 2559. (สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- ธมลวรรณ วรรณปลูก. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรี: ศึกษากรณีเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง. (การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- นงคริักษ์ ต้นเคน. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พระมหาเรวัต อคคาโพ. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมบริหารคน.
- พันธุ์ทิพา อัครธีรณัย. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก : ศึกษาในช่วงเวลา พ.ศ. 2559. (สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2566). สำนักทะเบียนและวัดผล มจร. เข้าถึงได้จาก <https://reg.mcu.ac.th/ams/>
- ยงยุทธ พงษ์ศรี. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดปทุมธานี: ศึกษาในห้วงเวลาปี พ.ศ. 2562. (สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- สวิตตา สุวรรณเนตร และสมปอง ผลเจริญจิต. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: ศึกษากรณีประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจังหวัดเชียงใหม่. (สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- อาภรณ์ อินฟ้าแสง. (2554). การมีส่วนร่วมของนักศึกษาในการประกันคุณภาพงาน กิจกรรมนักศึกษา วิทยาลัยราชพฤกษ์. นนทบุรี: วิทยาลัยราชพฤกษ์.

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนสู่สังคมมีสุขภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดี ของคณะผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านโต้น

Developing the Quality of Life of the People towards a Happy Society under a Good Environment of the Management Team

ภานุพงษ์ คำสีห์, พระจันทร์สุดา รุ่งเรือง และพระกฤษดา ธมฺมสโร (สาราวิต)

Panupong Khamseeho, Phra Chansauda ROUNGLNUEANG and Phra Krisada DHAMMASARO (Saravit)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand

Corresponding Author, E-mail: pkhamseeho@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้ นำเสนอประเด็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนสู่สังคมมีสุขภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดีของคณะผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านโต้น โดยการศึกษาเกี่ยวกับ กาย จิต สังคมสิ่งแวดล้อม ซึ่งทั้ง 4 สิ่งนี้เป็นสิ่งที่คณะผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านโต้น รวมทั้งผู้ศึกษาได้เล็งเห็นถึงความสำคัญเพราะเป็นปัจจัยหลักของประชาชนในการดำเนินชีวิตรวมถึงการแก้ไขปัญหาภายในเทศบาลตำบลบ้านโต้นโดยมีประเด็นดังนี้ 1) กาย กิจกรรมทางกายเป็นกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาพการป้องกันโรคการฟื้นฟูสมรรถภาพการรักษาพยาบาลระดับปฐมภูมิเชิงรุกการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ คนพิการผู้ด้อยโอกาสและบุคคลอื่นที่มีภาวะพึ่งพาในชุมชน 2) จิต เป็นส่งเสริมอนุรักษ์สืบสานประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นความสามัคคีการบำรุงรักษาศิลปะจารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยการนำงานประเพณีบุญเดือนหกหรือบุญบั้งไฟซึ่งเป็นประเพณีที่สำคัญเพื่อเพิ่มความสำคัญ และเสริมคลต่อหมู่บ้าน 3) ปัญญา เป็นการเร่งรัดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์การการปรับเปลี่ยนวิธีคิดวิธีการทำงาน เพื่อแสวงหารูปแบบใหม่ๆ และนำระบบมาตรฐานในระดับต่างๆมาพัฒนาองค์การซึ่งนำไปสู่แนวคิดการพัฒนาการบริหารความรู้ภายในองค์การเพื่อให้้องค์การสามารถใช้และพัฒนาความรู้ที่มีอยู่ภายในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) สิ่งแวดล้อม เป็นการส่งเสริมความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะในครัวเรือน และส่งเสริมให้ชุมชนดำเนินกิจกรรมการคัดแยกและนำขยะมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่เพื่อลดปัญหาขยะล้นเมือง และลดปัญหาโลกร้อน

คำสำคัญ: การพัฒนาคุณภาพชีวิต; สังคมมีสุข; สิ่งแวดล้อม

Abstract

This academic article presents the issue of developing people's quality of life towards a happy society under a good environment of the Ban Ton Subdistrict Municipality's administrative team. By studying the body, mind, society, and environment, these 4 things are what the executive committee of Ban Ton Subdistrict Municipality In addition, the study has realized its importance because it is a main factor for people in their lives, including solving problems within the Ban Ton Subdistrict Municipality with the following issues: 1. Physically, physical activity is an activity that promotes health and prevents disease. rehabilitation Proactive primary care treatment, improving the quality of life of the elderly, the disabled, the underprivileged, and other people who are dependent in the community. 2. Mind is promoting conservation, continuing traditions, local wisdom, unity, maintaining arts, customs, local wisdom by leading work. The sixth lunar month or Bun Bang Fai tradition is an important tradition to increase its importance. and prosperity to the village. 3. Wisdom is the acceleration of human resource development. and organizations changing their ways of thinking and working methods to seek new forms and bring standard systems at various levels to develop the organization, which leads to the idea of developing a knowledge management system within the organization so that the organization can use and effectively develop existing knowledge within the organization. 4. Environment: Promote knowledge and understanding about household waste management. and encourage communities to carry out activities to separate and reuse solid waste to reduce the problem of overflowing garbage in the city and reduce global warming problems.

Keywords: Improving the quality of life; Happy society; environment

1. บทนำ

พระมหากษัตริย์ ชัยเมธี (กสินศรีสุข) (2564) ได้ให้ความหมายว่าประเทศไทยได้มีการพัฒนาการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาตั้งแต่ปี พ.ศ.1893 จนกระทั่งปี พ.ศ. 2475 จึงมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตยจนถึงปัจจุบันได้มีการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) การบริหารราชการส่วนกลาง 2) ส่วนภูมิภาค และ 3) ส่วนท้องถิ่น ต่างมีหน้าที่ในการบริหารราชการที่แต่ละหน่วยงานจะทำหน้าที่หลักในการประสานการทำงานระหว่างกันเพื่อ

แก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนด้วยความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

กรรวัช ปทุมยา (2564, หน้า 4) ได้ให้ความหมายว่าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไทยได้เริ่มต้นขึ้นในสมัยของรัชกาลที่ 5 มีการจัดตั้งสุขาภิบาลกรุงเทพมหานคร และสุขาภิบาลท่าฉลอมขึ้นมาโดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญคือเพื่อให้เกิดความสะอาดเรียบร้อยแก่บ้านเมือง และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ถือเป็นจุดเริ่มต้นของรูปแบบการกระจายอำนาจทางการปกครองที่ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ และส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักที่จะปกครองตนเอง และได้เรียนรู้การปกครองจากการที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ต่อมาในปี พ.ศ. 2475 ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองจึงมีการปรับปรุงรูปแบบ และระเบียบการบริหารราชการของประเทศด้วยการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรสยามแบ่งการบริหารราชการแผ่นดินเป็น 3 ส่วน คือ 1) ส่วนกลาง 2) ส่วนภูมิภาค 3) ส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นรูปแบบที่ใช้มาจนถึงปัจจุบันแนวคิดการมีส่วนร่วมเป็นพื้นฐานสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยเพราะการมีส่วนร่วมคือการเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนในการร่วมกันตัดสินใจการดำเนินกิจกรรมการติดตามการตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพเสมอภาคเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนา และแก้ปัญหาในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน

อนรรฆ อีสเฮาะ (2562, หน้า 11) ได้ให้ความหมายว่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตมีความสำคัญเป็นอย่างมากเพื่อให้ประชาชนสามารถพัฒนาตนเองและสังคมไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนาทั้งในส่วนบุคคลในครอบครัว ชุมชน จึงต้องมีการพัฒนาในด้านร่างกายจิตใจ ปัญญา สิ่งแวดล้อมเพื่อให้มีแนวคิดเจตคติที่ดีรู้จักการบริหารตนเองการเอื้ออาทรต่อบุคคลอื่น มีอาชีพและรายได้ที่พอเพียงต่อการดำรงชีวิต มีคุณธรรม ศีลธรรม ถ้าหากปฏิบัติได้เช่นนี้เท่ากับเป็นการยกระดับทั้งตนเองและสังคมทำให้มีคุณค่า มีความเจริญงอกงาม ปัญหาต่างๆ ในสังคมลดน้อยลง เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาอาชญากรรม ปัญหามลภาวะเป็นพิษ เป็นต้นประเทศต่างๆ จึงพยายามอย่างเต็มที่ในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้นเพื่อช่วยให้สมาชิกทุกคนในสังคมกินดีอยู่ดีมีความสุขสมบูรณ์ประโยชน์ของการพัฒนาคุณภาพชีวิตมีดังนี้

1. การพัฒนาคุณภาพชีวิตช่วยให้บุคคลสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมโดยมีแนวทางในการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งส่งผลให้สังคมมีความสงบสุขไปด้วย
2. การพัฒนาคุณภาพชีวิตกระตุ้นให้บุคคลและสังคมเกิดความกระตือรือร้นคิดที่จะปรับปรุงตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นอยู่เสมอ
3. การพัฒนาคุณภาพชีวิตทำให้บุคคลรู้จักใช้ปัญญา มีเหตุผล มีคุณธรรม จริยธรรม หลักการ

บริหารเพื่อมาแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง และสังคม

4. การพัฒนาคุณภาพชีวิตทำให้บุคคลและสังคมอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ช่วยลดปัญหาความขัดแย้งและปัญหาสังคม

5. การพัฒนาคุณภาพชีวิตทำให้บุคคล และสังคมที่มีความรู้ความเข้าใจอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เกิดความร่วมมือร่วมใจในการส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและค่านิยมที่ดีงามให้เกิดขึ้นในสังคม ดังจะเห็นได้ว่าหากคนมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีคุณภาพที่ดีย่อมนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุดหน้าก้าวไกลขึ้น

3. ความหมายคุณภาพชีวิต

ฉวีวรรณ สุวรรณภา และอรอนงค์ วุวงศ์ (2567, หน้า 3) ได้ให้ความหมายว่า ความหมาย “คุณภาพชีวิต” ได้มีผู้นิยามไว้ในลักษณะแตกต่างกันไป เช่น ดร.นิพนธ์ คันธเสวีได้ให้ ความหมายคุณภาพชีวิต หมายถึง สภาพความเป็นอยู่ของบุคคลในด้านอารมณ์สังคมความคิดและจิตใจซึ่งรวมเอาทุกด้านของชีวิตมนุษย์ไว้หมดถ้าสภาพความเป็นอยู่ดังกล่าวนี้ของบุคคลไม่ดี ไม่น่าพอใจก็แสดงว่าคุณภาพชีวิตของบุคคลนั้นต่ำกว่าความคาดหวัง (สมจิตต์ สุวรรณหัตน์ และนิภา มนูญปัจ, 2525)

4. ความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ศิริโรจน์ แก้วมงคล (2564) การพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ให้ความหมายว่าสังคมมนุษย์เป็นสังคมที่ต้องการความเจริญก้าวหน้าต้องการชื่อเสียง เกียรติยศ เงินทองการยอมรับ จากวงสังคม และประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานซึ่งไม่มีใครเลยจะสามารถปฏิเสธได้ว่าในแต่ละวันนั้น มนุษย์ต้องดิ้นรนขวนขวายไขว่คว้าหาสิ่งที่ตนพึงปรารถนาเพื่อให้ได้มา

ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตจึงเป็นการพัฒนาตนเองเพื่อให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ปรับปรุงการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องและรองรับกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นปัญหาที่สำคัญมีอยู่ว่า แล้วเราสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตสู่ความสำเร็จนั้นได้อย่างไร คำตอบที่ดีที่สุดคงหนีไม่พ้น เราต้องรู้จักตัวเราเองก่อนเพราะตัวเราเท่านั้นที่จะสามารถสร้างความสำเร็จให้กับตัวเองได้ ไม่มีใครสามารถทำแทนได้ ดังเช่นคำกล่าวที่ว่า “ดีชั่วอยู่ที่ตัวทำ สูงต่ำอยู่ที่ทำตัว” การพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านร่างกายได้แก่การให้ความสำคัญกับสุขภาพรู้จักบริโภคอาหารอย่างถูกสุขลักษณะและครบ 5 หมู่ หาเวลาพักผ่อนและออกกำลังกายเป็นประจำเพื่อสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านอารมณ์เป็นการสร้างเสริมสุขภาพจิตที่ดีรู้จักควบคุมอารมณ์โดยการหมั่นฝึกให้ทานการทำงานอดิเรกที่ชื่นชอบการเข้าร่วมกิจกรรม สันทนาการการฝึกสมาธิ เป็นต้น การพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านสังคมเป็นการสร้างการยอมรับ และยกย่องจากสังคมอันได้แก่การเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนๆ หรือจากหน่วยงานต่างๆ ที่จัดขึ้นการใช้เวลาว่างบำเพ็ญ

ประโยชน์เพื่อชุมชน และการปฏิบัติตนโดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น การพัฒนาคุณภาพชีวิต ทางด้านสติปัญญาเป็นการเพิ่มทักษะทางด้านความรู้ให้กับตนเอง อาทิเช่น การอ่านหนังสือ การเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในด้านต่างๆ การศึกษาข้อมูลด้วยตนเองจากสื่อสารสนเทศ วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ รวมไปถึงการหัดสังเกตและติดตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

5. สังคมภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดี

อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อมนุษย์ ได้ให้ความหมายว่า สิ่งแวดล้อมล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลต่อมนุษย์ทั้งสิ้นไม่ว่าจะเป็นสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งสามารถแยกอธิบายให้เห็นได้ชัดเจนดังนี้สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติเป็นปัจจัยเบื้องต้นในการกำหนดรูปแบบวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ไม่ว่าในด้านการตั้งถิ่นฐานด้านลักษณะของที่อยู่อาศัยด้านการประกอบอาชีพ เป็นต้นแต่สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติจะสามารถกำหนดความเป็นอยู่ของมนุษย์ได้มากน้อยเพียงไร ย่อมขึ้นอยู่กับความเจริญก้าวหน้าของมนุษย์เองหากมนุษย์มีความเจริญก้าวหน้ามากมนุษย์ย่อมตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติน้อยลง และยังสามารถดัดแปลงสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติให้เป็นประโยชน์กับตนเองได้มากและแน่นอนว่าสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งเช่นกันที่มีความสำคัญในการกำหนดรูปแบบวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์การที่มนุษย์มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิชาการมากขึ้นทำให้มนุษย์หาทางที่จะใช้สิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองอย่างมีประสิทธิภาพทำให้ชีวิตได้รับความสะดวกสบายมากขึ้นมีความเป็นอยู่ดีขึ้นคุณภาพชีวิตดีขึ้นแต่ในขณะเดียวกันความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิชาการของมนุษย์ก็ได้สร้างสิ่งที่เลวร้ายให้เกิดขึ้นแก่สิ่งแวดล้อม เช่น ก๊าซพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ปล่อยออกสู่อากาศทำให้อากาศเป็นพิษมีสภาพไม่เหมาะสมแก่การหายใจของสิ่งมีชีวิตทั้งหลายน้ำเสียที่มีการปนเปื้อนของสารเคมีและสารพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ปล่อยลงสู่แหล่งน้ำทำให้น้ำเน่าเสียมีความเป็นพิษสัตว์น้ำไม่สามารถดำรงชีวิตได้มนุษย์เองก็สามารถนำน้ำมาใช้ประโยชน์ได้

กล่าวโดยสรุปถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมจะเห็นได้ว่ามนุษย์นั้นเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อม และมนุษย์ไม่อาจแยกตัวเป็นอิสระจากสิ่งแวดล้อมได้ในเมื่อมนุษย์มีความผูกพันกับสิ่งแวดล้อมอย่างแนบแน่นเช่นนี้มนุษย์จึงไม่อาจปฏิเสธภาระความรับผิดชอบต่อการพิทักษ์รักษาสภาพแวดล้อมที่ดีให้คงอยู่ตลอดไปเพื่อความอยู่รอดของตัวมนุษย์เอง

6. การพัฒนาคุณภาพชีวิต

แนวทางในการพัฒนาตนสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต (2567) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นการสร้างรากฐานของระดับการดำรงชีวิตของคนให้ดีขึ้นโดยการให้ความรู้การฝึกด้านคุณธรรม การส่งเสริมสุขภาพอนามัยการประกอบอาชีพรวมกันอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขในประเทศไทยได้

มีการสร้างเกณฑ์มาตรฐานของคุณภาพชีวิตจุดเริ่มต้นของการพัฒนาคุณภาพชีวิตคือเริ่มจากการพัฒนา“ตนเอง”ซึ่งเป็นหน่วยย่อยของสังคมการพัฒนาตนตามแนวพุทธศาสนาได้มีการวิเคราะห์พฤติกรรม (การกระทำของคน) ไว้ในสองลักษณะคือ ลักษณะที่1พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดทุกข์เกิดจากการไม่รู้หรืออวิชชา ตัณหา เช่นความโลภอยากได้ของคนอื่นเกิดการลักขโมยเป็นพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดทุกข์ลักษณะที่ 2 พฤติกรรมสลายทุกข์ (การแก้ปัญหา) เมื่อคนเราเกิดความทุกข์จะก่อให้เกิดพฤติกรรมในการแก้ปัญหาคือ สร้างปัญญาและฉันทะเพื่อให้เกิดการศึกษาวิธีในการแก้ปัญหาจากพฤติกรรมดังกล่าวการพัฒนาความสัมพันธ์เริ่มจากจุดเล็ก คือตนเอง จากตนเองไปสู่ความสัมพันธ์ในครอบครัวกว้างออกไปอีกคือสังคมชุมชน สังคมโลกพฤติกรรมการสร้างความสัมพันธ์เป็น“ธรรมชาติ”ของมนุษย์

การกำหนดนโยบายต่อสภาเทศบาลตำบลบ้านไถ่น

1. นโยบายโครงสร้างพื้นฐานพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและผังเมืองการคมนาคมขนส่งและ สัญจรระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ การบริหารจัดการน้ำ และระบบการป้องกันภัยธรรมชาติ ให้มีประสิทธิภาพ สามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของตำบลบ้านไถ่น ดังนี้

1.1 พัฒนาก่อสร้างปรับปรุงซ่อมแซมถนนลาดยาง/คอนกรีตเป็นถนนที่ได้มาตรฐาน

1.2 ขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตรและไฟฟ้าสาธารณะระบบโซลาร์เซลล์ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ในชุมชน

1.3 พัฒนาระบบประปาให้เพียงพอในการอุปโภค ครอบคลุมพื้นที่บริการอย่างเท่าเทียมกัน

1.4 ขยายคลองส่งน้ำเพื่อการเกษตรแบบคลองลาดคอนกรีตและระบบท่อให้ครอบคลุมพื้นที่ การเกษตรของประชาชนปรับปรุงซ่อมแซมสถานีสูบน้ำคลองส่งน้ำให้มีสภาพพร้อมในการใช้งานอยู่ตลอดเวลา เพื่อเพิ่มศักยภาพในการส่งน้ำเข้าพื้นที่การเกษตรของประชาชน

1.5 กำจัดวัชพืชในแก่งกุดโดกเพื่อเพิ่มศักยภาพในการกักเก็บน้ำให้มีปริมาณน้ำอย่างเพียงพอในการอุปโภคและทำการเกษตร เป็นแหล่งขยายพันธุ์สัตว์น้ำ และสัตว์ปีกสวยงามเหมาะสมไว้บริการ ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

2. นโยบายด้านการศึกษา สังคม และพัฒนาคุณภาพชีวิตเน้นคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาในกลุ่ม อายุของประชาชนในเขตเทศบาลส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนคำขวัญที่ว่า“การศึกษา สร้างคน คนสร้างชาติ”ส่งเสริมให้คนและสังคมตำบลบ้านไถ่นมีคุณภาพชีวิตที่ดี ได้รับการพัฒนาทาง ร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ให้การสงเคราะห์เด็ก สตรี คนชรา ผู้ด้อยโอกาสและให้ประชาชนมีศักยภาพ ทางสังคม

2.1 พัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านไถ่นให้ได้มาตรฐานเพื่อเตรียมความพร้อม ในทุกๆ ด้านในการเข้าเรียนระดับปฐมวัย

2.2 จัดหาวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการศึกษา

2.3 ส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็กและบุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างขวัญกำลังใจความก้าวหน้าในวิชาชีพ

2.4 ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลบ้านโต้นได้พบปะกันแสดงออกร่วมกันและทำกิจกรรมร่วมกัน ภายใต้โครงการ “ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ไม่ล้ม ไม่ล้ม ไม่ซึมเศร้า กินข้าวอร่อย”

2.5 พัฒนาการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุและบุคคลอื่นที่มีภาวะพึ่งพิงให้ครอบคลุมกลุ่มผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลบ้านโต้น

3. นโยบายด้านศาสนาวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นรักษา ส่งเสริม สนับสนุนและจัดงานประเพณีของท้องถิ่นให้คงอยู่คู่ชุมชน

3.1 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมของวัดในเขตเทศบาลตำบลบ้านโต้น

3.2 ส่งเสริมอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น เช่น การประเพณีรำลึกชาติกาลสมเด็จพระพุทธอาจารย์ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีบุญเดือนหก

3.3 ส่งเสริมสนับสนุนให้ถนนศรีพิมลเป็นถนนสายบุญ โดยให้พระสงฆ์รับบิณฑบาตจากญาติโยมเฉพาะถนนศรีพิมล

3.4 ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นโดยจัดทำประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามครรลองของระบอบประชาธิปไตยท่านประธานสภาเทศบาลที่เคารพนโยบายทั้งหมดที่ได้นำเสนอมาได้กำหนดขึ้นโดยคำนึงถึงอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายรวมทั้งความมุ่งมั่นของกระผมและคณะที่จะแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านโต้น ซึ่งจะได้นำดำเนินการให้เป็นรูปธรรมโดยจะได้ดำเนินการให้สอดคล้องแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านโต้นเพื่อนำไปจัดทำรายละเอียดไว้ในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไปกระผมให้ความเชื่อมั่นต่อสภาเทศบาลตำบลบ้านโต้นว่าจะบริหารและพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านโต้นด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และมีประสิทธิภาพ มุ่งมั่นที่จะให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีสุขวิสัยทัศน์เทศบาลตำบลบ้านโต้นที่ว่า “บ้านโต้นน่าอยู่ มุ่งสู่ชุมชนดีมีสุข”

ผลการดำเนินงานด้านกาย กิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ (2567) ได้ให้ความหมายว่า ปัจจุบันวัยทำงานมีวิถีชีวิตส่วนใหญ่อยู่ในที่ทำงานมีลักษณะของการทำงานมีการออกแรงและเคลื่อนไหวร่างกายน้อยลงนั่งทำงานหรือนั่งประชุมนานๆการทำงานในลักษณะซ้ำๆทำให้มีการใช้ กล้ามเนื้อมัดเดิมอยู่ตลอดเวลา รวมถึงการเดินทางด้วยยานพาหนะส่วนตัว และการใช้โทรศัพท์มือถือเป็นระยะเวลานานทำให้วัยทำงานมีกิจกรรมทางกายไม่เพียงพอ และมีพฤติกรรมเนือยนิ่งมากขึ้นส่งผลให้วัยทำงานมีปัญหาสุขภาพตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งน้ำหนักตัวที่เกินมาตรฐาน การเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่นับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นซึ่งเราสามารถป้องกันและลดความเสี่ยงเหล่านี้ลงได้ง่ายๆ ด้วยการมีกิจกรรมทางกาย

กองช่างเทศบาลตำบลบ้านไถ้น (2566) กล่าวว่า 6.1.1 เทศบาลตำบลบ้านไถ้น เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชน มีหน้าที่บำบัดทุกข์ บำรุงสุข ดูแลทุกข์สุขของประชาชน ให้อยู่ดี กินดี ตลอดจนแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนรวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อให้บริการแก่พี่น้องประชาชนให้ได้รับประโยชน์สูงสุดตามนโยบายของคณะผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านไถ้น ภายใต้ยุทธศาสตร์ “คนเทศบาลไม่ทอดทิ้งกัน” รวมทั้งการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนภายในเขตเทศบาล ตลอดจนความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินอย่างทั่วถึง โดยกองช่างเทศบาลตำบลบ้านไถ้น ได้รับมอบนโยบายให้ดำเนินการสำรวจตรวจสอบถนนซอยพุทธดำเนิน 3/1 บ้านไถ้น หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านไถ้น เนื่องจากบริเวณดังกล่าวยังไม่มีถนนคอนกรีตเสริมเหล็กจึงอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุ อีกทั้งถนนดังกล่าวมีประชาชนทั่วไปสัญจรไป - มา อย่างหนาแน่น

1. เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้สัญจรไป-มา
2. เพื่อป้องกันน้ำเอ่อล้นเกิดน้ำท่วมขังบริเวณถนน
3. เพื่อความสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อยของถนน
4. เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้กับประชาชนภายในเขตเทศบาลตำบลบ้านไถ้น

เทศบาลตำบลบ้านไถ้น โดยกองช่าง ออกปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

1. งานสถานีสูบน้ำนายสถานีออกตรวจแพสถานีสูบน้ำ ตัดหญ้าทำความสะอาด และต่อท่อตัวหนอนสถานีสูบน้ำเพื่อเตรียมความพร้อมในการให้บริการสูบน้ำตามคำร้องขอของประชาชน
2. งานไฟฟ้าซ่อมไฟฟ้าส่องสว่างและเปลี่ยนฟิวส์แรงสถานีสูบน้ำ
3. งานภาคสนามเทปูนซ่อมแซมถนนและลอกคลองส่งน้ำสถานีโนนเตื่อ
4. งานไฟฟ้าซ่อมไฟฟ้าส่องสว่างและต่อไฟฟ้าสถานีสูบน้ำ
5. งานภาคสนามเปิดประตูน้ำหนองหัวโจด บ้านโจดใหญ่

เทศบาลตำบลบ้านไถ้น โดยกองสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม ได้จัดโครงการศูนย์การเรียนรู้ผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ 2565 เทศบาลตำบลบ้านไถ้น อำเภอพระยีน จังหวัดขอนแก่นตามที่ เทศบาลตำบลบ้านไถ้น ได้ประกาศจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลบ้านไถ้น อำเภอพระยีน จังหวัดขอนแก่น เพื่อดำเนินกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาพการป้องกันโรค การฟื้นฟู สมรรถภาพ การรักษาพยาบาลระดับปฐมภูมิเชิงรุกการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และบุคคลอื่นที่มีภาวะพึ่งพิงในชุมชน ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกายด้วยการเดินแอโรบิก ประชาชนมีการรวมกลุ่มออกกำลังกายด้วยการเดินแอโรบิกอย่างน้อย 3 ครั้ง/สัปดาห์ มีบุคคลต้นแบบ และผู้นำเดินแอโรบิกในชุมชน ประชาชนมีสุขภาพที่แข็งแรง ทั้งทาง ร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา

ผลการดำเนินงานด้านจิตใจ ด้านจิตใจ (2567) ได้ให้ความหมายว่า ความสมบูรณ์ของจิตใจ ประกอบด้วยสุขภาพจิตและสุขภาพอารมณ์สุขภาพจิตคือสุขภาพของความคิด จึงเป็นพื้นฐานของสุขภาพ

อารมณ์และการแสดงออกทางอารมณ์หรือพฤติกรรมการสร้างความสำเร็จของจิตใจจึงต้องเริ่มต้นที่สุขภาพครอบครัว การเลี้ยงดูและอบรมให้เด็กสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ที่สุดได้ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมนอกครอบครัวทั้งระบบการศึกษาวัยชนธรรมค่านิยมและความคาดหวังของสังคมระบบเศรษฐกิจของประเทศและโลก และการเมือง

เทศบาลตำบลบ้านโต้น โดยสำนักปลัดเทศบาลงานศาสนา และวัฒนธรรมมีโครงการจัดงานตามประเพณีชนบธรรมเนียมที่สำคัญที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษคืองานประเพณีบุญเดือนหก หรือบุญบั้งไฟ ซึ่งเป็นประเพณีที่สำคัญอีกประเพณีหนึ่งของชาวจังหวัดน่านประเพณีดังกล่าวเป็นประจำทุกปี โดยวัฒนธรรมของชาบบ้านโต้นนั้นจะรวมเอางานประเพณีทั้งสองมาจัดพร้อมกัน เพื่อเพิ่มพูนความสำคัญ และสิริมงคลต่อหมู่บ้าน บุญเผวดหรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า บุญมหาชาติ เป็นประเพณีบุญตามฮีตสิบสอง ของชาวอีสาน แต่ถ้าถือเป็นเรื่องทานก็จะเป็นประเพณีการบริจาคทานครั้งยิ่งใหญ่ ในงานนี้ก็จะมีการเทศน์มหาชาติ ซึ่งถือว่าเป็นงานอันศักดิ์สิทธิ์ผู้ใดฟังเทศน์มหาชาติจบภายในวันเดียว และบำเพ็ญคุณงามความดีจะได้านิสงส์ไปเกิดในภพหน้า เพื่อบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างความสามัคคี เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดงานประเพณีท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมอนุรักษ์ สืบสานประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลบ้านโต้น โดยสำนักปลัดเทศบาลงานศาสนา และวัฒนธรรมมีโครงการจัดงานประเพณีรำลึกสมเด็จพระพุฒาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร) เป็นงานประเพณีที่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านโต้นได้จัดขึ้นเพื่อรำลึกถึงพระเดช พระคุณของสมเด็จพระพุฒาจารย์(อาจ อาสภมหาเถร)ที่ได้นำพาทางด้านการพัฒนา อาทิ ทางด้านการศึกษาการพัฒนาอาชีพ และการอนุรักษ์ไว้ซึ่งประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น และได้สร้างคุณงามความดีแก่ชุมชน หมู่บ้านในเขตพื้นที่ตำบลบ้านโต้น หลังจากที่ได้สมเด็จพระพุฒาจารย์(อาจ อาสภมหาเถร)ได้มรณภาพลงในวันที่ 8 ธันวาคม 2532 ทำให้พี่น้องประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านโต้น ได้พร้อมใจกันจัดงานประเพณีรำลึกสมเด็จพระพุฒาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร) โดยได้กำหนดจัดงานวันคล้ายวันที่ท่านมรณภาพ ระหว่างวันที่ 6 - 9 ธันวาคม ของทุกปี เพื่อเป็นการรำลึกถึง คุณงาม ความดี ของสมเด็จพระพุฒาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร) เพื่อเผยแพร่ชีวประวัติและเกียรติคุณของสมเด็จพระพุฒาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร)ให้ลูกหลานเยาวชนรุ่นหลังได้ทราบ เพื่อส่งเสริม และทำนุบำรุง กิจกรรม ทางด้านพระพุทธศาสนา เพื่อส่งเสริมประเพณีอันดีงาม ความเสียสละการมีส่วนร่วม และความสามัคคีในหมู่คณะ

ผลการดำเนินการด้านปัญญา มติชนออนไลน์ (2559) ได้ให้ความหมายว่า ปัญญาเปรียบเหมือนกุญแจดอกสำคัญของชีวิตแต่ละคนเกิดจากการที่บุคคลมีจิตตั้งมั่นมีความมั่นคงในอารมณ์ไม่หวั่นไหวในสิ่งต่างๆที่มายั่วยุ กระตุ้น เร่งเร้าให้เกิด กิเลส กล่าวคือ ไม่คิดชั่ว ไม่พูดชั่ว ไม่ทำชั่ว นั่นคือการมี สมาธิ เช่นเดียวกัน สมาธิ จะเกิดขึ้นได้ก็ต้องเป็นผู้ที่ระลึกรู้สึกตัวอยู่ตลอดเวลาทุกขณะจิตทุกกลมหายใจเข้าลมหายใจ

ออกไม่หวั่นไหวต่อสิ่งต่าง ๆ มากระทบทางโสตประสาททั้ง 6 รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ผ่านมาทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ หรืออีกนัยยะหนึ่งเป็นผู้ที่ปฏิบัติเคร่งครัดใน ศีลธรรม ที่ดีงาม หรือเป็นผู้มีทาน ศีล ภาวนาจนเข้าสู่ภูมิ ปัญญาได้เช่นกันผู้มี ปัญญา คือผู้ที่มีความคิดมีการไตร่ตรองถึงเหตุถึงผล ข้อดี ข้อเสีย วิเคราะห์อย่างละเอียดถี่ถ้วนอันนำมาซึ่งกระบวนการ ตัดสินใจ ที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง คือ ถูกต้อง เป็น ธรรม และมีคุณค่ายิ่ง

เทศบาลตำบลบ้านโต้น โดยสำนักปลัดเทศบาลงานบุคคล ได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพ ข้าราชการ พนักงานเทศบาลตำบลบ้านโต้น ประจำปีงบประมาณ 2565 ภายใต้กระแสแห่งการปฏิรูป ระบบราชการและการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีการบริหารจัดการยุคใหม่หรือผู้บริหารองค์การต่างๆ ต้องมีความตื่นตัวและเกิดความพยายามปรับตัวในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะการเร่งรัดการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์และองค์การการปรับเปลี่ยนวิธีคิด วิธีการทำงาน เพื่อแสวงหารูปแบบใหม่ๆ และนำระบบมาตรฐาน ในระดับต่างๆ มาพัฒนาองค์การซึ่งนำไปสู่แนวทางการพัฒนาระบบบริหารความรู้ภายในองค์การเพื่อให้ องค์การสามารถใช้และพัฒนาความรู้ที่มีอยู่ภายในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปรับเปลี่ยนวิทยาการ ความรู้ใหม่มาใช้กับองค์กรได้อย่างเหมาะสม

1. ต้องสร้างระบบให้สามารถรับรู้ข่าวสารได้อย่างกว้างขวาง

2. ต้องสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้ อย่างถูกต้องรวดเร็วและเหมาะสมกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงต้องมีการส่งเสริมและพัฒนา ความรู้ความสามารถสร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติปัจจุบันการพัฒนาบุคลากรเป็นหัวใจสำคัญต่อการ เปลี่ยนแปลงองค์กรบุคลากรจึงจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาตลอดเวลาเพื่อให้มีความคิดสร้างสรรค์และ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ การพัฒนาบุคลากรจึงเป็นการนำศักยภาพของแต่ละบุคคลมาใช้ไม่ว่าจะเป็นการนำเอา ความรู้ความสามารถที่มีอยู่รวมทั้งกฎหมายและระเบียบต่างๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติราชการ และสมรรถนะ เพื่อให้การปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสร้างให้แต่ละบุคคล เกิดทัศนคติที่ดีต่อองค์กร ตลอดจน เกิดความตระหนักในคุณค่าของตนเองเพื่อนร่วมงานอย่างไรก็ตามในการพัฒนาองค์กร ต้องอาศัยองค์ ประกอบที่สำคัญ ๒ ประการ คือการพัฒนากระบวนการในการทำงานซึ่งระบบในการทำงานเมื่อมีการปรับเข้าสู่ ระบบเรียบร้อยแล้วมีการปฏิบัติงานไปตามระบบ แต่ ศักยภาพของบุคลากรจะต้องมีการพัฒนาและปรับ ให้มีความเหมาะสมกับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงไป ตลอดเวลา การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน รวมถึงความรู้ในด้านต่างๆ ของบุคลากรเป็นเรื่องที่จะต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องซึ่งนอกจากเป็นการ เสริมสร้างความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานได้อย่างดีแล้วยังเป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานที่นับ ว่าเป็นสวัสดิการอันดีให้กับบุคลากรในองค์กรซึ่งจะทำให้ บุคลากรได้รับความรู้เพื่อนำไปใช้ในการทำงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่บุคลากรเทศบาลตำบลบ้านโต้น จะต้องได้รับพัฒนา สมรรถนะหลักด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) ดังนั้น เพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากรของ

เทศบาลตำบลบ้านโต้น ให้สามารถปรับตัวให้ทันกับสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องมีการพัฒนาองค์ความรู้ให้กับบุคลากรอยู่เสมอประกอบกับการเปลี่ยนแปลงตำแหน่ง การเลื่อนระดับ การโอนย้าย ปรับเปลี่ยนสายงาน ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายกำลังคน เกิดการเปลี่ยนแปลงในบทบาทหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานราชการเทศบาลตำบลบ้านโต้น อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพระเบียบวิธีเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตลอดจนเทคนิควิธีการปฏิบัติงานใหม่ๆ แนวความคิดทฤษฎีใหม่ที่จะสามารถรับใช้ในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของงาน อันจะนำมาซึ่งประสิทธิภาพประสิทธิผลการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลบ้านโต้น ซึ่งจะส่งผลต่อการให้บริการประชาชนให้เกิดความพึงพอใจอย่างสูงสุดต่อไป

1. เพื่อปรับเปลี่ยนวิธีคิด วิธีการทำงาน ของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
 2. เพื่อให้บุคลากรของเทศบาลตำบลบ้านโต้นทำงานตามเป้าหมายของกระทรวงมหาดไทย เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ เกิดความมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าในการปฏิบัติงาน
 3. เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองท้องถิ่นในปัจจุบัน และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
 4. เพื่อให้บุคลากรมีความรู้และเข้าใจในหลักของการทำงานเป็นทีม คุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในการทำงาน
 5. เพื่อเพิ่มศักยภาพข้าราชการให้บริการกระบวนการ วัฒนธรรม และค่านิยมในการปฏิบัติงาน ที่มุ่งเพิ่มสมรรถนะและพัฒนาระบบ และเพิ่มพูนวิสัยทัศน์บุคลากรของเทศบาลตำบลบ้านโต้น ให้มีประชาชนโดยยึดหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน
 6. แก้ไขปัญหากระบวนการคุณธรรมในราชการในเชิงลึกและให้มีผลในระยะยาวและต่อเนื่องประสบการณ์ แนวความคิด และวิธีการปฏิบัติงาน
 7. สร้างเครือข่ายประสานความสัมพันธ์ เป็นการเชื่อมสัมพันธ์ไมตรี แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ แนวความคิด และวิธีการปฏิบัติงาน
 8. เพื่อเป็นการเสริมสร้างและพัฒนาจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่บุคลากรของเทศบาลตำบลบ้านโต้น สร้างภูมิคุ้มกันด้านจิตใจเพื่อให้มีพฤติกรรมในเชิงสร้างสรรค์ มีจิตสำนึกในการกระทำความรู้จักการเสียสละ และมุ่งปฏิบัติงานเพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- ผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ความรู้เสริมเกี่ยวกับป่า และสิ่งแวดล้อม (2540) ได้ให้ความหมายว่า สิ่งแวดล้อมคือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต รวมทั้งที่เป็นรูปธรรม (สามารถจับต้องและมองเห็นได้) และนามธรรม (ตัวอย่างเช่นวัฒนธรรมแบบแผน ประเพณี ความ

เชื่อ) มีอิทธิพลเกี่ยวโยงถึงกัน เป็นปัจจัยในการเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ผลกระทบจากปัจจัยหนึ่งจะมีส่วนเสริมสร้างหรือทำลายอีกส่วนหนึ่ง อย่างหลีกเลี่ยงมิได้ สิ่งแวดล้อมเป็นวงจรและวัฏจักรที่เกี่ยวข้องกันไป ทั้งระบบสิ่งแวดล้อมแบ่งออกเป็นลักษณะกว้างๆ ได้ 2 ส่วนคือ สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ ภูเขา ดิน น้ำ อากาศ ทรัพยากร สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ชุมชนเมือง สิ่งก่อสร้างโบราณสถาน ศิลปกรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม เทศบาลตำบลบ้านโต้น โดยกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ได้จัดโครงการรณรงค์เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยในชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านโต้น ประจำปีงบประมาณ 2566 เพื่อส่งเสริมความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะในครัวเรือน ตามหลัก 3 RS เพื่อส่งเสริมให้ชุมชน/หมู่บ้าน ดำเนินกิจกรรมการลด คัดแยก นำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่ และการจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน 3. เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยต้นทางก่อนนำไปกำจัด

7. สรุป

การพัฒนาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคนในสังคมที่นำมาสู่ระดับประเทศดังพบได้ในสังคมที่มีความมั่นคงและยั่งยืนในนานาประเทศเพราะการพัฒนาคน เป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์ให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า มีทักษะขีดความสามารถที่จำเป็นให้กับสังคมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จะนำไปสู่ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เป็นเงื่อนไขสำคัญในการสร้างภูมิคุ้มกันและนำไปสู่การพัฒนาบนพื้นฐานของความมั่นคง และยั่งยืนต่อไป

ดังนั้นเพื่อให้ทรัพยากรมนุษย์มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสังคมในระยะยาว จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องนำหลักการดำเนินงานที่ดีมาประยุกต์ใช้ดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงรับสั่งไว้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหากการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศถูกละเลยสถาบันครอบครัวไม่ได้รับความสำคัญการศึกษาไม่มีการพัฒนาปรับปรุง และสังคมขาดการคำนึงด้านศีลธรรม ประเทศไทยก็จะเป็สังคมที่ขาดคุณค่าเปราะบาง และสามารถล่มสลายได้อย่างง่ายดายภายใต้กระแสสังคมในยุคความปกติใหม่ สังคมมีสุขภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดีของเทศบาลตำบลบ้านโต้นประกอบด้วย 1. มีนโยบายในการพัฒนาอย่างชัดเจน 2. มีการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ 3. มีนโยบายครอบคลุมสภาพพื้นที่เื่อต่อการพัฒนา 4. มีผู้รับผิดชอบนโยบาย 5. มีงบประมาณในการดำเนินงาน 6. มีการประเมินผลนโยบาย

เอกสารอ้างอิง

กรธวัช ปทุมยา และชฎานันท์ สุกขลาศัย. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีศึกษาพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- พระมหาทศพงษ์ ชยเมธี (กลีนศรีสุข). (2563). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ฉวีวรรณ สุวรรณภา และอรอนงค์ วังศ์. (2567). *การพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อนรรฆ อีสเฮาะ. (2562). *คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะกอม อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา*. สงขลา: คณะวิทยาการจัดการ ภาควิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

หลักการแบ่งแยกอำนาจและความสัมพันธ์ในการใช้อำนาจอธิปไตย ตามแนวคิดของมองเตสกีเออ

Montesquieu's Principles of Power Separation and Relation to the using The Sovereignty

พระมหาชานนท์ โชติวณโณ (แฝงบุญ), พระมหากวีพงษ์ ธรรมปาโล (วิเศษสังข์)
และพระเมธิน ปญญาพโล (สุโขโพธิ์)

Pharmaha Chanond Chotiwanon (Faengboon),
Phramaha Kaweepong Dhammapalo (Wisetsang) and Phra Mekin Panyaphalo (Sukpo)
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: pmekkachai@gmail.com

บทคัดย่อ

หลักการแบ่งแยกอำนาจของมองเตสกีเออ (Montesquieu) มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเมืองการปกครองของประเทศที่เป็นแม่บทประชาธิปไตย โดยแต่ละประเทศแม่บทได้นำหลักการแบ่งแยกอำนาจนี้มาใช้ในลักษณะที่แตกต่างกันตามสภาพการณ์ทางการเมืองและวัฒนธรรมพื้นฐานของตนในรูปแบบที่เรียกชื่อว่า ระบบรัฐสภาของอังกฤษระบบประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา และระบบผสมประธานาธิบดีกับระบบรัฐสภาของฝรั่งเศส แต่แม้กระนั้นก็ตาม ก็ยังคงหลักการแบ่งแยกอำนาจไว้เช่นเดียวกัน โดยไม่ยอมให้มือหนึ่งองค์กรใดใช้อำนาจรัฐ (นิติบัญญัติบริหาร และตุลาการ) เพียงองค์กรเดียว หากแต่จัดให้มืออย่างน้อยสามองค์กร (รัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล) ร่วมใช้อำนาจรัฐนั้นในลักษณะที่มีการตรวจสอบและถ่วงดุลกันเพื่อมิให้องค์กรหนึ่งองค์กรใดใช้อำนาจรัฐตามอำเภอใจอันอาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในประเทศนั้นๆ ได้

ประเทศไทยเป็นอีกประเทศหนึ่งที่นำหลักการแบ่งแยกอำนาจของมองเตสกีเออมาใช้ในรูปแบบเดียวกันกับระบบรัฐสภาของอังกฤษ นับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศเมื่อปี พ.ศ. 2475 จนถึงปัจจุบันแต่ก็ไม่สามารถนำมาซึ่งความมีเสถียรภาพทางการเมืองการปกครองของประเทศและหลักประกันซึ่งสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้ ในที่สุดจึงได้นำหลักการแบ่งแยกอำนาจที่ใช้กันในระบบประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา และระบบผสมประธานาธิบดีและระบบรัฐสภาของฝรั่งเศส มาใช้ร่วมกับ

ระบบรัฐสภาของอังกฤษที่ใช้มาแต่เดิม

คำสำคัญ: หลักการแบ่งแยกอำนาจ; ความสัมพันธ์; อำนาจอธิปไตย

Abstract

Montesquieu's principles of power separation is crucially important to the ruling of major democracy countries. Each of these countries uses these principles differently according to its political and foundation: the parliamentary system of Britain, the presidential system of the United States of America, and the mixed system of presidential and parliamentary systems of France. In spite of the differences, the power classification exists. No one organization is allowed to use the powers of the state (legislative, executive and judicial powers). Rather, there are three organizations (the parliament, cabinet, and court) share the use of the state power. There is a checks and balances system so that no one organization can use the power of the state as it likes which could affect the rights and freedom of the people in the country.

Thailand is one of the countries that use Montesquieu's principles in separation of powers similar to those of the British parliamentary system, and had used the principles since 1932. However, there had not been political stability, and the rights and freedom of the people had not been guaranteed. Consequently, the principles of power separation as used in the American presidential system has been used, and a mixed system of presidential and Parliamentary system similar to France has been implemented together with the parliamentary system similar to that of England which has long been used. This change can be seen in the major principles specified in the Constitution of the Kingdom of Thailand.

Keywords: Principles of power separation; Relation; Sovereignty

1. บทนำ

หลักการแบ่งแยกอำนาจและความสัมพันธ์ในการใช้อำนาจอธิปไตยตามแนวคิดของมองเตสกีเออ (Montesquieu) ที่จะนำเสนอในบทความนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ผู้ที่ศึกษาได้เข้าใจหลักพื้นฐานของความคิดของท่านผู้ที่มีความสำคัญต่อการจัดทำรัฐธรรมนูญของประเทศต่างๆ โดยเฉพาะประเทศที่เป็นแม่บท

ของการปกครองในระบบประชาธิปไตย ซึ่งได้แก่ อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส นอกจากนี้ ยังได้เสนอรายละเอียดของรัฐธรรมนูญของประเทศแม่บทประชาธิปไตยและของไทยว่าเป็นไปตามหลักการแบ่งแยกอำนาจนั้นอย่างไร รวมทั้งความสัมพันธ์ขององค์กรที่เป็นผลมาจากการแบ่งแยกองค์กรใช้อำนาจตามหลัก การแบ่งแยกอำนาจด้วย เพื่อที่จะได้เข้าใจและเห็นภาพการตรวจสอบและการถ่วงดุลอำนาจขององค์กรที่ ใช้อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการอันเป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพของพลเมืองใน ประเทศที่ยอมรับหลักการของมองเตสกีเออไปปฏิบัติ ซึ่งเชื่อกันว่านี่คือหลักรัฐธรรมนูญนิยมที่แท้จริง

2. ความสำคัญของทฤษฎีแยกอำนาจและถ่วงดุลอำนาจต่อระบบการเมืองการปกครอง

ระบบการเมืองและการบริหารสมัยปัจจุบันในหลายๆ ประเทศ ที่เป็นประชาธิปไตย เช่น อังกฤษ สหรัฐอเมริกา และฝรั่งเศส ได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดการแบ่งแยกอำนาจและการถ่วงดุลอำนาจของมองเตสกีเออ (Montesquieu) ปรัชญาเมธีทางการเมืองและกฎหมายชาวฝรั่งเศส (ในปี ค.ศ. 1748) ซึ่งเป็นผู้ขยายแนวคิดหลักการแบ่งแยกอำนาจของจอห์น ล็อก (John Locke) (ค.ศ. 1689) จากงานเขียนหนังสือสองเล่มว่าด้วยรัฐบาล (Two Treatises of Civil Government) โดยที่ก่อนหน้านี้ประเทศอังกฤษและฝรั่งเศสมีการปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ที่ซึ่งอำนาจสิทธิ์ขาดในการปกครองขึ้นอยู่กับสถาบันการเมืองเต็มคือ กษัตริย์ สภาขุนนาง และสภาสามัญในประเทศอังกฤษ และสถาบันกษัตริย์และชนชั้นสูงในประเทศฝรั่งเศส อันเป็นเหตุให้การปกครองตกอยู่ในมือกลุ่มคนเพียงกลุ่มเดียว และถูกต่อต้านจากฝ่ายรัฐสภาอังกฤษ จนในที่สุดฝ่ายรัฐสภาได้รับชัยชนะในปี ค.ศ. 1688 โดยตัดพระราชอำนาจกษัตริย์ให้คงอยู่ในฐานะ “ทรงครองราชย์” แต่มิได้ทำการปกครองอย่างแท้จริง และในฝรั่งเศสก็เกิดการปฏิวัติใหญ่ในปี ค.ศ. 1789 อันเป็นเหตุให้ระบอบเก่าล่มสลาย ก่อนที่มองเตสกีเออ (Montesquieu) จะใช้หลักการแบ่งแยกอำนาจเพื่อให้เกิดการประสานอำนาจและผลประโยชน์ระหว่างกษัตริย์ชนชั้นสูงและชนสามัญ (สมบัติ จันทรวงศ์, 2564, หน้า 93)

ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองในประเทศทั้งสองดังกล่าวหลักการแบ่งแยกอำนาจและถ่วงดุลอำนาจก็ได้ถูกนำมาเป็นหลักในการจัดโครงสร้างทางการเมืองและการปกครอง (การบริหาร) ในระบบรัฐสภา (Parliamentary System) แบบอังกฤษ ประธานาธิบดี (Presidential System) แบบสหรัฐอเมริกา และกึ่งประธานาธิบดีและกึ่งรัฐสภาหรือระบบผสม (Multi Presidential System) แบบฝรั่งเศส (อมร จันทรมบูรณ์, 2523, หน้า 59) ซึ่งมีรายละเอียดแตกต่างกันออกไป แต่ดูเหมือนว่ารูปแบบประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาได้นำหลักการแบ่งแยกอำนาจและถ่วงดุลอำนาจมากำหนดโครงสร้างการเมืองการบริหารไว้ในรัฐธรรมนูญอย่างเคร่งครัด ตลอดจนวางรูปแบบโครงสร้างของรัฐตามระบบสหพันธรัฐอันเป็นการกระจายอำนาจการปกครองลงไปสู่รัฐและท้องถิ่นระดับต่างๆก่อนที่จะเข้าสู่รายละเอียดระบบการแบ่งแยกอำนาจและถ่วงดุลอำนาจในระบบการเมืองและการบริหารแต่ละรูปแบบ ใคร่ขอทำความเข้าใจ

เข้าใจในหลักการแบ่งแยกอำนาจเสียก่อนมองเตสกีเออได้เขียนหนังสือ “เจตนารมณ์แห่งกฎหมาย” (The Spirit of Law) โดยเฉพาะหนังสือเล่มที่ 11 บทที่ 6 ว่าด้วยโครงสร้างการปกครองของอังกฤษโดยสรุปว่า หากอำนาจทั้งสามฝ่ายคือ อำนาจนิตินิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจการตัดสิน ไม่แยกออกจากกัน เพื่อให้เกิดการต้านถ่วงดุลระหว่างกัน แต่ไปรวมอยู่ที่คนๆ เดียว หรือองค์กรเดียวกัน

ในรายละเอียด มองเตสกีเออกล่าวว่า “ในแต่ละรัฐมีอำนาจอยู่สามชนิด คือ อำนาจนิตินิติบัญญัติ อำนาจบริหารสิ่งต่างๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับกฎหมายชาติ และอำนาจบริหารซึ่งขึ้นอยู่กับกฎหมายสำหรับพลเมือง” โดยอาศัยอำนาจแรก เจ้าผู้ครองหรือผู้บริหารเป็นผู้ออกกฎหมายหรือ อำนาจนิตินิติบัญญัติ ใช้ชั่วระยะเวลาหนึ่ง หรือตลอดกาล โดยอาศัยอำนาจที่สองเจ้าผู้ครองนครจะทำให้เกิดความสงบหรือทำสงครามคณะทูตานุทูต ให้ความปลอดภัย เตรียมการบุกรุก ด้วยอำนาจที่สามเจ้าผู้ครองนครจะเป็นผู้ลงโทษผู้ประกอบอาชญากรรม ตัดสินข้อพิพาทของบุคคล อำนาจที่สามนี้เรียกว่า อำนาจในการตัดสิน และอำนาจที่สองเรียกว่า อำนาจบริหารรัฐอำนาจอีกสองประเภทอาจจะให้กับผู้บริหารหรือคณะบุคคลถาวรดีกว่า เพราะมีได้นำไปใช้กับบุคคลหนึ่งบุคคลใด เนื่องจากอำนาจหนึ่งนั้นเป็นเพียงเจตจำนงส่วนรวมของรัฐและอีกอำนาจหนึ่งเป็นเพียงการนำเจตจำนงส่วนรวมไปปฏิบัติ (วิภาวรรณ ตวยานนท์, 2528, หน้า 187-211)

หลักการแบ่งแยกอำนาจปกครองดังกล่าวนี้ได้หมายความว่า การประกันสิทธิเสรีภาพของสังคม จะเกิดจากการแบ่งแยกอำนาจเด็ดขาดตามความเข้าใจของบางคน หากแต่จะต้องมีการตรวจสอบและถ่วงดุล (Checks and Balances) ดังที่มองเตสกีเออกล่าวไว้อย่างชัดเจนในเล่ม 5 บทที่ 14 ว่า “เพื่อที่จะก่อตั้งการปกครองแบบกลางๆ จะต้องผสมผสานพลังต่างๆ เข้าด้วยกัน จัดวางระเบียบให้เรียบร้อย ผ่อนคลาย ความรุนแรงแห่งพลังเหล่านั้น ให้พลังเหล่านั้นปฏิบัติงาน กล่าวหนึ่งก็คือให้พลังหนึ่งมีน้ำหนักเพื่อให้อยู่ในสภาพที่จะต้านอีกพลังหนึ่งได้” หากแต่ที่จริงการแบ่งแยกอำนาจที่ได้ผลจะต้องมีแนวทางในการปฏิบัติดังนี้ (ถาวร เกียรติทับทิว, 2546, หน้า 161)

1. ต้องมีอำนาจหนึ่งในสามฝ่ายให้กับองค์กรต่างกัน องค์กรหนึ่งจะรวมอำนาจสองหรือสามฝ่ายไว้กับตนเพียงลำพังมิได้ หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าจะนำเอาอำนาจนั้นมาใช้ตามอำเภอใจตนแต่ฝ่ายเดียว ไม่ได้ นั่นคือความหมายตามสูตรที่ว่า “ทุกสิ่งทุกอย่างจะถึงหายนะ หากคนๆ เดียวกันหรือคณะบุคคลคณะเดียวกัน หรือคณะขุนนางคณะเดียวประชาชนฝ่ายเดียว เป็นผู้ใช้อำนาจทั้งสามคือ อำนาจออกกฎหมาย อำนาจในการนำมติของประชาชนไปปฏิบัติ และอำนาจตัดสินอาชญากรรมหรือข้อพิพาทของบุคคล”

2. การแจกจ่ายอำนาจขององค์กรผู้ใช้อำนาจต่างๆ มิได้หมายความว่าองค์กรเดียวกัน จะมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจหลายฝ่ายไม่ได้ เพราะมีเช่นนั้นอาจจะไม่มีการถ่วงดุลการใช้อำนาจของแต่ละองค์กร อันเป็นเหตุให้การใช้อำนาจของแต่ละฝ่ายกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้ เช่น องค์กรฝ่ายบริหาร นายกรัฐมนตรีในระบบอังกฤษ รวมทั้งของไทยมีอำนาจที่จะออกกฎหมายบางประเภทได้ เช่น พระราชกำหนดพระราชกฤษฎีกา และกฎกระทรวง หรือระบบประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกาที่ประธานาธิบดี

สามารถออกกฎหมายลำดับรองได้เช่นเดียวกันหรือยับยั้ง (Veto) ร่างกฎหมายที่ผ่านรัฐสภา (The Congress) หรือมีอำนาจในทางตุลาการด้วยการลงโทษและการอภัยโทษ ในขณะที่เดียวกันองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติก็มีอำนาจในทางบริหารได้ด้วย (ถาวร เกียรติทับทิว, 2546, หน้า 162) กล่าวคือในระบบรัฐสภาไทย สมาชิกผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาจะต้องให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งพนักงานของรัฐบางตำแหน่ง เช่น ตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา หรือวุฒิสภาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในระบบประธานาธิบดีแบบสหรัฐอเมริกา องค์กรฝ่ายนิติบัญญัติโดยสภาผู้แทนราษฎรอาจใช้อำนาจในทางบริหารโดยการฟ้องร้องให้พนักงานของรัฐบางตำแหน่ง เช่น ประธานาธิบดี รองประธานาธิบดี และบุคคลที่ประธานาธิบดีแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง (Impeachment) ต่อวุฒิสภา หรือการให้ความเห็นชอบในกิจการบางอย่างในทางปกครอง เช่น การแบ่งส่วนราชการ และการออกกฎหมายลำดับรอง และการใช้อำนาจในทางตุลาการขององค์กรฝ่ายนิติบัญญัติก็ได้ ในระบบประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา คือ กรณีที่วุฒิสภาพิจารณาคำฟ้องของสภาผู้แทนราษฎรที่ให้ถอดถอนประธานาธิบดีออกจากตำแหน่งในความผิดฐานประพฤติตนไม่สุจริตในตำแหน่งหน้าที่หรือทรยศต่อประเทศชาติและรับสินบน อันเป็นเหตุให้สูญเสียสิทธิ์บางประการ เช่น ขาดคุณสมบัติในการดำรงตำแหน่งของทางราชการ เป็นต้น

ส่วนองค์กรฝ่ายตุลาการเองก็อาจมีอำนาจขัดขวางการใช้อำนาจฝ่ายอื่นๆ ที่มีขอบได้ เช่น ศาลยุติธรรมอังกฤษ ซึ่งเป็นระบบคอมมอนลอว์ (Common Law) ก็อาจจะตรากฎหมายทุกครั้งที่พบว่ากฎหมายที่บัญญัติไว้แล้วหรือแนวบรรทัดฐานที่เคยวินิจฉัยไว้ไม่อาจนำมาใช้ปรับเข้ากับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นใหม่เสมอๆ และศาลสูงสุด (The Supreme Court) ของสหรัฐอเมริกาก็มีอำนาจที่จะตีความหรือขยายความบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญของประเทศ (แต่ละมลรัฐมีรัฐธรรมนูญของตนเองด้วย) เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน อันเป็นอำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติอีกทั้งยังมีอำนาจในทางบริหารในระบบอังกฤษที่ศาลอาจมีคำสั่งอนุญาตให้เอกชนประกอบวิสาหกิจ เช่น จำหน่ายสุราหรือในประเทศไทย ศาลยุติธรรมเคยพิพากษาให้กรมทะเบียนการค้าวินิจฉัยคำขอจัดตั้งบริษัทเพื่อประกอบกิจการซื้อขายสินค้าล่วงหน้า (อมร จันทรสมบูรณ์, 2523, หน้า 61)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรที่ใช้อำนาจทั้งสาม

ความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร โดยปกติฝ่ายนิติบัญญัติจะทำหน้าที่ประกาศใช้นโยบายทั่วไป จัดตั้งองค์กรฝ่ายปกครองให้บริหารงานตามนโยบาย โดยให้อำนาจและระเบียบวิธีดำเนินงาน กำหนดขนาดของกำลังคนและผู้ร่วมงาน ควบคุมดูแลกิจกรรมและสอบสวนการปฏิบัติการเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องหรือแก้ไขกฎหมายต่อไปฝ่ายนิติบัญญัติทำหน้าที่ออกกฎหมายในแง่หลักการกว้างๆ แล้วให้ฝ่ายปกครองไปกำหนดรายละเอียดโดยการออกกฎ (Rules) ข้อบังคับ (Regulation) หรือที่เรียกว่ากฎหมาย

ลำดับรอง (Subordinate Legislation) นี้คือสัมพันธภาพที่จำเป็นระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร ประการหนึ่ง (ชาติชาย ณ เชียงใหม่, 2563, หน้า 84) แต่อำนาจออกกฎหมายที่ฝ่ายนิติบัญญัติให้ไปต้องไม่ใช่ไปในทางที่ขัดกับกฎหมายแม่บทต่างๆ ที่กำหนดสิทธิของบุคคลและในทรัพย์สิน หรือผูกมัดและกำหนดความรับผิดชอบ หรือระบุประเภทความผิดอาญาและกำหนดโทษ ซึ่งต่างไปจากการมอบอำนาจนิติบัญญัติให้แก่หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่สามารถออกกฎหมายได้เองในบางกรณีฝ่ายบริหารออกกฎหมายลำดับรองเพื่อปฏิบัติให้กฎหมายหลักมีผลใช้บังคับเท่านั้น ไม่ใช่ออกกฎหมายบังคับให้มีผลอย่างพระราชบัญญัติ

ความสัมพันธ์ระหว่างตุลาการกับฝ่ายบริหาร ฝ่ายบริหารจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายโดยใช้อำนาจภายใต้ข้อจำกัดอำนาจหน้าที่ของตน จะใช้อำนาจตามอำเภอใจไม่ได้ เช่น กรมที่ดินจะจำหน่ายจ่ายโอนที่ดินสาธารณะตามอำนาจที่มีอยู่โดยตัดอำนาจศาลในอันที่จะดำเนินการตามกฎหมายอื่นๆ เพื่อคุ้มครองผู้ครอบครองหรือผู้ที่อ้างว่ามีสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นไม่ได้ และจะกระทำการโดยมิได้คำนึงถึงการบุกรุก การเข้าไปโดยใช้กำลังบังคับและการอายัดโดยมิชอบด้วยกฎหมายไม่ได้ โดยนัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 226/2506 ที่ได้วินิจฉัยในกรณีที่ฝ่ายบริหารตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการสำรวจการออกโฉนดที่ดิน พ.ศ. 2496 มาตรา 3, 4, 5 และ 7 และให้มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวในอันที่จะสำรวจและสั่งยกเลิกกับการออกโฉนดที่ดิน ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าได้กระทำไปโดยมิชอบด้วยความเป็นธรรมและสั่งให้มีการออกโฉนดที่ดินใหม่ได้ตามความเป็นธรรม และให้ถือว่าคำสั่งคณะกรรมการเป็นเด็ดขาดจะนำไปฟ้องคดีเพื่อแก้ไขให้เป็นอย่างอื่นมิได้ (Juan F. Rivera, 1955, p. 42) ถือว่ามีผลเท่ากับตั้งคณะบุคคลอื่นที่มีศาลให้มีความพิจารณาพิพากษารอคอยแยกไปจากอำนาจศาลโดยชัดแจ้ง ซึ่งเป็นการแย้งและขัดต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งบัญญัติว่า การพิจารณาพิพากษารอคอยคดีเป็นอำนาจของศาลโดยเฉพาะฝ่ายบริหารจะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของฝ่ายตุลาการ ถ้ากระทำการใดๆ อันเป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะของสหรัฐอเมริกา ศาลสูงสุดเคยตัดสินไว้ว่า “ปัญหาความสมเหตุสมผลของการกำหนดราคาค่าขนส่งของ Railroad Company ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ทั้งของบริษัทและประโยชน์สาธารณะ เป็นปัญหาที่ศาลเองควรเข้าไปตรวจสอบด้วยตามหลัก Due Process of Law มิเช่นนั้นบริษัทก็จะถูกสิทธิในการกำหนดราคาที่เหมาะสมในการใช้ทรัพย์สินของตน (Juan F. Rivera, 1955, p. 44) และถ้าศาลไม่มีสิทธิเข้าไปพิจารณาความสมเหตุสมผลของราคาด้วยแล้ว ก็เท่ากับฝ่ายบริหารเข้าไปตรึงตรอนการใช้สิทธิในทรัพย์สินโดยชอบด้วยกฎหมายของเอกชน หรือสิทธิในการใช้ทรัพย์สินโดยชอบด้วยกฎหมายย่อมถูกลิดรอนให้เสียไป”

ความสัมพันธ์ระหว่างตุลาการกับนิติบัญญัติ โดยที่ฝ่ายตุลาการจะต้องตัดสินคดีความ โดยเฉพาะข้อพิพาทอันเนื่องมาจากฝ่ายปกครองตามกฎหมาย แต่ก็ได้หมายความว่าต้องวินิจฉัยตามกฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัติเสมอไป หากว่ากฎหมายนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับหลักประกันสิทธิเสรีภาพ ซึ่งเท่ากับว่าฝ่ายนิติบัญญัติไม่สามารถสั่งให้ศาลตัดสินตามกฎหมายได้เสมอไป หรือออกกฎหมายเปลี่ยนแปลง

คำสั่งศาล มิเช่นนั้น “สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญก็จะหมดไป” ในทำนองกลับกันศาลก็ไม่สามารถบังคับให้ฝ่ายนิติบัญญัติออกกฎหมายหรืองดเว้นการออกกฎหมายตามที่ศาลต้องการได้ หรือแม้แต่ที่จะให้ฝ่ายบริหารปฏิบัติตามคำสั่งศาลที่สั่งตามอำเภอใจ มิเช่นนั้นก็จะขัดกับหลักการแบ่งแยกอำนาจ/สมดุลแห่งอำนาจข้อควรระวังตามหลักการแบ่งแยกอำนาจ ศาลควรพิจารณาแต่เฉพาะกฎหมายที่เป็นอยู่ (what the law is) ไม่ใช่กฎหมายที่ควรจะเป็น (what the law should be) เพราะเป็นเรื่องของฝ่ายนิติบัญญัติ ถ้ากฎหมายที่ออกมาไม่ฉลาด ก็เป็นเรื่องของประชาชนผู้เสนอตัวเข้าไปทำหน้าที่ออกกฎหมายจะเป็นผู้พิจารณาเอง (Juan F. Rivera, 1955, p. 46)

4. ความเห็นเกี่ยวกับหลักการแบ่งแยกอำนาจที่นำมาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศไทย

ประเทศไทยได้พยายามนำหลักการแบ่งแยกอำนาจที่ใช้กับระบบรัฐสภาแบบอังกฤษมาใช้กับระบบรัฐสภาไทย โดยจัดทำรัฐธรรมนูญหลายฉบับ นับตั้งแต่ฉบับแรกภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองของประเทศไทยเมื่อ พ.ศ. 2475 จวบจนก่อนที่จะมีการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับที่ใช้ในปัจจุบันให้สอดคล้องกับระบบรัฐสภาดังกล่าวแต่เมื่อได้นำรัฐธรรมนูญที่จัดทำตามแนวคิดนั้นไปใช้กับการเมืองไทยในสภาพที่ประชาชนไม่สามารถเลือกผู้แทนราษฎรที่มีคุณภาพพอที่จะปฏิบัติตามหลักการแบ่งแยกอำนาจที่ให้รัฐสภาและคณะรัฐมนตรีสามารถเชื่อมโยงอำนาจกันได้ โดยรัฐสภาเป็นสถาบันหลัก มีอำนาจควบคุมฝ่ายบริหาร และฝ่ายบริหารหรือคณะรัฐมนตรีส่วนใหญ่ต้องมาจากฝ่ายนิติบัญญัติ โดยเฉพาะนายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้งทางอ้อมและฝ่ายตุลาการหรือศาลเป็นอิสระจากรัฐสภา จึงเกิดผลที่ไม่เป็นไปตามที่ควรจะเป็นดังเช่นประเทศแม่บทประชาธิปไตยอย่างอังกฤษ

เมื่อมีการจัดทำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จึงได้มีการนำหลักการแบ่งแยกอำนาจที่นำมาใช้ในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศฝรั่งเศสดังที่ได้กล่าวไว้โดยละเอียดแล้วในระบบประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา และระบบผสมประธานาธิบดีกับระบบรัฐสภาของฝรั่งเศส มาใช้กับระบบรัฐสภาของไทยในลักษณะที่ให้วุฒิสภามีอำนาจมากในทำนองเดียวกับวุฒิสภาของสหรัฐอเมริกา คือมีอำนาจถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งในฝ่ายบริหาร เช่น นายกรัฐมนตรีและข้าราชการระดับสูงต่างๆ ได้ หรือที่ให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณากรณีที่นายกรัฐมนตรีรัฐมนตรีหรือข้าราชการการเมืองอื่นมีกรณีถูกกล่าวหาว่าร้ายวยผิดปกตกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่น และศาลปกครองที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจทางปกครองของฝ่ายบริหารในลักษณะเดียวกันกับศาลอาญาแห่งสาธารณรัฐและศาลปกครองของฝรั่งเศส ซึ่งก็ปรากฏผลในทางปฏิบัติบ้างแล้วในขณะนี้ที่อดีตนายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงถูกดำเนินคดีโดยศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐถูกฟ้องร้องเป็นคดีปกครองฐานกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายในศาลปกครองนับพันคดี

ดังนั้น หลักการแบ่งแยกอำนาจใหม่ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันตามที่กล่าวมาจึงน่าที่จะสอดคล้องกับการเมืองการปกครองไทยอย่างยิ่งที่ยังคงหลักการเชื่อมโยงอำนาจระหว่างรัฐสภากับคณะรัฐมนตรีที่คนไทยคุ้นเคยมาช้านาน ในขณะเดียวกันก็ใช้หลักการถ่วงดุลอำนาจที่ค่อนข้างเด็ดขาดของสหรัฐอเมริกาที่ฝ่ายนิติบัญญัติหรือวุฒิสภามีอำนาจถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ และให้มีศาลพิเศษอย่างเดียวกับที่มีอยู่ในประเทศฝรั่งเศส ทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารควบคู่กันไปด้วย และคงเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่น่าจะประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้ดีกว่ารัฐธรรมนูญฉบับที่ผ่านมา ที่ซึ่งบัญญัติสิทธิเสรีภาพไว้โดยขาดหลักประกันตามหลักการแบ่งแยกอำนาจที่เหมาะสมเท่าที่จะพึงมีตามที่พบในรัฐธรรมนูญปัจจุบัน

5. สรุป

จากบทความที่กล่าวมาทั้งหมดคงพอแสดงให้เห็นความสำคัญของทฤษฎีแยกอำนาจและถ่วงดุลอำนาจของมองเตสกีเอดที่มีต่อระบบการเมืองการปกครองของประเทศเสรีประชาธิปไตย ซึ่งมักจะปรากฏเป็นรากฐานของรัฐธรรมนูญของประเทศนั้นๆ ในรูปขององคคัพพ ที่ใช้อำนาจทั้งสาม (นิติบัญญัติ บริหารและตุลาการ) รวมทั้งความสัมพันธ์กันขององค์กรที่ใช้อำนาจในองคคัพพนั้น การเข้าใจระบบการแบ่งแยกอำนาจดังกล่าวจะช่วยให้ประเทศที่รับแนวคิดของมองเตสกีเอดไปปฏิบัติไม่เพียงแต่มีองคคัพพการปกครองประชาชนที่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเท่านั้น แต่จะเป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพให้กับประชาชนให้รอดพ้นจากการใช้อำนาจรัฐโดยองค์กรของรัฐทั้งหลายที่อาจฉ้อฉลอำนาจได้ทุกเมื่อ

6. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากหลักการแบ่งแยกอำนาจดังกล่าวมีการนำไปใช้ในลักษณะที่แตกต่างกันในระบบรัฐสภาของอังกฤษ ในระบบประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา และในระบบผสมประธานาธิบดีและระบบรัฐสภาของฝรั่งเศส ซึ่งก็ปรากฏผลว่า ระบบเหล่านั้นสามารถนำพาประเทศไปสู่เสถียรภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมด้วยดี แต่สำหรับประเทศไทย ได้นำหลักการแบ่งแยกอำนาจในระบบรัฐสภาของอังกฤษไปใช้กับการเมืองการปกครองแล้วกลับได้ผลตรงกันข้ามจนกระทั่งต้องนำหลักการแบ่งแยกอำนาจที่ใช้ในระบบประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกาและระบบผสมประธานาธิบดีกับระบบรัฐสภาของฝรั่งเศสมาปรับใช้เพิ่มขึ้นอีกรวมเป็นสามระบบในขณะนี้

ซึ่งบัดนี้ก็ได้้นำหลักการดังกล่าวมาปฏิบัติตามที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เป็นต้นมาและปรากฏผลดีกว่าที่เคยใช้แต่เพียงระบบเดียวแบบของอังกฤษ ดังนั้นประชาชนชาวไทยจะต้องร่วมมือกันยึดถือ ศึกษาและปฏิบัติตามหลักการแบ่งแยกอำนาจที่นำมาจากระบบทั้งสามนี้ เพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่าประเทศไทยมีระบบการเมืองการปกครองที่ทัดเทียมกับประเทศแม่แบบ

ประชาธิปไตยทั้งสาม ตามหลักการแบ่งแยกอำนาจของมองเตสกีเออ

ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรที่ใช้อำนาจทั้งสาม

อำนาจนิติบัญญัติ

- ฝ่ายนิติบัญญัติทำหน้าที่ออกกฎหมายในแง่หลักการกว้าง ๆ แล้วให้ฝ่ายบริหารไปกำหนดรายละเอียดโดยการออกกฎ ข้อบังคับ หรือที่เรียกว่ากฎหมายลำดับรอง

อำนาจบริหาร

- ฝ่ายบริหารจะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของฝ่ายตุลาการ ถ้ากระทำการใด ๆ อันเป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ

อำนาจตุลาการ

- ฝ่ายตุลาการจะต้องตัดสินคดีความ ตามกฎหมาย หากว่ากฎหมายนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับหลักประกันสิทธิเสรีภาพ ซึ่งเท่ากับว่าฝ่ายนิติบัญญัติไม่สามารถสั่งให้ศาลตัดสินตามกฎหมายได้เสมอไป หรือออกกฎหมายเปลี่ยนแปลงคำสั่งศาล

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- จรรณ สุภาพ. (2531). *การเมืองการปกครองไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- ชาติชาย ณ เชียงใหม่. (2563). *ความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร ภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้า.
- ถาวร เกียรติทับทิว. (2546). *หลักการแบ่งแยกอำนาจและความสัมพันธ์ขององค์กรที่ใช้อำนาจอธิปไตยตามแนวคิดของมองเตสกีเออ*. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์*, 43(3).
- ประยูร กาญจนกุล. (2535). *กฎหมายปกครอง*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิภาวรรณ ตวยานนท์. (2528). *เจตนารมณ์แห่งกฎหมาย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมบัติ จันทรวงศ์. (2564). *ความเรียงที่สองว่าด้วยการปกครอง / John Locke*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิเพื่อการศึกษาประชาธิปไตยและการพัฒนา.
- อมร จันทรสมบูรณ์. (2523). *กฎหมายปกครอง*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Juan F. Rivera. (1955). *Law of Public Administration*. Philippines: Kiko Printing.

ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล บ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น People's Attitude Towards the Administration of Ban Kham subdistrict Administrative Organization Nam Phong District Khon Kean Province

ชนิตา เสนากุล, สุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา, ศักดิ์ดา ต้นคชสาร, ทรงพล โชติกเวชกุล และพระครูสุตธรรมภาณี
Chanita Senakul, Sutipong Sawatta, Sakda Thonkochasarn, Songphon Choutikavatchagul
and Phakru Sutadhammabhanee
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand
Corresponding Author, E-mail: 6305504050@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น 2) เปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ ประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที และทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีทัศนคติเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ปานกลางทุกข้อ สามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ด้านบุคลากรและการให้บริการ ($M = 3.47$) รองลงมา คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($M = 3.43$) ด้านการศึกษาและศิลปวัฒนธรรม ($M = 3.31$) ด้านความปลอดภัยและระเบียบชุมชน ($M = 3.25$) และด้านคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม ($M = 3.21$)

2. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาชีพต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามต่างกัน ประชาชนที่อายุ รายได้ต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ทัศนคติ; การบริหารงาน; องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม

Abstract

This research has the objectives: 1) to study the attitude of the people towards the administration of the Ban Kham Subdistrict Administrative Organization, Nam Phong District, Khon Kaen Province. 2) to compare the attitude of the people towards the administration of the Ban Kham Subdistrict Administrative Organization. Nam Phong District, Khon Kaen Province Classified according to personal factors It is quantitative research. The sample population was 384 people using a questionnaire as a research tool. Data were analyzed using statistics, consisting of frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The results were found to be:

1. People's attitude towards the administration of the Ban Kham Subdistrict Administrative Organization, Nam Phong District, Province. Khon Kaen, all 5 aspects were overall at a moderate level ($M = 3.33$) Moderate in every respect Can be arranged from highest to lowest as follows: personnel and service ($M = 3.47$) followed by infrastructure ($M = 3.43$), education and arts and culture ($M = 3.31$) Safety and community order ($M = 3.21$).

2. Ban Kham, Nam Phong District, Khon Kaen Province. It was found that people with different genders, education levels, and occupations had different attitudes about the administration of the Ban Kham Subdistrict Administrative Organization. People with different ages and incomes there were no differences in attitudes regarding the administration of the Ban Kham Subdistrict Administrative Organization.

Keywords: Attitude; Administration; Ban Kham Subdistrict Administrative Organization

1. บทนำ

ประเทศไทยได้มีการปรับปรุงการบริหารส่วนท้องถิ่นในส่วนพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้มีการบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบใหม่ที่เล็กและใกล้ชิดประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุดต่อมาพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้มีการถ่ายโอนอำนาจจากส่วนกลางมายังท้องถิ่นในลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ โดยให้อำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้ภาครัฐสามารถดูแลและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างครบถ้วนเหมาะสมและทันทั่วทั้งปัจจุบัน ประเทศไทยมีรูปแบบการปกครองท้องถิ่นทั้งหมด 5 รูปแบบคือ 1) กรุงเทพมหานคร 2) เมืองพัทยา 3) เทศบาล แยกเป็น (เทศบาลนคร, เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล) 4) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) 5) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศจัดตั้งแล้วทั่วประเทศ 7,853 แห่ง (โกวิทย์ พวงงาม, 2548)

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) คือ หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2538 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ส่งผลให้มีการกระจายอำนาจสู่องค์กรประชาชนในระดับตำบลอย่างมาก โดยยกฐานะสภาตำบลที่มีรายได้ตามเกณฑ์คือ รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกัน 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ณ วันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2563 มีองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสิ้น 5,300 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวได้ว่าการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลนี้เป็นผลผลิตหนึ่งของกระแสของสังคมที่ต้องการจะปฏิรูปการเมือง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นมิติหนึ่งของความพยายามในการปฏิรูปการเมืองโดยการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นจึงมีความสำคัญต่อท้องถิ่นเป็นอย่างมาก เพราะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กที่สุด แต่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่ชนบท องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนระดับตำบล หมู่บ้านได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2558)

จากการศึกษาข้อมูล ทำให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญต่อประชาชนเป็นอย่างมาก เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการให้บริการประชาชนในด้านต่างๆ ทั้งด้านสาธารณสุข การสาธารณสุข โภค เพราะเข้าใจความต้องการของประชาชน และเป็นกลไกการปกครองที่ “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริงเพราะมาจาก

ประชาชน ดำเนินกิจการเพื่อประชาชน โดยการกำกับดูแลของประชาชนและเป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว สมบูรณ์ และตรงกับเจตนารมณ์ของประชาชนให้มากที่สุดดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ทศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เพื่อทราบว่าประชาชนมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 9,247 คน แยกเป็นเพศชาย จำนวน 4,543 คน และเป็นเพศหญิงจำนวน 4,722 คนกลุ่มตัวอย่างคือ คำนวนหากลุ่มตัวอย่างได้จากสูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ได้เท่ากับ 384

4. สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 51.6 มีอายุระหว่าง 25-35 ปี จำนวน 112 คนคิดเป็นร้อยละ 29.2 มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5 มีอาชีพรับจ้างจำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 40.6 มีรายได้ต่อเดือน 5,001 - 10,000บาท จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 27.9 ทศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ทศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ด้านบุคลากรและการให้บริการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ปานกลาง ($M = 3.47$) รองลงมาคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($M = 3.43$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อย คือ ด้านคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม ($M = 3.21$)

2. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า 1) ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน ดังนั้นจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2) ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน ดังนั้นจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 4) ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน ดังนั้นจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 5) ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่มีความสำคัญต่อการศึกษาทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น มีประเด็นน่าสนใจที่นำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จากการศึกษาพบว่า ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลในด้านบุคลากร และการให้บริการ และการยอมรับของประชาชนรวมถึงการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การประชาสัมพันธ์ต่างๆ และการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐวุฒิ พิริยะจีระอนันต์ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับปานกลางต่อการให้บริการของเทศบาลนครเชียงใหม่ด้านการบริการด้านพนักงานที่ให้บริการและด้านขั้นตอนที่ให้บริการ

2. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม มีทัศนคติเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของัญญะ พูลสวัสดิ์ และคณะ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการพัฒนาท้องถิ่น: ศึกษากรณี แผนพัฒนาของเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การ

จัดให้มีถนนสาธารณะสะดวกทั่วถึง และการจัดให้มีทางระบายน้ำอย่างเพียงพอมีความพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม มีทัศนคติเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม ด้านคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของประทุมพร พลายเมือง(2546)ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลนครอุบลราชธานี” ผลการวิจัยพบว่าประชาชนที่มารับบริการที่เทศบาลนครอุบลราชธานีมีความพึงพอใจในการให้บริการด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านความปลอดภัยและระเบียบชุมชนประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามมีทัศนคติเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม ด้านความปลอดภัยและระเบียบชุมชน โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณะรัฐประศาสนศาสตรมหาวิทยาลัราชภัฏอุบลราชธานี (2553) ได้ทำการสำรวจ “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลนครอุบลราชธานี” ผลการสำรวจพบว่าประชาชนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานทุกยุทธศาสตร์ด้านการจัดระเบียบชุมชนและการรักษาความสงบเรียบร้อยในระดับพอใจปานกลาง

5. ด้านการศึกษาและศิลปวัฒนธรรมประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามมีทัศนคติเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม ด้านการศึกษาและศิลปวัฒนธรรม โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของประทุมพร พลายเมือง (2546)ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลนครอุบลราชธานี” ผลการวิจัยพบว่าประชาชนที่มารับบริการที่เทศบาลนครอุบลราชธานีมีความพึงพอใจในการให้บริการด้านการศึกษาอยู่ใน ระดับปานกลาง

6. ผลการเปรียบเทียบ ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอ น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวม โดยจำแนกตามเพศ พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของมาตุสร บุญราวีกุล (2555) ได้ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาลนครปากเกร็ดจังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่เพศของประชาชนที่ต่างกันมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของเทศบาลนครปากเกร็ดจังหวัดนนทบุรีแตกต่างกัน

7. ผลการเปรียบเทียบ ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอ น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวม โดยจำแนกตามอายุ พบว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม กล่าวคืออายุของ

ประชาชนที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม ไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของประทุมพร พลายเมือง (2546) ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลนครอุบลราชธานี” ผลการวิจัยพบว่าอายุไม่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลนครอุบลราชธานี

8. ผลการเปรียบเทียบ ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอ น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวม โดยจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม กล่าวคือระดับการศึกษาของประชาชนที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของนิคม พิมพ์วงศ์ และคณะ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษากรณีเทศบาลนครสมุทรสาคร อำเภอเมืองจังหวัดสมุทรสาคร” ที่การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

9. ผลการเปรียบเทียบ ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอ น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวม โดยจำแนกตามอาชีพ พบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม กล่าวคืออาชีพของประชาชนที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของประทุมพร พลายเมือง (2546) ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลนครอุบลราชธานี” ผลการวิจัยพบว่าตัวแปรต้นที่มีผลทำให้ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลนครอุบลราชธานีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคืออาชีพ

10. ผลการเปรียบเทียบ ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอ น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวม โดยจำแนกตามรายได้ พบว่ารายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม กล่าวคือรายได้ของประชาชนที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของศศิธร เจริญพร (2545) ได้ศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของผู้รับบริการต่อการบริหารจัดการด้านการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของเทศบาลตำบลสว่างแดนดินอำเภอสว่างแดนดินจังหวัดสกลนคร” ผลการวิจัยพบว่ารายได้ต่อเดือนไม่มีผลต่อทัศนคติของผู้รับบริการต่อการบริหารจัดการด้านการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของเทศบาลตำบลสว่างแดนดินอำเภอสว่างแดนดินจังหวัดสกลนคร

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามสมาชิกเทศบาลองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามและผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรลงพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อจะได้ทราบทุกข์สุขของประชาชนได้โดยตรง อีกทั้งยังสามารถช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามมีการกำหนดแนวทางการทำงานของบุคลากรที่ชัดเจน และเป็นมาตรฐานที่ทุกคนต้องปฏิบัติ เพื่อเป็นการรักษาคุณภาพมาตรฐานในการบริการ และต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสมในการให้บริการประชาชนในพื้นที่

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามเป็นเชิงคุณภาพประกอบด้วยเพื่อให้ทราบนโยบายและหลักการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามในแต่ละฝ่ายอย่างละเอียด รวมไปถึงแผนการปฏิบัติงานบุคลากรในองค์กรและนโยบายประจำปีเพื่อให้ตรงกับความต้องการของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามมากที่สุด

2.2 ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเมืองของจังหวัดอื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม และหลากหลายมากยิ่งขึ้น

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากการศึกษาเรื่องทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้จากการศึกษาในครั้งนี้ คือ 1) ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น พบว่าทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และความพึงพอใจต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามที่อยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ประชาชนที่มีเพศ รายได้ แตกต่างกัน มีทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ไม่แตกต่างกัน ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ แตกต่างกัน มีทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- โกวิทย์ พวงงาม. (2548). *การปกครองท้องถิ่นไทย: หลักการและมิติใหม่ในอนาคต*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2558). *สรุปข้อมูล อบท.ทั่วประเทศ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.
- กรมการปกครองสำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น. (2543). *คู่มือการฝึกอบรมด้านการคลังท้องถิ่นตามโครงการพัฒนาการเงินการคลังท้องถิ่นภายใต้มาตรการเพื่อการใช้จ่ายภาครัฐเพื่อการกระตุ้นเศรษฐกิจปี 2542*. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2547). *สารานุกรมการปกครองท้องถิ่น หมวดที่ 4 องค์ประกอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: พิมพ์ศ พรินต์ติ้ง เซ็นเตอร์.
- ชูศักดิ์ เทียงตรง. (2518). *การบริหารการปกครองท้องถิ่นของไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. (2553). *การสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลนครอุบลราชธานี*. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- นิคม พิมพ์วงศ์ษา และคณะ. (2553). *ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาท้องถิ่น: ศึกษากรณี เทศบาลนครสมุทรสาคร อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร*. (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก.
- บุญยงค์ หาเพชร. (2560). *ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองสระบุรี: ศึกษาในห้วงเวลาปี พ.ศ.2559*. (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก.
- ณัฐวุฒิ พิริยะจีระอนันต์. (2544). *ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลนครเชียงใหม่*. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธัญญา พลสุวสวัสดิ์ และคณะ. (2551). *ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการพัฒนาท้องถิ่น: ศึกษากรณีแผนพัฒนาของเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี พ.ศ.2548-2550*. (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก.
- นิรันดร์ ประชูญกุล. (2546). *ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลตำบลบ้านฉาง*. (สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เบญญาภา ตันกันยา. (2557). *ทัศนคติของประชาชนต่อการรับรู้ข่าวสารของเทศบาลนครลำปาง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง*. (สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ลำปาง: มหาวิทยาลัยเนชั่น.

- ประทุมพร พลายเมือง. (2546). การศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลนครอุบลราชธานี. (สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สุรินทร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ศศิธร เพร็ดพราว. (2545). ทักษะคติของผู้รับบริการต่อการบริหารจัดการด้านการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของเทศบาลตำบลสว่างแดนดิน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร. (สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สุภชัย ตั้งกิจเจริญชัย. (2556). ทักษะคติของประชาชนชาวจังหวัดนนทบุรีที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี: ศึกษาในห้วงเวลาพ.ศ. 2556. (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยสื่อสารการเมืองมหาวิทยาลัยเกริก.
- สุมาลี บุตรเสือ. (2556). ทักษะคติของประชาชนชาวจังหวัดปทุมธานีที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี: ศึกษาในห้วงเวลา พ.ศ. 2556. (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยสื่อสารการเมืองมหาวิทยาลัยเกริก.

การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อำเภอคำสูง จังหวัดขอนแก่น

Participation of Network Partners in Preventing and Solving Drug Problems Sam Sung District Khon Kaen Province

ศตวรรษัน พันธุชิน, สุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา, ศักดิ์ดา ต้นคชสาร, ประกอบ มีโคตรกอง และอภินพ ฮาดภักดี

Satawat Panthuchin, Sutipong Sawatta, Sakda Thonkochasarn, Prakob Meekhotkong

and Apinop Hadpakdee

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand

Corresponding Author, E-mail: Satawath120344@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหายาเสพติดในพื้นที่ อำเภอคำสูง จังหวัดขอนแก่น 2) ศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อำเภอคำสูง จังหวัดขอนแก่นเป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์สำหรับการตอบคำถามแบบปลายเปิด (Open-End) ในการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีการสุ่มกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลจำนวน 12 คน ในเขตพื้นที่อำเภอคำสูง จังหวัดขอนแก่น

ผลวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหายาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอคำสูง จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 1) ปัญหาชุมชนผู้นำชุมชนบางท่านยังไม่ให้ความสำคัญสักเท่าไร ยังคงไม่ตระหนักในผลของยาเสพติด ไม่ป้องกันและปราบปรามผู้ที่เสพยาอย่างจริงจัง 2) ปัญหาสาธารณสุขสร้างกายจะทรุดโทรม อ่อนแอ สุขภาพไม่ค่อยดีเจ็บป่วยอยู่บ่อยครั้ง 3) ปัญหาอาารมณและความคิดว้ยรุ่นจะมีการควบคุมตนเองต่ำโดยเฉพาะการควบคุมอาารมณถูกระตุ้นจากสิ่งเร้ารอบตัวได้ง่ายประกอบกับขาดวุฒิภาวะและการยับยั้งชั่งใจจึงถูกชักจูงให้กระทำผิดซ้ำได้ง่าย 4) ปัญหาสังคมมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดทำให้ผู้คนในสังคมหวาดระแวงและรู้สึกไม่ปลอดภัย 5) ปัญหาสถานการศึกษาทำให้รู้สึกเกียจคร้านที่ไปเรียนหนังสือ จึงทำให้ขาดเรียนบ่อยขึ้นและมีพฤติกรรมก้าวร้าว ใช้ความรุนแรงทำผิดกฎเกณฑ์ของโรงเรียน จนต้องลาออก หรือถูกไล่ออกจากโรงเรียนในที่สุด ซึ่งจะเห็นได้ว่าปัญหาเหล่านี้ในเขตพื้นที่อำเภอคำสูง จังหวัดขอนแก่นล้วนมาจากการเสพยาเสพติดทั้งสิ้น

2. จะเห็นได้ว่าปัญหายาเสพติดเยาวชนที่มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พบว่าสาเหตุการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเขตอำเภอคำสูงของเยาวชนที่มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เกิดจากการที่เพื่อนที่คอยแนะนำให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และตัวของเยาวชนเองต้องการให้เพื่อนยอมรับเข้าร่วมในกลุ่มหรือแก๊งเดี่ยวเมื่อเห็นเพื่อนทำก็ทำตามด้วยความอยากรู้ อยากลอง เพื่อความสนุก บางคนต้องการรายได้จากการจำหน่ายยาเสพติด บางครอบครัวมีลูกมากลูกบางคนเกิดความน้อยใจที่พ่อแม่รักลูกไม่เท่ากัน พ่อแม่บางคนไม่ยอมเป็นที่ปรึกษาให้กับลูก ทำให้ลูกต้องไปคบกับเพื่อนซึ่งเพื่อนบางคนอาจติดยาเสพติดจึงทำให้ลูกติดยาเสพติดไปด้วยสภาพสิ่งแวดล้อมในชุมชนมีแหล่งผลิตยาเสพติดหรือเป็นแหล่งที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดหรือในชุมชนมีแหล่งมั่วสุมของเยาวชนที่ติดยาเสพติดจะทำให้ผู้คนในชุมชนหวาดระแวงและไม่ปลอดภัย

คำสำคัญ: ผู้นำชุมชน; เจ้าหน้าที่ราชการ; การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

Abstract

This research has the objective 1) To study the drug problem in Sam Sung District, KhonKaen Province. 2) To study guidelines for the participation of officials in preventing and solving drug problems in Sam Sung District, KhonKaen Province. This is qualitative research. The research tools used are interviews for answering open-ended questions (Open-End) In an in-depth interview with a group of 12 people giving interviews in the area of Sam Sung District, KhonKaen Province.

Research results found that:

1. Condition of the drug problem in the area of Sam Sung District, KhonKaen Province together with 1) Community problems: Some community leaders still do not give much importance to them. They are still not aware of the effects of drugs and do not actively prevent and suppress those who use them. 2) Public health problems: the body will deteriorate, be weak, not well behaved, often sick. 3) Emotional and thinking problems: teenagers have low self-control, especially emotional control. They are easily stimulated by stimuli around them. Combined with a lack of maturity and self-restraint, they are easily influenced to commit repeated crimes. 3) Emotional and thinking problems: teenagers have low self-control, especially emotional control. They are easily stimulated by stimuli around them. Combined with a lack of maturity and self-restraint, they are easily influenced to commit repeated crimes. 4) Social problems include the spread of

drugs, making people in society paranoid and feeling unsafe. 5) Problems with the educational institution make you feel like you don't want to go to school, which causes you to miss class more often and behave aggressively, use violence, and break school rules until you have to resign or be expelled from school. In the end, it can be seen that these problems in the area of Sam Sung District, KhonKaen Province, all come from drug use.

2. It can be seen that the drug problem of youth with drug addiction behavior is the cause of the drug epidemic in Sam Sung District among youth with drug addiction behavior caused by friends. recommended to take drugs and the youth also want their friends to accept them into groups or individual gangs. When they see their friends doing it, they do it out of curiosity and want to try it for fun. Some people want income from selling drugs. Some families have many children. Some children feel resentful that their parents do not love them as much as they do. Some parents refuse to mentor their children. Make your child go out with friends. which some friends may become addicted to Drugs cause children to become addicted to drugs. The environment in the community has a drug production area or a place where drugs are spread, or there is a gathering place for youth addicted to drugs in the community. Why are people in the community so paranoid and unstable?.

Keywords: community leader; government official; Preventing and solving drug problems

1. บทนำ

สถานการณ์ปัจจุบันปรากฏพบว่า มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดจำนวนมากในทุกพื้นที่ของประเทศไทยและชุมชนเป็นภัยร้ายแรงในสังคมไทยมายาวนาน โดยมีรูปแบบการแพร่กระจายที่ หลากหลายมากขึ้น ซึ่งปรากฏว่าในกลุ่มเยาวชนที่มีโอกาสติดยาเสพติดมากกว่ากลุ่มอื่น เนื่องจากความอยากรู้อยากลองรวมทั้งประชาชนทั่วไปในกลุ่มผู้ที่ว่างงาน อีกทั้งมีปัจจัยจากสภาพแวดล้อมสังคมหรือค่านิยมต่างๆ ที่เป็นแรงผลักดันประกอบกับสถานการณ์มูลค่ายาเสพติดที่ลดลง ส่งผลให้หาซื้อยาเสพติดประเภทต่างๆ ได้ง่าย และก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม ปัญหาสุขภาพจิตของผู้เสพรวมถึงผลกระทบต่อสังคมเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศโดยรวม ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2563-2565 ให้หน่วยงานต่างๆ ที่มีหน้าที่ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดประจำปีให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ ซึ่งในปัจจุบันรัฐบาลไทยให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหายาเสพติดดังที่ เลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กล่าวว่า “ปัญหายาเสพติดเป็นเรื่องที่รัฐบาลให้ความสำคัญจัดเป็นวาระเร่งด่วน” ในปี 2561 การดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล ภายใต้กลไกการกระจายอำนาจการของศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ (ศอ.ปส.) มีนโยบายการทำงานที่ชัดเจน ทั้งด้านความร่วมมือระหว่างประเทศเชิงรุก ด้านการปราบปรามยาเสพติด ด้านการบำบัดรักษายาเสพติด ด้านการป้องกันยาเสพติด และมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันในทุกภาคส่วนของสังคม ส่งผลให้จำนวนหมู่บ้านและชุมชนที่ไม่มีปัญหายาเสพติดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (กิตติยา รินเพ็ง และปวิข เฉลิวัฒน์, 2561)

พื้นที่อำเภอช้างสูง จังหวัดขอนแก่น ที่ผ่านมานั้น ชุมชนได้ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนต่างๆ ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่อง อาทิเช่น การออกกฎหมายหมู่บ้านต่อต้านยาเสพติด การประชุมประชาคมหมู่บ้านเพื่อค้นหาผู้ติดและผู้เสพ พร้อมส่งผู้ป่วยยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ การติดตามพฤติกรรมผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดการจัดชุดเวรยามเดินตรวจประจำหมู่บ้าน การณรงค์ประชาสัมพันธ์ การมอบภารกิจให้แก่คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้นำอาสาสมัครต่างๆ หรือผู้ประสานพลังแผ่นดินพบปะพูดคุยเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดกับชาวบ้าน เป็นต้น แต่ก็ยังปรากฏปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ อำเภอช้างสูง จังหวัดขอนแก่น จึงเป็นคำถามว่าเพราะเหตุใดยาเสพติดจึงแพร่ระบาดได้อยู่อีก ทั้งที่หน่วยงานภาครัฐและผู้นำชุมชนร่วมกันป้องกันซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหายาเสพติด หรือประชาชนในพื้นที่บางกลุ่มยังไม่ตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติดหรืออย่างไร หรือยังไม่มีประสิทธิภาพพอในการดำเนินงานหรือหน่วยงานภาครัฐและและผู้นำชุมชน ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง หรือมีสาเหตุปัญหาการมีส่วนร่วมด้านสมาชิกประชาคมหมู่บ้าน ด้านหน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้อง หรือด้านประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของหมู่บ้านเกิดจากสิ่งต่างๆ เหล่านี้หรือไม่ที่ทำให้ยาเสพติดยังคงแพร่ระบาดในพื้นที่ หมู่บ้านอยู่ได้ ทั้งๆ ที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ร่วมมือกันแก้ไขปัญหานี้มาโดยตลอด และทำไมหมู่บ้านจึงไม่สามารถควบคุมการแพร่ระบาดของยาเสพติดได้อย่างเป็นรูปธรรม (สำนักงานที่ว่าการอำเภอช้างสูง, 2563)

จากปรากฏการณ์ที่กล่าวมา ทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชนในเขตอำเภอช้างสูง จังหวัดขอนแก่น เนื่องจากชุมชนมีการบูรณาการในการแก้ไขปัญหายาเสพติด แต่สิ่งที่น่าสนใจสำหรับพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้อำเภอช้างสูงใช้หลักการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหายาเสพติดในชุมชน นอกจากนี้ ผู้ศึกษาเห็นว่าการให้ผู้นำชุมชนทุกภาคส่วนร่วมไปถึงสมาชิกในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นในการพัฒนาชุมชนแก้ไขปัญหายาของชุมชนจะก่อให้เกิดความรักความสามัคคีต่อกันภายในชุมชนประกอบกับการมีผู้นำเป็นพลังสำคัญที่ทำให้การดำเนินกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการปัญหายาเสพติดในชุมชนประสบผลสำเร็จ และเป็นการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหายาเสพติดในพื้นที่ อำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเป็นการสุ่มจากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลทั้งหมด เพื่อการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 12 คน ได้แก่ นายอำเภอ 1 คน, ปลัดอำเภอ 2 คน, เจ้าหน้าที่ราชการฝ่ายปกครอง 4 คน, ผู้ใหญ่บ้าน 3 คน, ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน 1 คน, เจ้าหน้าที่ตำรวจ 1 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เครื่องมือคือ แบบสัมภาษณ์ ในการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 รูป/คน ในเขตอำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปกครองและผู้นำชุมชนเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเข้าไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ และนัดตารางเวลาเข้าไปเพื่อทำความรู้จักและแนะนำตัว เข้าไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างตามเวลานัด โดยใช้วิธีการจดบันทึก และใช้เครื่องบันทึกเสียง ในการบันทึกการสนทนา เพื่อนำมาใช้ถอดความ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการศึกษาจากข้อมูลสัมภาษณ์และนำเสนอแนะข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลเนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้ จึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ แล้วนำมาสังเคราะห์และสรุปผล ซึ่งผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองอย่างละเอียดทุกขั้นตอน ก่อนทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสัมภาษณ์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และทำการแก้ไขตามคำแนะนำให้สมบูรณ์ก่อนการสัมภาษณ์จริง และเมื่อเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการการวิเคราะห์สรุปอุปนัย (Analytic induction) จึงเป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาตีความ และสรุปหาข้อเท็จจริง

กรอบแนวคิดในการศึกษาจากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีและงานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขต อำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวแปรในการศึกษาในครั้งนี้ ดังนี้ ตัวแปรต้น(Independent Variables) สภาพการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในอำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น 1) ผู้นำชุมชน 2) เจ้าหน้าที่หน่วยภาครัฐ ตัวแปรตาม (Dependent Variable) การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในอำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น

4. สรุปผลการวิจัย

ปัญหาเยาวชนที่มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พบว่าสาเหตุการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเขตอำเภอชำสูงของเยาวชนที่มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เกิดจากการที่เพื่อนที่คอยแนะนำให้

เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และตัวของเยาวชนเองต้องการให้เพื่อนยอมรับเข้าร่วมในกลุ่มหรือพรรคพวกเดียวกันเมื่อเห็นเพื่อนทำก็ทำตามด้วยความอยากรู้ อยากลอง หรือเพื่อความสนุก

1. ปัญหาหายาเสพติดในพื้นที่ แบ่งเป็น 5 ปัญหา ดังนี้ 1) ปัญหาด้านชุมชนผู้นำชุมชนบางท่านยังไม่ให้ความสำคัญสักเท่าไร ยังคงไม่ตระหนักในผลของยาเสพติด รอให้แต่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาปราบปราม 2) ปัญหาด้านสาธารณสุขร่างกายจะทรุดโทรม อ่อนแอ สุขภาพไม่ค่อยดีเจ็บป่วยอยู่บ่อยครั้งหรือแม้แต่การทำงาน ทำให้ ปัญหาหลายอย่างเกิดขึ้นตามมา 3) ปัญหาด้านอารมณ์และความคิดของวัยรุ่นปัญหาทางอารมณ์ ไม่ว่าจะเป็นการควบคุมตนเองต่ำโดยเฉพาะการควบคุมอารมณ์ ถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้ารอบตัวได้ง่ายประกอบขาดวุฒิภาวะและการยับยั้งชั่งใจจึงถูกชักจูงให้กระทำผิดซ้ำได้ง่าย 4) ปัญหาด้านสังคมทุกพื้นที่ของสังคมมีการแพร่ระบาดของยาเสพติด ที่นั่นก็จะทำให้ผู้คนในชุมชนหวาดระแวงและไม่ปลอดภัย ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมตามมาได้ 5) ปัญหาด้านสถานการศึกษาซึ่งทำให้รู้สึกไม่สนใจในการไปเรียนหนังสือ จึงขาดเรียนบ่อยขึ้น มีพฤติกรรมก้าวร้าว รุนแรงทำผิดกฎเกณฑ์ของโรงเรียน จนต้องพักการเรียน หรือถูกไล่ออกจากโรงเรียนในที่สุด

2. แนวทางในการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในพื้นที่ของอำเภอข้าสูง จังหวัดขอนแก่นทุกๆส่วนร่วมกันออกตรวจพื้นที่ชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยกันทั้งสิ้น ทั้งหน่วยงาน ภาครัฐ เอกชน ประชาชน โดยการแบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการป้องกัน สภาพแวดล้อมในอนาคต และกรอบแนวคิดใหม่ด้วยการเสริมสร้างให้กลุ่มเป้าหมายรู้เท่าทันยาเสพติด รวมทั้งดำรงชีวิตอย่างปลอดภัยจากยาเสพติด ความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานโดยให้ความสำคัญทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม 2) ด้านการปราบปรามปิดล้อมตรวจค้นและจับกุมและขยายผลไปถึงเป้าหมายผู้ค้ารายย่อยและผู้ค้ารายใหญ่ ตั้งจุดตรวจ จุดสกัด ด้านชุมชนเฝ้าระวังยาเสพติดภายในพื้นที่ Re-x ray บุคลากรภายในหน่วยงานของภาครัฐ หมู่บ้านเป้าหมายในพื้นที่ 3) ด้านการแก้ไข การบำบัดฟื้นฟูโดยการวางระบบที่เชื่อมต่อขยายไปจนถึงการติดตามช่วยเหลือฟื้นฟูสภาพทางสังคมให้กับผู้เสพติดที่ได้รับการบำบัดรักษาอย่างครบวงจร ตลอดจนใช้วิธีการอื่นๆ นอกเหนือจากการบำบัดรักษาให้มีความสำคัญกับการวิเคราะห์และการวางแผนการดูแลผู้เสพยาเสพติดที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล

5. อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะได้นำประเด็นที่สำคัญของ การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อำเภอข้าสูง จังหวัดขอนแก่น มีประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านอารมณ์และความคิดของวัยรุ่นในเขตอำเภอข้าสูงเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่ส่งผลให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดซ้ำ เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำส่วนใหญ่พบว่ามีปัญหาทางอารมณ์ ไม่ว่าจะเป็น

เป็นการควบคุมตนเองต่ำโดยเฉพาะการควบคุมอารมณ์ ถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้ารอบตัวได้ง่ายประกอบขาดวุฒิภาวะและการยับยั้งชั่งใจจึงถูกชักจูงให้กระทำผิดซ้ำได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับปหานิ ฐติวัฒนา (2548) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการขัดเกลาทางสังคมในมนุษย์กับสังคมพบว่า เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคม เป็นช่วงระหว่างวัยของชีวิตจากเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งส่งผลต่ออารมณ์ พฤติกรรม และความคิดอย่างมาก ทางออกที่สำคัญของเยาวชนโดยส่วนใหญ่ คือ การเลือกที่จะใช้ชีวิตอยู่กับกลุ่มเพื่อน ซึ่งจำเป็นจะต้องเรียนรู้พฤติกรรมของกลุ่มเพื่อนที่ตนเข้าไปเพื่อสร้างการยอมรับภายในกลุ่มให้เกิดขึ้น หากกลุ่มเพื่อนที่เยาวชนเข้าไปนั้นมีพฤติกรรมที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขต่างๆ เยาวชนก็จะสามารถเรียนรู้สิ่งดีๆ เพื่อสร้างการยอมรับของเพื่อนในกลุ่มได้ แต่ขณะเดียวกันถ้ากลุ่มเพื่อนที่เยาวชนเข้าไปสัมผัสเพื่อสร้างการยอมรับภายในกลุ่มมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับอบายมุขต่างๆ แล้วมีความเสี่ยงสูงที่เยาวชนจะเรียนรู้พฤติกรรมเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อสร้างการยอมรับภายในกลุ่มเพื่อนของตนเองได้

2. ปัญหาทางด้านชุมชน ก็มีปัญหายาเสพติดในพื้นที่ที่มีการทะเลาะวิวาท ทำให้ผู้คนในหมู่บ้านเกิดความหวาดกลัว หวาดระแวง ทางด้านผู้นำชุมชนในหมู่บ้านยังอ่อนประสบการณ์ในการทำงานป้องกันและปราบปราม ผู้นำชุมชนบางท่านยังไม่ให้ความสำคัญสักเท่าไร ยังคงไม่ตระหนักในผลของยาเสพติดไม่ปราบปรามอย่างจริงจัง ทำให้ผู้ค้ารายย่อย มีลูกค้าที่เป็นผู้เสพมาก พร้อมทั้งขอบเขตการปฏิบัติงานมีขีดจำกัดแคบในพื้นที่รับผิดชอบของผู้นำชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับภานุเดช เจริญเจ๊ะ (2556) ที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดการปัญหายาเสพติดในกลุ่มเยาวชนไทยมุสลิมชุมชนบ้านดอนขี้เหล็ก ตำบลพะวง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลาพบว่าสภาพปัญหายาเสพติดในชุมชนและการป้องกันในการจัดการปัญหาที่ผ่านมาในกลุ่มเยาวชนชุมชน ถ้าหากผู้นำชุมชนไม่มีมาตรการเร่งด่วนในการจัดการปัญหายาเสพติดอาจส่งผลทำให้ปัญหายาเสพติดทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น และขยายวงกว้างจนยากที่จะแก้ปัญหาได้ ก่อให้เกิดผลร้ายแรงตามมาทั้งต่อเด็ก เยาวชน และคนในชุมชน รวมทั้งสถาบันครอบครัวชุมชน และอนาคตของประเทศชาติต่อไป

3. ปัญหาด้านสาธารณสุข สุขภาพของคนที่ได้รับของยาเสพติดเข้าร่างกายนั้น ร่างกายจะทรุดโทรมอ่อนแอ สุขภาพไม่ค่อยดีเจ็บป่วยอยู่บ่อยครั้ง หรือแม้แต่การทำงาน ทำให้ปัญหาหลายอย่างเกิดขึ้นตามมา ไม่ว่าจะเป็นค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน ปัญหายาเสพติดส่งผลกระทบเป็นบริเวณที่กว้าง และส่งผลกระทบในชีวิตประจำวันอีกด้วยซึ่งยาเสพติดทุกวันนี้สามารถเข้าถึงได้ง่าย ไม่ว่าจะเป็นการอยากู้อยากลอง การถูกชักชวนจากผู้ใหญ่หรือเพื่อนให้ลองซึ่งสอดคล้องกับนรินทร์ชัย พัฒนพงศา (2542) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาสภาพการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพบว่า การติดยาเสพติด จัดเป็นโรคสมองเรื้อรังและกลับมาเป็นซ้ำได้บ่อยๆ มีลักษณะการย้ำทำในพฤติกรรมการหาและใช้ยาเสพติด แม้ว่าจะเกิดผลที่เป็นอันตรายก็ตามโรคสมองติดยา เป็นโรคเรื้อรัง เป็นผลจากการที่สมองเกิดการเปลี่ยนแปลงหลังจากการใช้ยาเสพติด และการเปลี่ยนแปลงนี้ยังคงอยู่ แม้ว่าจะหยุดใช้ยาเสพติด

ติดไปแล้ว เหมือนโรคเรื้อรัง ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ แต่สามารถรักษาให้เป็นปกติได้ การกลับไปเป็นซ้ำเป็นลักษณะ ที่พบได้บ่อยในโรคเรื้อรังดังนั้น เรามักจะพบว่าผู้ป่วยโรคสมองติดยา มักมีพฤติกรรมกลับไปเสพยาเสพติดซ้ำๆ ได้บ่อย

4. ปัญหาทางสังคมเพราะในทุกพื้นที่ของสังคมมีการแพร่ระบาดของยาเสพติด ที่นั่นก็จะทำให้ผู้คนในสังคมหวาดระแวงและไม่ปลอดภัย ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมตามมาได้ นอกจากนี้ ยิ่งในปัจจุบันที่ผู้คนสามารถเข้าถึงยาเสพติดได้ง่ายขึ้นผ่านโลกออนไลน์ สามารถทำการติดต่อซื้อขายกันได้โดยตรง รวมไปถึงเทรนด์ของตลาดยาเสพติดที่เริ่มซื้อขายกันด้วยสกุลเงินดิจิทัลหรือคริปโตเคอร์เรนซี ยิ่งทำให้การจับกุมยาเสพติดมีความท้าทายมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับบทุทัยกมลศิลป์ (2560) ที่ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการบริหารเชิงยุทธศาสตร์เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดยาเสพติดในศูนย์การศึกษานอกระบบ พบว่าปัญหายาเสพติดในสังคมปัจจุบันเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงและเป็นบ่อนทำลายความมั่นคงด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย เป็นภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่จะเข้ามาทำลายความสงบสุขของครอบครัวชุมชนและสังคมโดยรวมเป็นภัยมืดที่คุกคามพลโลกอยู่ทุกประเทศและทุกสังคมโลกเป็นมหาภัยที่ซึ่มลึกอยู่ตลอดเวลา และต่อเนื่องแบบไร้กาลเวลาก่อให้เกิดปัญหาอื่นตามมามากมายเป็นภัยร้ายแรงต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตส่งผลกระทบต่อสังคมเศรษฐกิจบั่นทอนความเจริญของประเทศชาติ

5. ปัญหาด้านสถานการศึกษาเสพติดนั้นแพร่ระบาดเข้าถึงในสถานศึกษา ทำให้นักเรียนที่เป็นวัยรุ่นเข้าถึงได้ง่ายซึ่งเป็นกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน/พฤติกรรมการกระทำผิด ซึ่งทำให้รู้สึกขี้เกียจในการไปเรียนหนังสือ จึงขาดเรียนบ่อยขึ้น และมีพฤติกรรมก้าวร้าว รุนแรงทำผิดกฎเกณฑ์ของโรงเรียน จนต้องถูกพักการเรียน หรือถูกไล่ออกจากโรงเรียนในที่สุด เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดให้โทษส่วนใหญ่มีความคิดและทัศนคติต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนกระทำผิดเป็นเรื่องปกติ โดยเด็กและเยาวชนมองว่าการกระทำผิดกฎหมายเป็นเรื่องที่สามารถทำได้เพราะคนอื่นก็ทำกัน ซึ่งสอดคล้องกับกนกพร ด้วงคำภา (2553) ที่ศึกษาเกี่ยวกับส่วนการและป้องกันและการตรวจสอบสมุโนไพรในโรงเรียนโดยเฉพาะสอนช่วงชั้นที่ 3-4 บันทึกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนมเขต 1 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูต่อสภาพการปฏิบัติงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนมจากปัญหาและแนวทางการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนมปัญหาในการดำเนินการคือ ในการป้องกัน โรงเรียนไม่มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในทุกโรงเรียนเพื่อติดตามและป้องกันยาเสพติดในการค้นหาผู้เสพยาเสพติดในโรงเรียน โรงเรียนควรจัดทำบันทึกประวัติและรวบรวมข้อมูลของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ด้านยาเสพติดอย่างเป็นระบบ

แนวทางในการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในพื้นที่ของอำเภอข้าสูงทุกๆส่วนร่วมกันออกตรวจพื้นที่ชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยกันทั้งสิ้น ทั้งหน่วยงาน ภาครัฐ เอกชน ประชาชน โดยการแบ่ง

เป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการป้องกัน การป้องกันยาเสพติดต้องป้องกันให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา สภาพแวดล้อมในพื้นที่ และสร้างกรอบแนวคิดใหม่ด้วยการเสริมสร้างให้กลุ่มเป้าหมายรู้เท่าทันยาเสพติด มีทัศนคติและแนวทางการปฏิบัติตนที่เหมาะสม ลดปัจจัยเสี่ยงและเพิ่มปัจจัยบวกเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมสำหรับป้องกันกลุ่มเป้าหมายไม่ให้ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและการใช้ยาในทางที่ผิด สุ่ม Re-x ray ในทุกๆ เดือนหรือไม่ปีละ 3 ถึง 6 ครั้ง รวมทั้งดำรงชีวิตอย่างปลอดภัยจากยาเสพติด โดยระดมความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานโดยให้ความสำคัญทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม ซึ่งสอดคล้องกับระเบียบ พ.ร.บ. ยาเสพติด (2559) ที่ศึกษาเกี่ยวกับผลการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติในพื้นที่ จังหวัดปทุมธานี” ผลการวิจัยพบว่า การมีวัตถุประสงค์ของนโยบายที่ชัดเจน มีผลต่อการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติ เนื่องจากหน่วยงานหรือองค์กรในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติจะมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ด้านการปราบปราม การระดมปิดล้อมตรวจค้นและจับกุม รวมไปถึงการขยายผลไปยังเป้าหมายผู้ค้ารายย่อยและผู้ค้ารายใหญ่ การตั้งจุดตรวจ จุดสกัด ด้านชุมชนเฝ้าระวังยาเสพติดภายในพื้นที่ Re-x ray บุคลากรภายในหน่วยงานของภาครัฐ และหมู่บ้านเป้าหมายในพื้นที่ รวมไปถึงพระภิกษุสงฆ์ภายใต้อำนาจการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอสูงจังหวัดขอนแก่นมีโครงสร้างที่ประกอบด้วยหน่วยงานส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหน่วยงานจากทางสาธารณสุข และหน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เมื่อมีข้อมูล กับการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว จึงนำไปสู่การตรวจค้นในพื้นที่และรวมไปถึงการจับกุมผู้ต้องหา ดำเนินทางการยุติวิธี และรวมไปถึงการดำเนินคดีตามกฎหมายสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซึ่งสอดคล้องกับมานพ เนียรภาค (2546) ที่ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการดำเนินการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์จังหวัดนครสวรรค์พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในงานสืบสวนและงานป้องกันปราบปรามของแต่ละสถานีจะเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการปราบปรามจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อนำมาดำเนินคดีตามกฎหมาย การปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีข้อจำกัดในการปฏิบัติงานอยู่หลายด้าน ทั้งตัวบุคคล งบประมาณประสิทธิภาพในการทำงาน เทคโนโลยี การบริหารจัดการของผู้บังคับบัญชา เป็นต้น มีส่วนในการกระตุ้นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้สัมฤทธิ์ผล อีกทั้งยังมีข้อจำกัดของกฎหมายซึ่งมีผลต่อการประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ข้อจำกัดเหล่านี้ทำให้เกิดอุปสรรคในการปราบปรามผู้ค้ารายสำคัญ เครือข่ายผู้ค้าที่ซับซ้อนความชำนาญในพื้นที่และสามารถหาช่องทางในการหลบเลี่ยงเจ้าหน้าที่ตำรวจ สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับ

ยาเสพติดทั้งสิ้น

3. ด้านการแก้ไข การบำบัดฟื้นฟู การวางระบบบริหารจัดการผู้เสพยาใหม่ และผู้ค้ารายย่อย โดยวางระบบที่เชื่อมต่อขยายไปจนถึงการติดตามช่วยเหลือฟื้นฟูสภาพทางสังคมให้กับผู้เสพที่เข้ารับการบำบัดรักษาอย่างครบวงจร ตลอดจนใช้วิธีการอื่นๆ นอกเหนือจากการบำบัดรักษาให้มีความสำคัญกับการวิเคราะห์และการวางแผนการดูแลผู้เสพยาเสพติดที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ตั้งอยู่บนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนและคำนึงถึงทรัพยากรมนุษย์เป็นสำคัญ มุ่งลดผลกระทบต่อสุขภาพ ชุมชน และสังคม โดยส่งเสริมอาชีพให้ผู้เสพและพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้โอกาสผู้เสพยาเสพติดสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้ เพราะฉะนั้นแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะสนับสนุนความช่วยเหลือจากครอบครัว สังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับกองบริหารการสาธารณสุข (2560) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาล กระทรวงสาธารณสุข พบว่าซึ่งเมื่อผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดผ่านกระบวนการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูฯ จะได้รับความรู้ความเข้าใจและได้ทักษะการปฏิบัติตัวในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในทางที่ถูกต้อง ไม่เป็นปัญหาต่อสังคมและสามารถแก้ไขปัญหายาเสพติดของตนเองได้ ดังนั้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในศูนย์วิวัฒน์พลเมืองกองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ 7 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการประเมินผลสมรรถนะการฝึกอบรมหลักสูตรมาตรฐานแกนกลางกรณีศึกษาศูนย์วิวัฒน์พลเมืองกองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ 7 เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้เสนอต่อผู้บังคับบัญชา รวมทั้งเผยแพร่ไปยังหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ประกอบเป็นแนวทางในการปรับปรุง วางแผน และพัฒนาการดำเนินงานให้สามารถบรรลุผลตามเป้าหมาย หรือใกล้เคียงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้มากที่สุด

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ควรแก้ไขปรับปรุงแก้ไขกฎหมายยาเสพติดและกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความเป็นจริงให้มากที่สุด ให้นำมาปฏิบัติในเขตพื้นที่อำเภอช้างสูง จังหวัดขอนแก่น ได้ในรูปแบบง่าย

1.2 ควรมีการจัดการอบรมให้แนวคิดในการจัดกิจกรรมและควรเพิ่มโทษข้อกฎหมาย ข้อบังคับของกฎหมายยาเสพติด เพื่อให้กฎหมายนั้นเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1 ควรให้มีผู้ที่มีความรู้ในกิจกรรมทางยาเสพติดเป็นผู้ดำเนินงานจัดรูปแบบในการจัดกิจกรรม เป็นแบ่งภาระงานในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อให้คนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมได้มีความรู้ความเข้าใจและโทษของยาเสพติด

2.1 ควรมีการจัดประชุมของเจ้าหน้าที่ของทุกฝ่ายในการวางแผนงานในด้านการป้องกัน

และแก้ไขปัญหายาเสพติด ก่อนวันจัดงานเพื่อให้ทุกฝ่ายได้เข้าใจเกี่ยวกับภาระงานต่างๆที่ได้มอบหมาย

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาและทำความเข้าใจแนวคิดของผู้นำชุมชนในลึกซึ้ง เพื่อที่จะเข้าใจปัญหาของยาเสพติด แนวทางในการแก้ไขปัญหและการส่งเสริมในการจัดกิจกรรม

3.2 ควรมีการเข้าหาผู้นำในชุมชนหรือคนในชุมชนให้มากขึ้น เพื่อจะทำให้เห็นปัญหาต่างๆชัดเจนมากยิ่งขึ้นจะได้เห็นแนวทางการแก้ไขปัญหาดังๆ ในการจัดกิจกรรม

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อำเภอข้าสูง จังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษาได้รับองค์ความรู้จากการศึกษาในครั้งนี้ คือ 1) ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ อำเภอข้าสูง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอข้าสูงนั้นประสบปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดโดยมีทั้งผู้เสพและผู้ค้ารายย่อย ปัญหาด้านผู้เสพยาเสพติดมีปัญหามาแพร่ระบาดไปทั่วทุกเพศทุกวัยซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาผู้ป่วยจิตเวชที่เกิดจากการใช้สารเสพติด และสร้างปัญหา ภาระต่อครอบครัว และสังคม ส่งผลให้เกิดปัญหาทางสังคม เช่น ความอบอุ่นในครอบครัว ความยากจนส่งผลให้เกิดปัญหาอาชญากรรม เช่น การลักขโมย การทำร้ายร่างกายหรือแม้กระทั่งการทำลายทรัพย์สินไม่ว่าจะเป็นของครอบครัว ของเพื่อนบ้านหรือแม้แต่ของราชการ เป็นต้น 2) แนวทางในการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในพื้นที่อำเภอข้าสูง จังหวัดขอนแก่นพบว่า แนวทางในการป้องกันปราบปรามและการแก้ไขปัญหายาเสพติด คือ ต้องมีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของยาเสพติดการระดมปิดล้อมตรวจค้นและจับกุม และขยายผลไปถึงเป้าหมายผู้ค้ารายย่อยและผู้ค้ารายใหญ่การตั้งจุดตรวจ จุดสกัด ด้านชุมชน เพื่อเฝ้าระวังยาเสพติดภายในพื้นที่การสุ่ม Re-x ray บุคลากรภายในหน่วยงานของภาครัฐ หมู่บ้านเป้าหมายในพื้นที่ รวมไปถึงพระภิกษุสงฆ์และนำไปถึงการจัดศูนย์ฟื้นฟูบำบัดการรักษาเสพติดภายใต้หน่วยงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามที่หน่วยงานในแต่ละส่วนได้ตั้งไว้ซึ่งไม่ขัดกับกฎหมาย

เอกสารอ้างอิง

กนกพร ดั่งคำภา. (2553). ส่วนการและป้องกันและการตรวจสอบสมุนไพรรักษาโรคในโรงเรียนโดยเฉพาะสอนช่วงชั้นที่ 3-4 บันทึก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนมเขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.

กิตติยา รินเพ็ง และปวิช เกลิมวัฒน์. (2561). บทบาทหน้าที่ของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ภายในหมู่บ้าน/ชุมชน อำเภอสร้างคอม จังหวัดอุดรธานี. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ, 31 มีนาคม 2565, (หน้า 14-16). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- กองบริหารการสาธารณสุข. (2567). การดำเนินการของรัฐบาลกระทรวงสาธารณสุข. เข้าถึงได้จาก <https://www.thaihealth.or.th/Content/46707-เน้นชุมชนมีส่วนร่วมบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด>
- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2542). การศึกษาสภาพการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง และความคิดเห็นของชุมชนต้อบเทาและกิจกรรมที่จะแก้ไขปัญหายาเสพติดได้ผลดี. (วิทยานิพนธ์เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปภาณี ฐิตวัฒนา. (2548). การขัดเกลาทางสังคมในมนุษย์กับสังคม. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภานุเดช เจริญเจ๊ะ. (2556). สภาพและปัญหาในการจัดการปัญหายาเสพติดในกลุ่มเยาวชนไทยมุสลิมชุมชนบ้านดอนขี้เหล็ก. รายงานการประชุมประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2556 คณะกรรมการหมู่บ้านดอนขี้เหล็ก ตำบลพะวง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
- มานพ เนียรภาค. (2546). ประสิทธิภาพในการดำเนินการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์จังหวัดนครสวรรค์. (วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานที่ว่าการอำเภอข้าสูง, การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน. คณะกรรมการป.ป.ส.(22 มกราคม 2563)
- อุทัย กมลศิลป์ และคณะ. (2560). กระบวนการบริหารเชิงยุทธศาสตร์เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองพอกปีการศึกษา 2556. วารสารวิชาการธรรมทรรศน์, 17(1), 64.

ความไว้วางใจต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี

ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

Trust in the administration of the Khok Si Subdistrict Administrative Organization Khok Si Subdistrict, Mueang District, Khon Kaen Province

เรืองยศ ศรีนะ, สุทิพงษ์ สวัสดิ์ทา และพระครูอนุกุลปริยัติการ (สุรวะ เกษิต), ประกอบ มีโคตรทอง
และอภิณพ ฮาดมุกดี

Rueangyot Srina, Sutipong Sawatta, Phrakru Anukunpariyattikan (Surawet Kechit),

Prakob Meekhotkong and Apinop Hadpakdee

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand

Corresponding Author, E-mail: 6305504045@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความไว้วางใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี บ้านโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 2) เปรียบเทียบระดับความไว้วางใจต่อการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี บ้านโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บข้อมูล จำนวน 336 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับของความไว้วางใจต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 73.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด พบว่า คุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 19.50$) รองลงมา คือด้านความสามารถ ($M = 19.44$) รองลงมาคือ ด้านความรับผิดชอบ ($M = 17.95$) ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความห่วงใยและเอาใจใส่ ($M = 17.03$)

2. ผลการเปรียบเทียบระดับของความไว้วางใจต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนประชาชนมีเพศ อายุ ต่างกันมีความไว้วางใจทางการเมืองต่อองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความไว้วางใจ; การบริหารงาน

Abstract

This research the objectives of the research were: 1. to study the level of trust of the people in the administration of the Khok Si Subdistrict Administrative Organization, Ban Khok Si, Khok Si Subdistrict, Mueang District, Khon Kaen Province. 2 To compare the level of trust in the administration of Khok Si Subdistrict Administrative Organization, Ban Khok Si, Khok Si Subdistrict, Mueang District, Khon Kaen Province How are they the same or different? It is quantitative research. The sample group used to collect data was 336 people. The tools used in the research include questionnaires. Statistics used in the research include frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The research results found that:

1. Level of trust in the administration of the Khok Si Subdistrict Administrative Organization, Khok Si Subdistrict, Mueang District, Khon Kaen Province. Overall, it is at a high level ($M = 73.94$). When considering each aspect, it was found that Is at a high level in every aspect, arranged from highest to lowest average. It was found that the characteristics of honest communication has the highest average ($M = 19.50$) Next is the ability aspect ($M = 19.44$), followed by the responsibility aspect ($M = 17.95$). The aspect with the lowest average value is concern and empathy ($M = 17.03$).

2. Results of comparing the level of trust in the administration of the Khok Si Subdistrict Classified by personal factors, it was found that people with education, occupation, and average monthly income There is political trust of the people in the Khok Si Subdistrict Administrative Organization. Administrative Organization, Khok Si Subdistrict, Mueang District, Khon Kaen Province. Different, with statistical significance at

the 0.05 level, while people have different genders and ages. Overall, there is no difference in political trust in the Khok Si Subdistrict Administrative Organization.

Keywords: trust; Administration

1. บทนำ

การปกครองท้องถิ่นคือรากฐานของประชาธิปไตย เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันฝึกสอนทางการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนรู้สีกว่าตนได้มีส่วนเกี่ยวข้องและมีส่วนได้เสียในการปกครอง การบริหารท้องถิ่น อันนำมาซึ่งความเลื่อมใสและศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในที่สุด (ชูศักดิ์ เทียงตรง, 2518) หัวใจของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยคือ การปกครองตนเอง มิใช่การปกครองจากคำสั่งเบื้องบน คือ การที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครอง นั่นคือตั้งแต่การเลือกตั้งตัวแทนของตนเองที่ผ่านกระบวนการเลือกตั้ง มาเพื่อเป็นผู้บริหารและรับผิดชอบ แก้ปัญหาให้กับประชาชน ในท้องถิ่น และเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม เกิดความสำนึกในความสำคัญต่อท้องถิ่น เพราะประชาชนต้องรับรู้ปัญหาในท้องถิ่น และคนในท้องถิ่นต้องช่วยกันแก้ปัญหานั้น จึงจะเป็นการแก้ปัญหาที่ตรงกับความต้องการการเมืองประชาธิปไตยแบบตัวแทนอยู่ในภาวะวิกฤติและถูกมองว่าไม่สามารถสร้างความไว้วางใจหรือความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะในแง่ของการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนซึ่งมีมากขึ้นเรื่อยๆ เมื่อลดระดับการวิเคราะห์มาอยู่ในระดับประเทศ โดยหันย้อนกลับมามองพัฒนาการของประชาธิปไตยในประเทศไทย พบว่า การเติบโตของกระแสประชาธิปไตยได้ก่อให้เกิดมีกระแสเรียกร้องให้รัฐบาลกระจายอำนาจมาเป็นระยะ (ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์, 2558)

ความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองอย่างกว้างขวางและการที่จะทำให้การปกครองท้องถิ่นเป็นของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริงการบริหารส่วนตำบลโคกสี บ้านโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เป็นสถาบันการเมืองท้องถิ่นใหม่ที่มีอำนาจในการปกครองตนเอง กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง อบต.โคกสี มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในท้องถิ่น คือ 1) เป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภคระดับท้องถิ่น 2) มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของราชการบริหารส่วนกลางในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ที่ได้รับการถ่ายทอดจากส่วนกลาง 3) การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในพื้นที่ในการพิจารณาเริ่มโครงการทั้งในและนอกเขตพื้นที่ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการค้ารังชีวิต คุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี บ้านโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่รับผิดชอบ ในพื้นที่ประมาณ 20,373 ไร่ หรือ 36.92 ตารางกิโลเมตรพื้นที่ทำการเกษตร 17,023 ไร่สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไป เป็นที่ราบเรียบและที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีลำน้ำพองไหลผ่านเป็นแนวเขตการติดต่อทาง

ด้านทิศตะวันตก ดินเป็นดินร่วนปนทรายและดินทราย คุณภาพความอุดมสมบูรณ์ของดินค่อนข้างต่ำ ประชากรที่อาศัยภายในบ้านโคกสี หมู่ที่ 1, 2, 13 และ 14 เป็นชาย 1,215 คน เป็นหญิง 1,246 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี, 2567)

ดังนั้น ผู้วิจัยศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองท้องถิ่นในตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ที่ได้รับความไว้วางใจจากประชาชนในตำบลโคกสีให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี และเพื่อเป็นกรณีตัวอย่าง นักการเมืองท้องถิ่นผู้ที่ได้รับความไว้วางใจจากประชาชนต่อนักการเมืองท้องถิ่นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความไว้วางใจของของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี บ้านโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบความไว้วางใจทางการเมืองของ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี บ้านโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับความไว้วางใจในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี บ้านโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ตามความเหมาะสม และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี บ้านโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ บ้านโคกสี หมู่ที่ 1, 2, 13 และ 14 บ้านโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่ของบ้านโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 2,461 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 336 คน ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพรายได้ต่อเดือน ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ระดับของความไว้วางใจต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย ได้แก่ 1) ด้านความสามารถ 2) ด้านความหวังใยและเอาใจใส่ 3) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต 4) ด้านความรับผิดชอบ

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้ 1) เข้าทำการเก็บรวบรวม ข้อมูลในพื้นที่บ้านโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 2) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 336 ชุด และ เก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้ว มาตรวจสอบความถูกต้อง ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ ทั้งหมด จำนวน 336 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 3) นำข้อมูลที่ได้

ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการศึกษาทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติ ดังนี้ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่ม ตัวอย่าง ความไว้วางใจของประชาชนที่มีต่อการจัดการส่วนตำบล ในเขตตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัด ขอนแก่น สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบความ ไว้วางใจของประชาชนที่มีต่อการจัดการส่วนตำบล ในเขตตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัด ขอนแก่น โดยจำแนกตามปัจจัย ส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (T-test) ในกรณีตัวแปรต้น สองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

4. สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องระดับของความไว้วางใจต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนในบ้านโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 60.4 ระหว่างอายุ 36-45 ปี จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย,ปวช. จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 42.6 มีธุรกิจส่วนตัว จำนวน 122 คนคิดเป็นร้อยละ 36.3 ส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 43.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการศึกษาทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติ ดังนี้ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่ม ตัวอย่าง ความไว้วางใจของประชาชนที่มีต่อการจัดการส่วนตำบล ในเขตตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัด ขอนแก่น สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบความ ไว้วางใจของประชาชนที่มีต่อการจัดการส่วนตำบล ในเขตตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัด ขอนแก่น โดยจำแนกตามปัจจัย ส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (T-test) ในกรณีตัวแปรต้น สองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

ระดับของความไว้วางใจต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ทั้ง 4 ด้าน คือ 1. ด้านความสามารถ 2. ด้านความห่วงใยและเอาใจใส่ 3. ด้านความ

สื่อสัจสุจริต 4. ด้านความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 73.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด พบว่า คุณลักษณะด้านความสื่อสัจสุจริต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 19.50$) รองลงมา คือด้านความสามารถ ($M = 19.44$) รองลงมาคือ ด้านความรับผิดชอบ ($M = 17.95$) ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความห่วงใยและเอาใจใส่ ($M = 17.03$) ตามลำดับการแปลผล

ผลการเปรียบเทียบระดับความไว้วางใจต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน เมื่อเปรียบเทียบความเชื่อถือไว้วางใจของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ อัจฉรา อาริตระกูลเลิศ (2546) ได้ศึกษาเรื่องความเชื่อถือไว้วางใจของประชาชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระแก้ว ความเชื่อถือไว้วางใจ พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกันมีความเชื่อถือไว้วางใจไม่แตกต่างกัน จากการศึกษาปัจจัยด้านอาชีพที่แตกต่างกันความเชื่อถือไว้วางใจของประชาชน ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า มีความแตกต่างกันในระดับนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. อภิปรายผลการวิจัย

ระดับของความไว้วางใจต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นมีประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านความสามารถ พบว่าระดับความไว้วางใจต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านความสามารถอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนมีความเชื่อมั่นว่าหน่วยงานมีเจ้าหน้าที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนและมีความเชื่อมั่นว่าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่สามารถคิดหาวิธีแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นว่าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ สามารถให้คำแนะนำและให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ได้อย่างถูกต้องซึ่งสอดคล้องกับมณีสूरียมณีส (2562) ได้วิจัยเรื่อง ความเชื่อถือไว้วางใจของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของหน่วยงานภาครัฐในสังคมพุทธวัฒนธรรมชายแดนใต้: กรณีศึกษาจังหวัดนราธิวาสพบว่า ระดับความเชื่อถือไว้วางใจของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของหน่วยงานภาครัฐในสังคมพุทธวัฒนธรรมชายแดนใต้ : กรณีศึกษาจังหวัดนราธิวาสในด้านความสามารถอยู่ในระดับมาก

2. ด้านความห่วงใยและเอาใจใส่ พบว่าระดับความไว้วางใจต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นด้านความห่วงใยและเอาใจใส่ในระดับมากที่สุด

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนเชื่อมั่นว่าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่แจ้งข่าวสารเพื่อเป็นแนวทางในการระมัดระวังตนเองของประชาชนตนเองของประชาชนจากเหตุการณ์ความไม่สงบมีประชาชนเชื่อมั่นว่าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ให้การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของข้อกำหนดนโยบายการบริหารและพัฒนาได้สอดคล้องกับปัญหาในเขตพื้นที่ ซึ่งไม่สอดคล้องกับไพบูลย์ สุขเจตน์ และคณะ (2563) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองระดับท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรีพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เช่น การสื่อสารของนักการเมืองเข้าไม่ถึงประชาชนในบางพื้นที่ พฤติกรรมของนักการเมืองที่ประชาชนได้รับรู้จากข่าวและการวิพากษ์วิจารณ์จากสื่อ นโยบายอาจจะปฏิบัติบ้างและไม่ได้บ้าง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชน ในด้านความห่วงใยและเอาใจใส่ อยู่ในระดับมาก

3. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต พบว่า ระดับความไว้วางใจต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านความสามารถโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนเชื่อมั่นว่าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่กระทำความผิดที่ไว้วางใจและซื่อสัตย์แก่ประชาชนผู้รับบริการประชาชนเชื่อมั่นว่าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ได้มีการพิจารณาเรื่องต่างๆ อย่างตรงไปตรงมาประชาชนเชื่อมั่นว่าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่มุ่งเน้นรักษาผลประโยชน์แก่ส่วนรวมซึ่งสอดคล้องกับวิภาวี เหมาะะงาม และงามลมัย ผิวเหลือง (2556) ได้วิจัยเรื่อง อิทธิพลของบุคลิกภาพการขัดเกลาทางสังคม ความไว้วางใจที่มีผลต่อความศรัทธาผู้นำทางการเมืองของนิสิตในด้านความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในระดับมาก

4. ด้านความรับผิดชอบ พบว่า ระดับความไว้วางใจต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนเชื่อมั่นว่าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ได้มีการแจ้งให้ประชาชนทราบว่าโครงการ/กิจกรรมใดที่ได้ให้สัญญากับประชาชนแต่ไม่สามารถทำได้ประชาชนเชื่อมั่นหน่วยงานและเจ้าหน้าที่มีการจัดบริการสาธารณะโดยยึดตามมาตรฐานที่วางประชาชนเชื่อมั่นว่าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่จะรับผิดชอบต่อทุกความเดือดร้อนและไม่ละทิ้งปัญหาของประชาชน ซึ่งไม่สอดคล้องกับรัตนภรณ์ โตพงษ์ และศุภณัฐ ทรัพย์นาวัน(2559) ได้วิจัยเรื่อง การนำนโยบายด้านการจัดเก็บภาษีและรายได้ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายด้านการจัดเก็บภาษีและรายได้ไปปฏิบัติ ทั้ง 6 ด้านโดยด้านความรับผิดชอบมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะด้านความสามารถ

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีควรส่งเสริมให้หน่วยงานและเจ้าหน้าที่สามารถคิดหาวิธีแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์ มีความสมเหตุสมผล ต่อประชาชนบ้านโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมือง

ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เช่น มีการให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ และสิทธิที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีควรหาวิธีการสร้างความเชื่อมั่นว่าหน่วยงานมีเจ้าหน้าที่มีความสามารถในการประเมินสถานการณ์ พิจารณาในหลายมุมมองและสามารถระบุได้ว่าประเด็นใดแก่ประชาชนบ้านโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เช่น มีการให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ และสิทธิที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี ควรนำผลการวิจัยระดับความไว้วางใจต่อการบริหารงานของประชาชนบ้านโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ไปประยุกต์ใช้กับการเลือกคุณสมบัติของผู้สมัคร

2.2 องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ สามารถให้คำแนะนำและให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ได้อย่างถูกต้อง ของประชาชนบ้านโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

3. ข้อเสนอแนะด้านความสื่อสัตย์สุจริต

ระดับความไว้วางใจต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านความสามารถโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนเชื่อมั่นว่าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่กระทำการเป็นที่ไว้วางใจ และซื่อสัตย์แก่ประชาชนผู้รับบริการ ประชาชนเชื่อมั่นว่าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ได้มีการพิจารณาเรื่องต่างๆ อย่างตรงไปตรงมา

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากการศึกษาเรื่องระดับของความไว้วางใจต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีส่งเสริมให้หน่วยงานและเจ้าหน้าที่กำหนดนโยบายการบริหารและพัฒนาได้สอดคล้องกับปัญหาในเขตพื้นที่ของประชาชนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เช่น มีการให้หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ออกพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนในชุมชนต่างๆ และสิทธิต่อประชาชนบ้านโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เช่น มีการให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ และเกี่ยวกับการการบริหารงานของ ตำบลโคกสี อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อ ดังนี้ควรมีการทำการศึกษาระดับของความไว้วางใจต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ควรนำผลการศึกษาที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในองค์กร หน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องต่อไป ควรมีการประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ข่าวสารเพื่อกระตุ้นให้ ประชาชนมีระดับของความไว้วางใจต่อการบริหารงาน ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการไปใช้ ควรมีการส่งเสริม และสนับสนุนให้

ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองให้ประชาชนมีระดับความไว้วางใจต่อองค์การบริหารส่วนตำบล
โคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น มากขึ้น

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- ไพบุลย์ สุขเจตน์ และคณะ. (2563). การพัฒนาความไว้วางใจทางการเมืองของป ประชาชนที่มีต่อการเมืองระดับท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 7 (10), 234-235.
- มันสุรีย์ มณีมาศ. (2562). *ความเชื่อไว้วางใจของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของหน่วยงานภาครัฐในสังคมพหุวัฒนธรรมชายแดนใต้: กรณีศึกษาจังหวัดนราธิวาส*. (สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- รัตนภรณ์ โตพงษ์ และศุภณัฐ ทรัพย์นาวิน. (2559). การนำนโยบายด้านการจัดเก็บภาษีและรายได้ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 9(2), 2025-2026.
- วิภาวี เหมาะงาม และงามลมัย ผิวเหลือง. (2556). อิทธิพลของบุคลิกภาพ การขัดเกลาทางสังคมและความไว้วางใจที่มีผลต่อความศรัทธาผู้นำทางการเมืองของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 39(1), 130-149.
- องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี. (2567). *สภาพทั่วไป*. เข้าถึงได้จาก www.koksee.com
- อัญฉรา อารัตระกุลเลิศ. (2542). *ความเชื่อไว้วางใจของประชาชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระแก้ว*. (ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย
Applying Good Governance Principles to Local Development of
Administrative Organizations Chumphon Subdistrict
Phon Phisai District Nong Khai Province

พูนวรลักษณ์ สุตบุญ, สุทิพงษ์ สวัสดิ์ทา และชาญชัย ฮวดศรี

Phunworalak Sutboon, Sutipong Sawatta and Chanchai Huadsri

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand

Corresponding Author, E-mail: Toyladygaga@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย 2) เปรียบเทียบการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) ศึกษาแนวทางในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคายตามหลักธรรมาภิบาล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย จำนวน 398 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ และวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัยพบว่า

1. การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านหลักความมีส่วนร่วม ($\bar{x} = 4.24$) รองลงมาคือ ด้านนิติธรรม ($\bar{x} = 4.22$) ด้านหลักความคุ้มค่ามีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{x} = 4.20$) และด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{x} = 4.19$) และด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{x} = 4.16$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านหลักคุณธรรม ($\bar{x} = 4.13$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ข้อเสนอแนะ ประชาชนและหน่วยงานควรมีการทำงานร่วมกันอย่างสามัคคีควรตั้งหลักเกณฑ์ของชุมชนเพื่อเกิดความเสมอภาคกันต่อประชาชน ควรทำให้การทุจริตและบิดเบือนประโยชน์ของภาคอื่นๆ ไปเป็นของตนกระทำได้อีกหรือไม่ได้ควรทำกิจที่ได้รับมอบหมายตามมติที่ประชุมอย่างพร้อมเพรียงกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันและควรการดำเนินการมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดเป้าหมาย แผนการทำงาน

คำสำคัญ: หลักธรรมาภิบาล; การพัฒนาท้องถิ่น; องค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล

Abstract

The objectives of this research are: 1) to study the level of application of good governance principles in local development of Chumphon Subdistrict Administrative Organization; Phon Phisai District Nong Khai Province 2) To compare the application of good governance principles in local development of Chumphon Subdistrict Administrative Organization. Phon Phisai District Nong Khai Province Classified according to personal factors 3) To study guidelines for applying good governance principles in local development of Chumphon Subdistrict Administrative Organization. Phon Phisai District Nong Khai Province according to the principles of good governance Sample groups include: People in Chumphon Subdistrict Administrative Organization Phon Phisai District Nong Khai Province, 398 people. The tools used to collect data were questionnaires and interviews. Data were analyzed using a social science package. and analyze the content and context.

The research results found that:

1. Applying good governance principles to local development of Chumphon Subdistrict Administrative Organization. Phon Phisai District Nong Khai Province Overall, it is at a high level ($\bar{x}=4.19$) when considering each aspect. By arranging the average values from highest to lowest, it was found that the aspect with the highest average value was the principle of participation ($\bar{x}=4.24$), followed by the aspect of law ($\bar{x}=4.22$). The principle of value for money had a value. with the highest average ($\bar{x}=4.20$) and the

aspect of responsibility ($\bar{x}$ =4.19) and the aspect of transparency ($\bar{x}$ =4.16). The aspect with the lowest average is moral principles ($\bar{x}$ =4.13) respectively.

2. Results of comparing the level of application of good governance principles in local development of Chumphon Subdistrict Administrative Organization. Phon Phisai District Nong Khai Province found that people with different genders, ages, education levels, occupations, and monthly incomes good governance principles are applied in the local development of Chumphon Subdistrict Administrative Organization. Phon Phisai District Nong Khai Province They are significantly different at the 0.05 level.

3. Suggestions: People and agencies should work together in harmony. Community criteria should be set in order to create equality for the people. Corruption and distortion of the benefits of other sectors should be made difficult or impossible. Should perform assigned tasks according to meeting resolutions simultaneously. Have shared responsibility and should be carried out efficiently There is a goal and a work plan.

Keywords: principles of good governance; local development; Chumphon Subdistrict Administrative Organization

1. บทนำ

การปกครองตนเองโดยรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Self Government) เป็นจุดมุ่งหมายสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาประเทศและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงานพัฒนาชนบทให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งยังเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจสังคมและการเมือง อันเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ท้องถิ่นและประเทศชาติโดยรวม (เบญจวรรณ วันดีศรี, 2546)

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กที่สุดซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้ตามกฎหมายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสำคัญต่อชุมชนในลักษณะที่เป็นองค์กรพื้นฐานของท้องถิ่นและเป็นกลไกที่สำคัญต่อการบริหารการพัฒนาระดับตำบล มีความเชื่อว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีแนวโน้มจะมีศักยภาพสูงในการพัฒนาชนบท เป็นองค์กรที่มีพลังของประชาชนในท้องถิ่นอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนและทรัพยากรต่างๆ ในชนบท จึงน่าจะรู้ถึงปัญหาความต้องการที่แท้จริงรวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี อันจะส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคมการเมืองและสิ่งแวดล้อมในชุมชน เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นกลไกหนึ่งในการพัฒนาชนบทที่สำคัญ จึงต้องมีหลักในการบริหารงานพัฒนา

ชนบทให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งหลักการบริหารที่มีกระแสสำคัญในช่วงเวลานี้คือหลักธรรมาภิบาล ธรรมาภิบาล คือ การมีส่วนร่วมความโปร่งใสตรวจสอบได้ และคือการใช้ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน เพื่อให้หลักประกันว่าการดำเนินนโยบายทางการเมืองสังคมและเศรษฐกิจวางอยู่บนฉันทานุมัติอย่างกว้างขวางของสังคม และให้ความมั่นใจว่าเสียงของชาวชนบทจะเป็นที่รับฟังในกระบวนการกำหนดและดำเนินนโยบาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการจัดสรรทรัพยากรการก่อตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเองก็เป็นสิ่งที่รัฐบาล ได้พยายามปรับตัวเข้าสู่ระบบธรรมาภิบาล เพราะเป็นการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนได้บริโภคสิ่งที่ตรงกับความต้องการอย่างแท้จริง ดังนั้นตัวองค์กรบริหารส่วนตำบลจึงเป็นทั้งกลไกเครื่องมือกระบวนการและเป้าหมายของธรรมาภิบาลในการพัฒนาชนบท

ในจังหวัดหนองคายประกอบด้วย 12 ตำบลแบ่งการปกครองออกเป็นเทศบาลตำบล 3 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 9 แห่งซึ่งหน่วยงานดังกล่าวเหล่านี้มีหน้าที่โดยตรงในการดำเนินการเพื่อตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาต่างๆของประชาชนรวมทั้งการพัฒนาท้องถิ่นต่างๆ ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลดังที่ตั้งไว้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์อันสูงสุดแก่ประชาชนผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลโดยผู้วิจัยได้เลือกศึกษาเขตพื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย 26 หมู่บ้านเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ผู้วิจัยอาศัยอยู่ซึ่งผลจากการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคตต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ (Quantitative Research) ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย จำนวน 13,125 คน กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไปอาศัยในเขตองค์การ

บริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย คำนวณหากลุ่มตัวอย่างได้จากสูตรของทาร์ยามาเน (Taro Yamane) ได้เท่ากับ 398 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาเชิงคุณภาพ จำนวน 11 คน

4. สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 398 คน พบว่าบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 58.1 จำแนกตามอายุส่วนใหญ่มีอายุ 31 ปี ถึง 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.8 จำแนกตามระดับการศึกษา สูงสุดส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 27.6 จำแนกตามอาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 22.1 จำแนกตามรายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.8 จำแนกตามที่

2. ระดับความเป็นธรรมาภิบาลในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย มีระดับความเป็นธรรมาภิบาลในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$) เมื่อพิจารณาเรียงด้านเรียงจากมากไปหาน้อย การพัฒนาซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 4 คือ การพัฒนาตามหลักความมีส่วนร่วม ($\bar{x} = 4.24$) รองลงมาคือการพัฒนาหลักนิติธรรม ($\bar{x} = 4.22$) ต่อมาคือการพัฒนาหลักความคุ้มค่า ($\bar{x} = 4.20$) การพัฒนาหลักความความรับผิดชอบ ($\bar{x} = 4.19$) การพัฒนาหลักความความโปร่งใส ($\bar{x} = 4.16$) และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 1 การพัฒนาตาม หลักคุณธรรม ($\bar{x} = 4.13$)

3. ผลการวิเคราะห์ระดับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย ตามหลักอิทธิบาท 4 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย ตามหลักอิทธิบาท 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านวิมังสา ($\bar{x} = 3.99$) รองลงมาคือด้านวิริยะ ($\bar{x} = 3.96$) ด้านจิตตะ ($\bar{x} = 3.94$) และด้านฉันทะ ($\bar{x} = 3.90$) ตามลำดับ

4. สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ผลการวิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กับตัวแปรตาม คือ การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย โดยวิธีการทดสอบค่า t-test และ F-test โดยกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับไม่เกิน 0.05 พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความแตกต่างกัน ที่นัยสำคัญ 0.05

5. เพื่อเปรียบเทียบการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดหนองคาย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า 1) ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดหนองคาย โดนภาพรวม แตกต่างกัน ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2) ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดหนองคาย โดนภาพรวม แตกต่างกัน ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดหนองคาย โดนภาพรวม แตกต่างกัน ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 4) ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดหนองคาย โดนภาพรวม แตกต่างกัน ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 5) ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดหนองคาย โดนภาพรวม แตกต่างกัน ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพพล สุรนครินทร์(2547) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ตามทัศนะของประชาชนจังหวัด เชียงใหม่” ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่าการนำหลักธรรมาภิบาล มาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ตามทัศนะของประชาชนจังหวัด เชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบและด้านหลักความคุ้มค่า

5. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอการอภิปรายผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. ระดับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดหนองคายเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1.1 หลักคุณธรรม การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดหนองคาย ด้านหลักคุณธรรม มีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารของ อบต. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต การดำเนินงาน และการบริหารงานของ อบต. สูงเจ้าหน้าที่ อบต. ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต การดำเนินงาน และการบริหารงานของ อบต. มุ่งประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นหลัก เจ้าหน้าที่ อบต. ปฏิบัติงานด้วยความถูกต้องและเป็นธรรม การจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. ให้ความเป็นธรรมกับทุกชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

สุพจน์ เจริญชา(2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอขามเฒ่าบุรีรัมย์จังหวัดกำแพงเพชร”ผลวิจัยพบว่า ประชาชนมีทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอขามเฒ่าบุรีรัมย์จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

1.2 หลักนิติธรรม การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธารักษ์ จังหวัดหนองคาย ด้านหลักนิติธรรม มีการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุดอาจเป็นเพราะว่า มีการแจ้งให้ประชาชนทราบถึงระเบียบ ขั้นตอนและกฎเกณฑ์ที่นำมาใช้และพบว่าการพัฒนาอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ข้อ คือ กฎเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่ อบต. ประกาศใช้ มีความ สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้น ระเบียบข้อบังคับที่ อบต. ประกาศใช้ ประชาชนให้การยอมรับ ประชาชนในท้องถิ่นได้แสดงความคิดเห็นต่อกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่ อบต. กำหนดขึ้น มีการปฏิบัติตามกฎหมายตามที่บัญญัติไว้อย่างถูกต้องและเสมอภาค ซึ่งสอดคล้องกับงานของ อรพินท์ โชคชัย และคณะ (2543) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง โครงการศึกษารูปแบบและแนวทางการส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า ในปัจจุบันแนวคิดเรื่องการบริหารจัดการที่ดี หรือธรรมาภิบาลได้มีบทบาทต่อหลายๆ หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนรวมทั้ง อบต. ด้วย แต่การนำหลักธรรมาภิบาลดังที่ปรากฏในระเบียบมาประยุกต์ใช้กับรัฐบาลในระดับท้องถิ่น ก็น่าจะเป็นหลักการที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศ และสังคมซึ่งโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงจากมากไปหาน้อย หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน หลักความมีคุณธรรม

1.3 หลักความโปร่งใส การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธารักษ์ จังหวัดหนองคาย ด้านหลักความโปร่งใส มีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า อบต. มีการ ประกาศขั้นตอนการปฏิบัติงานของ อบต. รวมทั้งเงื่อนไขการติดต่อกับ อบต. เช่น การชำระ ภาษีต่างๆ ให้ประชาชนทราบขั้นตอนการปฏิบัติ เอกสารประกอบ และระยะเวลาในการดำเนินการ อบต. มีการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานต่างๆ ให้ประชาชนได้รับทราบ อบต. เปิดโอกาสให้ ประชาชนในท้องถิ่นได้ตรวจสอบการทำงานของ อบต. ได้อย่างเต็มที่ และอบต. มีการเปิดเผยผล การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ของ อบต. ให้ประชาชนทราบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภาคภูมิ นิยมวิทย์พันธ์(2546)“ความเป็นธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี”ผลการศึกษาพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงจากมากไปหาน้อย ด้านความโปร่งใส ด้านนิติธรรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านความคุ้มค่า ด้านการมีส่วนร่วม ด้านคุณธรรม

1.4 ด้านการมีส่วนร่วม พบว่าในหลายกิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับประชาชนในตำบลจุมพล อำเภอโพธารักษ์ จังหวัดหนองคาย จะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน และตรวจ

สอดคล้องที่พบในกิจกรรมป่าชุมชน การวางแผนพัฒนาตำบล 5 ปี หรือวางแผนพัฒนาตำบลประจำปี รวมถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชน เข้ามาเป็นกรรมการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง ด้านความรับผิดชอบพบว่าสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล มีความรับผิดชอบต่อการประชุมโดยไม่ขาดการประชุมบ่อยครั้ง แต่ก็ยังมีบรรยากาศในการประชุมที่มีการแสดงความคิดเห็น หรือซักถามยังไม่ทั่วถึง และองค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดสรรงบประมาณสอดคล้องกับแผนพัฒนามากกว่าร้อยละ 70 องค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดหนองคาย ให้ความสำคัญกับประชาชนที่มาใช้บริการเป็นอันดับแรกด้านความคุ้มค่าพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลลงบ้ง ได้ทำการจัดซื้อจัดจ้างได้ต่ำกว่าราคากลางที่ตั้งไว้ และได้จัดให้มีการตรวจสอบการใช้งบประมาณ อย่างเป็นธรรมโดยมีหลายฝ่ายเป็นผู้ตรวจสอบ รวมถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบ การใช้งบประมาณได้ตลอดเวลา แต่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการอบรม คณะกรรมการบริหาร และพนักงานส่วนตำบลในเรื่องเทคนิควิธีการต่าง ๆ ค่อนข้างน้อย หลักการมีส่วนร่วม การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดหนองคาย ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการพัฒนาอยู่ในระดับมากทุกข้อ เพราะว่า อบต. เปิดโอกาสให้ประชาชน มีสิทธิถอดถอนผู้บริหารและสมาชิกสภา อบต. ที่มีความประพฤติเสื่อมเสียได้ด้วยการลงคะแนน อบต. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม ในการจัดทำโครงการ/กิจกรรม และแผนพัฒนา 5 ปี และแผนประจำปี อบต. เปิดโอกาสให้ร่วมแสดงความคิดเห็น รวมทั้งร่วมสนับสนุนหรือดำเนินการในกิจกรรมต่างๆ อบต. มีการแต่งตั้งผู้แทนชุมชนร่วมเป็น กรรมการ ในการจัดซื้อจัดจ้าง อบต. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าร่วมประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ชัยน วิพรหมชัย (2550) วิจัยเรื่อง หลักการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล ศึกษากรณีเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งในการบริหารการส่งเสริมให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเป็นอีกหนึ่งแนวทางบรรลุผลสำเร็จของนโยบายสาธารณะและยังเป็นอีกองค์ประกอบของการ ดำเนินงานอย่างมีธรรมาภิบาลที่เน้นการมีส่วนร่วม ในปัจจุบันองค์กรภาครัฐ นิยมส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในฐานะ “อาสาสมัคร” อาสาสมัครถือว่าเป็นอีกกลุ่มทุนทางสังคม (social capital) ในชุมชน ที่เกิดขึ้นจากองค์ประกอบต่างๆ อันเป็นผลมาจากความไว้วางใจ เชื่อใจ ความ เกื้อกูลและพึ่งพาอาศัยกัน

1.5 หลักความรับผิดชอบต่อ การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดหนองคาย ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ มีการพัฒนาอยู่ในระดับมากเป็นเพราะว่า มีการติดตามและแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง และพบว่า มีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 4 ข้อ คือ เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นจากการบริหารงาน หรือการปฏิบัติงานมีการแสดงความคิดเห็น มีความรับผิดชอบต่อ และปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างความสามารถ มีการตอบสนองต่อความต้องการในเป้าหมายที่วางไว้ มีการนำเสนอกิจกรรมที่ปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา และเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ

ผลการวิจัยของ ดาบตำรวจ ทูล คำแอ่น(2558) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล ตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวกค้างอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบด้าน และหลักความคุ้มค่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน

1.6 หลักความคุ้มค่า การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบล จุมพล อำเภอนพพิตย จังหวัดหนองคาย ด้านหลักความคุ้มค่า มีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดซื้อ จัดจ้าง ของ อบต. เน้นความประหยัด เป็นหลัก อบต. ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ ไม่ให้รั่วไหล และสูญเปล่า อบต. มีการจัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วน ของการดำเนินแผนงาน/โครงการ อบต. มีการใช้ทรัพยากร ในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า ตามลำดับ และพบว่า มีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 1 ข้อ คือ อบต. มีการรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะบุตร ชลวิจารณ์(2550) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและหลักธรรมาภิบาลในการประกอบการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับ มากทุกด้าน เป็นการสร้างมาตรฐานและยกระดับมาตรฐานสถานประกอบการเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและหลักธรรมาภิบาลในการประกอบธุรกิจอย่างถูกต้อง สามารถนำแนวคิดไปประยุกต์ใช้ในการประกอบธุรกิจได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งเพื่อมุ่งเน้นสร้างจิตสำนึกความตระหนักและจริยธรรมในการประกอบการ อันจะก่อให้เกิดการพัฒนายกระดับมาตรฐานสถานประกอบการได้อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ด้านการพัฒนาตามหลักคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดจากทุกหัวข้อ แต่เกณฑ์ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากนั้น หมายความว่าประชาชนเข้าใจในหลักคุณธรรมพอสมควร ดังนั้น หน่วยงานควรมีการจัดกิจกรรมอบรมการส่งเสริมสนับสนุน ให้ประชาชนพัฒนาตนเอง เพื่อปลูกฝังประชาชน หรือเยาวชนไปพร้อมกัน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในองค์กรและประชาชนมีความซื่อสัตย์ จริตใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยและพัฒนาไปพร้อมกัน

1.2 ด้านการพัฒนาตามหลักความโปร่งใส อบต. ควรจัดให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น และประเมินผลการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอนพพิตย จังหวัดหนองคาย

1.3 ด้านการพัฒนาตามหลักความรับผิดชอบต่อ ครัวเรือนการบริหารงาน การจัดบริการสาธารณะ

อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งถึง เป็นธรรมและควรจัดให้มีการรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ของประชาชน ผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่เข้าถึงง่ายสะดวก รวดเร็ว และดำเนินการข้อร้องเรียน ร้องทุกข์อย่างรวดเร็ว

1.4 ด้านการพัฒนาตามหลักความคุ้มค่า อบต. ควรเป็นตัวอย่างที่ดีในการใช้ทรัพยากรไม่ว่าจะเป็นเงินงบประมาณ หรือทรัพยากรบุคคลอย่างคุ้มค่าและประหยัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งแก่ประชาชนและหน่วยงาน

1.5 ด้านการพัฒนาตามหลักนิติธรรมอบต. ควรจัดอบรมเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ขององค์การบริหารส่วนตำบล และกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ชัดเจน ในการปฏิบัติงานตามภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลที่สอดคล้องตามข้อกฎหมาย

1.6 ด้านการพัฒนาตามหลักความมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดจากทุกหัวข้อ และเกณฑ์ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากนั้น หมายความว่าประชาชนเข้าใจในหลักความมีส่วนร่วมเป็นอย่างดี ดังนั้นควรจัดให้มีกิจกรรมอาสา หรือขอความร่วมมือจากประชาชน เป็นระยะๆ อีกทั้งการวางแผนต่างๆ ทั้งการประชุม ที่ควรให้มีตัวแทนของประชาชนเข้าไปรับฟังและมีส่วนร่วมออกความคิดเห็นด้วย

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอนาทม จังหวัดหนองคาย นำหลักธรรมาภิบาลไปใช้อย่างเป็นรูปธรรมให้ชัดเจน ตรงตามความต้องการของประชาชน และให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด

2.2 ควรนำผลการวิจัย เพื่อใช้เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของตนเอง

2.3 องค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอนาทม จังหวัดหนองคาย ควรมีการกำหนดนโยบายให้ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นผู้นำทางด้านความคิดประสานงานให้ประชาชนทำงานเป็นทีมโดยตั้งเป้าหมายในการทำงานให้ชัดเจนประกาศเป้าหมายร่วมกันกับประชาชน

2.4 องค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอนาทม จังหวัดหนองคาย ควรมีการกำหนดนโยบายให้บุคลากรในหน่วยงานปฏิบัติตามหน้าที่ได้รับมอบหมายตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีของชุมชน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการวิจัยการพัฒนาท้องถิ่นของ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัด นอกเหนือจังหวัดหนองคาย

3.2 ควรมีการวิจัยถึงตัวชี้วัดการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้ชัดเจน และครอบคลุม เพื่อใช้เป็นกรอบในการพัฒนาสังคม ขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้องค์การบริหารส่วน

ตำบล เป็นองค์กรของประชาชน และสามารถแก้ไขปัญหของประชาชนได้ อย่างแท้จริง

3.3 เพื่อที่จะให้การอภิปรายมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะมีการ ศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่ไปกับการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดระดับการพัฒนาท้องถิ่น ให้ดียิ่งขึ้น

3.4 ควรนำผลการวิจัยที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในองค์กร หน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องต่อไป

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

องค์ความรู้ที่ได้การสังเคราะห์จากการวิจัยพบว่า ประชาชนและหน่วยงานควรมีการทำงานร่วมกันอย่างสามัคคีและมีการพบปะพูดคุยประชุมปรึกษาหารือเพื่อแก้ไขปัญหา และสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันโดยประชาชนควรทำตั้งหลักเกณฑ์ของชุมชนเพื่อเกิดความเสมอภาคกัน และสามารถตรวจสอบได้ โดยที่ประชาชนต้องรับผิดชอบในผลการตัดสินใจร่วมกัน สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
จุมพล อำเภอนาทม จังหวัดหนองคาย

การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ด้านหลักคุณธรรม

ประชาชนและหน่วยงานควรมีการทำงานร่วมกันอย่างสามัคคีและมีการพบปะพูดคุยประชุมปรึกษาหารือจัด
อบรมกันเพื่อแก้ไขปัญหาและสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

ด้านนิติธรรม

ไม่บัญญัติหรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจประชาชนควรทำตั้งหลักเกณฑ์ของชุมชนเพื่อเกิดความเสมอ
ภาคกันต่อประชาชนไม่เล่นนอกกฎนอกกติกาเพราะจะกลายเป็นกติกาส่วนตัวที่ไม่ตรงกับกติกาของชุมชน

ด้านหลักความโปร่งใส

การมีส่วนร่วมของทุกภาคในการบริหารจัดการสังคม ควรพร้อมเพรียงกันในการประชุมประชาชนควรทำกิจที่
ได้รับมอบหมายตามมติที่ประชุมอย่างพร้อมเพรียงกันเพื่อสร้างความรับผิดชอบร่วมกัน

ด้านหลักความมีส่วนร่วม

ความรับผิดชอบที่ต้องตอบคำถามและถูกวิจารณ์ได้ รวมทั้งความรับผิดชอบในผลการตัดสินใจ

ด้านหลักความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบที่ต้องตอบคำถามและถูกวิจารณ์ได้ รวมทั้งความรับผิดชอบในผลการตัดสินใจ

ด้านหลักความคุ้มค่า

ควรมีการดำเนินการมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดเป้าหมาย แผนการทำงาน ระยะเวลาแล้วเสร็จของงานและ
งบประมาณที่ต้องใช้อย่างชัดเจน และการดำเนินการนั้นมีการปฏิบัติที่บรรลุเป้าหมาย ภายในระยะเวลาที่
กำหนด ใช้งบประมาณต่ำ การดำเนินงานเปิดเผยและเที่ยงธรรม สะดวกรวดเร็ว มีความรับผิดชอบ เพื่อให้เกิด
ประโยชน์สูงสุดของประชาชนและบรรลุภารกิจของรัฐ

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- ขยัน วิพรหมชัย. (2550). *หลักการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล ศึกษากรณีเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน*. เข้าถึงได้จาก <https://fulltext.rmu.ac.th/fulltext/2554/97319/bibliography.pdf>
- ทูล คำแอ่น. (2558). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลวกค่าง อำเภอลำปาง จังหวัดเชียงใหม่*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- นพพล สุนัคนครินทร์. (2547). *การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เบญจวรรณ วันดีศรี. (2546). *การศึกษาคือความเป็นธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ปิยะบุตร ชลวิจารณ์. (2550). *เศรษฐกิจพอเพียงและหลักธรรมาภิบาลในการประกอบการ*. เข้าถึงได้จาก <file:///C:/Users/SWIFT3/Downloads/000001180413943.pdf>
- ภาคภูมิ นิยมวิทย์พันธุ์. (2546). *ความเป็นธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีองค์การบริหาร ส่วนตำบลดงบัง อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อรพินท์ โชคชัย และคณะ. (2543). *โครงการศึกษารูปแบบและแนวทางการส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลระยะที่สอง*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ.

ความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น Opinions On the Political Policy of The People's Move Forward Party, Kham Village, Ban Kham Sub-district, Nam Phong District, Khon Kaen Province

ธนานันท์ เพชรมุงกุล, สุทิพงษ์ สวัสดิ์ท่า, พระครูอนุกุลปริยัติการ (สุรเวท เกชิต), ทรงพล โชติกเวชกุล
และพระครูสุตธรรมภาณี

Thananan Phetmhungkun, Sutipong Sawatta, Phrakru Anukunpariyattikan (Surawet Kechit),
Songphon Choutikavatchagul and Phakru Sutadhammabhanee
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand
Corresponding Author, E-mail: 635504036@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับของความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นเป็นอย่างไร 2) ศึกษาผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บข้อมูลจำนวน 327 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ทั้ง 6 ด้าน คือ คือ 1) ด้านประชาธิปไตย 2) ด้านสวัสดิการ 3) ด้านการศึกษา 4) ด้านการเกษตร 5) ด้านสิ่งแวดล้อม 6) ด้านเศรษฐกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาดำสุดสามลำดับแรกพบว่า ด้านสวัสดิการ มีค่าเฉลี่ย ($M = 4.64$) รองลงมา คือด้านการศึกษา ($M = 4.51$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อย คือ ด้านการเกษตร ($M = 4.38$)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวหน้าไกลของประชาชนบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนมีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวหน้าไกลของประชาชนบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวหน้าไกลของประชาชนบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น

คำสำคัญ: ความคิดเห็น; นโยบายทางการเมือง; พรรคก้าวหน้าไกล

Abstract

This research Its purpose is to 1. To study the level of opinions on the political policies of the Ban Kham People's Progressive Party, Ban Kham Subdistrict, Nam Phong District, Khon Kaen Province. 2. To study the results of comparing opinions on the political policies of the Ban Kham People's Progressive Party, Nam Phong District, Khon Kaen Province. How are they the same or different? It is a quantitative research. The sample group used to collect data was 327 people. The research tools were questionnaires. Statistics used in the research were frequency, percentage, mean, standard deviation.

The results of the research found that:

1. Opinions on the political policies of the Ban Kham People's Forward Party, Ban Kham Subdistrict, Nam Phong District, Khon Kaen Province, in 6 areas, namely 1) democracy, 2) welfare, 3) education, 4) agriculture 5) environmental aspect 6) economic aspect, overall, at a high level ($M = 4.34$) When considering each aspect, it was found that It is at the highest and highest level. By arranging the first three averages from the highest to the lowest, it was found that in terms of welfare, there is an average ($M = 4.64$) Next is education ($M = 4.51$) and the lowest average was agriculture ($M = 4.38$).

2. Results of comparing opinions on the political policies of the Ban Kham People's Progressive Party, Nam Phong District, Khon Kaen Province. Classified by personal factors, it was found that people had gender, age, and educational level. and different average monthly incomes There are opinions on the political policies of the Ban Kham People's Progressive Party, Nam Phong District, Khon Kaen Province. Overall, they are different. As for people with different occupations, Have opinions on the political policy of Ban Kham

People's Progressive Party, Nam Phong District, Khon Kaen Province.

Keywords: Opinion; Political Policy; Move Forward Party

1. บทนำ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 2 บัญญัติว่า “ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข “ ประกอบกับประเทศไทยมีประชากรประมาณ 67,000,000 คน ประชาชนมีเป็นจำนวนมาก ระบอบประชาธิปไตยแบบทางตรงของกรีก จึงไม่เหมาะสมกับสังคมสมัยใหม่รวมทั้งประเทศไทย ทำให้ประเทศไทยต้องใช้ระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน ซึ่งหน้าที่ของปวงชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 50 (7) บัญญัติให้ปวงชนชาวไทยต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้งตัวแทน เรียกว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่สังกัดพรรคการเมือง และใช้นโยบายของพรรคเป็นเครื่องมือในการหาเสียง หากพรรคการเมืองนั้นได้รับเลือกตั้ง จงกระทั้งมีเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎร ได้จำนวนผู้แทนเป็นเสียงข้างมากในสภา และมีสิทธิ์จัดตั้งคณะรัฐบาล หรือร่วมรัฐบาลในการบริหารประเทศแล้ว พรรคการเมืองนั้นๆ จะได้นำนโยบายที่พรรคใช้รณรงค์หาเสียงมาใช้ในการบริหารราชการแผ่นดิน ดังนั้น นโยบายของพรรคการเมืองจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ในการกำหนดทิศทางในการบริหารราชการแผ่นดิน หากนโยบายของพรรคการเมืองในภาพรวมเป็นไปในลักษณะนโยบายประชานิยมหรือประชารัฐ จะส่งผลเสียหายต่อระบบการเงินการคลังของประเทศ มีการกู้ยืมเงินตราต่างประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนต้องแบกรับหนี้สาธารณะมากขึ้นเกินความจำเป็น และนโยบายของพรรคการเมืองที่เป็นเรื่องประชานิยมอาจเป็นต้นเหตุให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันในภาครัฐ แนวทางในการค้นหามาตรการเหล่านี้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง มาตรการที่จะ ป้องกันมิให้นโยบาย ในลักษณะที่เป็นประชานิยมของพรรคการเมืองที่จะกระทบต่อวินัยการเงินการคลังของประเทศ เพื่อป้องกันความเสียหายจากนโยบายเหล่านั้น(ราชกิจจานุเบกษา, 2560)

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการเลือกตั้งระดับประเทศเพื่อสรรหาตัวแทนภาคประชาชนเข้าไปทำหน้าที่ออกกฎหมายและตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล เสมือนเป็นการดูแลความเดือดร้อนของประชาชนในเขตเลือกตั้งของผู้สมัคร พร้อมทั้งการทำงานด้วยการประสานงานกับหน่วยงานการปกครองท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2566 ของประชาชนบ้านขาม อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น ซึ่งเป็นพื้นที่ของ เขต 3 ที่ผ่านมามีปรากฏว่ามีประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขต บ้านขาม อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น ประกอบไปด้วย หมู่ 1, หมู่ 2, หมู่ 15, หมู่ 16 มีจำนวนทั้งหมด 1,418 คน ประชาชนผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งหมด 1,067 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2566) คิดเป็นร้อยละ 75.24 จากจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด โดยผู้ชนะในการเลือกตั้งสมาชิกสภา

ผู้แทนราษฎรครั้งนี้ คือ นายชัชวาล อภิรักษ์มั่นคง ผู้สมัครจากพรรคก้าวไกล ซึ่งนับเป็นปรากฏการณ์ที่สามารถเอาชนะผู้ลงสมัครจากพรรคเพื่อไทยที่ในอดีตเคยเป็นผู้ชนะในเขต 3 ในสมัยที่ผ่านมา จากการสำรวจรายงานผลการนับคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จะพบว่าประชาชนบ้านขามส่วนใหญ่นิยมลงคะแนนให้กับพรรคก้าวไกลมาเป็นอันดับที่หนึ่ง (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2566)

พรรคการเมืองมีความสำคัญต่อการระบอบการปกครองเป็นอย่างมาก แม้แต่ในการปกครองระบอบที่ไม่เป็นประชาธิปไตย ก็ยังจำเป็นต้องมีพรรคการเมือง อาทิ พรรคคอมมิวนิสต์ในประเทศที่มีการปกครองระบอบสังคมนิยม หากแต่พรรคการเมืองเหล่านั้นมีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกับพรรคการเมืองในระบอบประชาธิปไตยมิได้เป็นตัวอย่างเสนอความต้องการของประชาชนให้แก่รัฐบาล ตลอดจนมิได้เปิดโอกาสให้ประชาชนที่สนใจเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองแต่อย่างใด ในส่วนการใช้อำนาจอธิปไตย พรรคการเมืองเหล่านั้นมิได้ทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตยให้แก่ประชาชนดังเช่นที่พรรคการเมืองในระบอบประชาธิปไตยสมควรทำ พรรคการเมืองถือว่ามีความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นอย่างยิ่งเนื่องจากพรรคการเมืองคือสถาบันหลักที่ทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมโยงระหว่าง “ภาครัฐ” กับ “ภาคประชาชน” โดยที่พรรคการเมืองจะนำเอาปัญหาหรือความต้องการของประชาชนมาแปลงเป็นนโยบายของพรรค และนำนโยบายเหล่านั้นไปปฏิบัติเมื่อได้รับเลือกตั้งเข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติหรือฝ่ายบริหาร (เข้มทอง ต้นสกุลรุ่งเรือง, 2563)

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เป็นอย่างไร
2. เพื่อศึกษาผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร

3. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ประชากร (Population) ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนบ้านขาม อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น ประกอบไปด้วย หมู่ 1, หมู่ 2, หมู่ 15, หมู่ 16 จำนวน รวมจำนวน 1,760 คน คน กลุ่มตัวอย่าง การคำนวณขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย โดยใช้สูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) จำนวน 327 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling)

4. สรุปผลการวิจัย

1. การวิจัยเรื่องความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 51.10 มีระหว่างอายุ 36 - 45 ปี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 32.70 มีระดับการศึกษา ประถมศึกษา จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 40.70 มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 144 คนคิดเป็นร้อยละ 44.00 มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 29.70

ความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ทั้ง 6 ด้าน คือ คือ 1) ด้านประชาธิปไตย 2) ด้านสวัสดิการ 3) ด้านการศึกษา 4) ด้านการเกษตร 5) ด้านสิ่งแวดล้อม 6) ด้านเศรษฐกิจโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($M = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุดสามลำดับแรกพบว่า ด้านสวัสดิการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 4.64$) รองลงมา คือด้านการศึกษา ($M = 4.51$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านเกษตร ($M = 4.38$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า 1) ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2) ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในตำบลกุดยาสน อำเภอตรการพิบูล จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมแตกต่างกัน ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 4) ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 5) ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลในครั้งนี้ผู้วิจัยจะได้นำประเด็นที่มีความสำคัญความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น มีประเด็นที่

นำเสนอใจสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. ด้านประชาธิปไตยระดับของความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ด้านประชาธิปไตย โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นโยบายทางการเมืองของพรรคก้าวไกลมีการเปิดกว้างให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นได้ และมีการนำนโยบายยกเลิกการเกณฑ์ทหารมาเป็นนโยบายหลักและนโยบายแก้ไขมาตรา 112 ลดโทษของกฎหมายหมิ่นประมาทพระมหากษัตริย์มีความสอดคล้องกับหลักสากล และนโยบายในด้านความโปร่งใสตรวจสอบได้ และนโยบายนิรโทษกรรมประชาชนทุกคนที่ถูกดำเนินคดีจากการแสดงออกและแสดงความคิดเห็นทางการเมืองซึ่งเป็นการคืนอิสระภาพทางประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน และ เพิ่มเบี้ยคนพิการให้เป็นอัตราเดียวกันถ้วนหน้า เดือนละ 3,000 บาท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิสิษฐ์ วงศ์รัตน์ศิลป์ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรีผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีระดับความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ด้านสวัสดิการ ระดับของความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ด้านสวัสดิการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าพรรคก้าวไกลได้มีนโยบายในเรื่องประกันสังคมถ้วนหน้าเจ็บป่วยได้เงินชดเชยและค่าเดินทางหาหมอ ซึ่งเป็นนโยบายที่ตอบรับกับความเป็นอยู่ของประชาชนและนโยบายสิทธิลาคลอด 180 วัน ทำให้ประชาชนวัยทำงานมีความคิดเห็นในนโยบายด้านนี้เป็นอย่างดพร้อมกันนโยบายน้ำประปาสามารถดื่มได้ทุกพื้นที่ ลดภาระค่าใช้จ่ายจากน้ำดื่ม ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญทริกา อินทสิงห์ (2560) ได้ทำการศึกษา “ความคิดเห็นของนิสิต/นักศึกษาแพทย์ ชั้นปีที่ 6 ต่อนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า” ผลการศึกษาพบว่า นิสิต/นักศึกษาแพทย์ ชั้นปีที่ 6 มีความคิดเห็นต่อนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า อยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างมาก

3. ด้านการศึกษาระดับของความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ด้านการศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านโยบายด้านการบริหารงานโปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นสิ่งที่ประชาชนต้องการในเรื่องของการศึกษาที่ควรพัฒนาไปกับนโยบายการยกระดับยกระดับคุณภาพของห้องน้ำภายในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนมีสุขภาพที่ดี และการเพิ่มค่าตอบแทนครูบรรจุใหม่ เป็น 20,000 ต่อเดือน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพันธ์ โล่ประกอบทรัพย์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาระบบการและเครื่องมือการกำหนดนโยบายของพรรคการเมืองไทย” ผลการวิจัยพบว่าพรรคการเมืองไทยมีความพยายามที่จะกำหนดแนวนโยบายที่เป็นตัวแทนเชิงนโยบายกับฐานเสียงของพรรค อย่างไรก็ตาม หากเปรียบเทียบกับ

พรรคการเมืองในต่างประเทศ ระดับความเป็นตัวแทนเชิงนโยบายของพรรคการเมืองไทยยังอยู่ในระดับที่ต่ำมาก

4. ด้านการเกษตรระดับของความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวหน้าไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ด้านการเกษตร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระยุทธ งามจิตระ(2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณสมบัติของผู้นำกับการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ” ผลการวิจัยพบว่า การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ ผู้นำต้องมีความเข้าใจ รู้บทบาทและสามารถจัดการปัญหาได้ โดยผู้เขียนได้นำเสนอหลักการ SUPREME MODEL ได้แก่ 1) Sacrifice คือ ความเสียสละในการทำงาน 2) Understand คือ ความเข้าใจในนโยบายอย่างลึกซึ้ง 3) Participation คือ การให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการทำงาน 4) Ethical คือ การนำเอาหลักจริยธรรมมาใช้ในการทำงาน 5) Management คือ การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบให้เกิดประสิทธิภาพ 6) Enthusiasm คือ การกระตือรือร้นในการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาหรืออำนวยความสะดวกต่างๆ ให้กับประชาชน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเสริมบทบาทของผู้นำในการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ

5. ด้านสิ่งแวดล้อม ระดับของความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวหน้าไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ด้านการสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในด้านสิ่งแวดล้อมประชาชนให้ความสนใจในเรื่องของอากาศที่บริสุทธิ์คือนโยบาย พ.ร.บ. อากาศสะอาด ที่มีผลต่อการใช้ชีวิตและ นโยบายฉีดวัคซีน-ทำหมัน ให้ทั้งหมาแมวบ้านและหมาแมวจรในพื้นที่ซึ่งจะช่วยลดจำนวนการแพร่ของสัตว์เลี้ยงให้อยู่ในจำนวนที่ควบคุมได้ นโยบายกองทุนปรับตัวรับมือภัยพิบัติ-น้ำท่วม ที่จะช่วยให้ประชาชนมีแหล่งพึ่งพายามเกิดภัยพิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพพล แก้วประวัติ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนชาวสมุทรปราการที่มีต่อพรรคก้าวหน้าไกล” พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนชาวสมุทรปราการต่อพรรคก้าวหน้าไกลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนคติต่อพรรคก้าวหน้าไกล โดยรวมอยู่ในระดับมาก

6. ด้านเศรษฐกิจระดับของความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวหน้าไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ด้านเศรษฐกิจ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของภาพิมล มณฑาพงษ์ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวต่อนโยบายภาครัฐด้านการตลาดท่องเที่ยว จังหวัดระยอง” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวต่อนโยบายภาครัฐด้านการตลาดท่องเที่ยว ในภาพรวม ค่อนข้างน้อยอยู่ในระดับปานกลาง

7. ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวหน้าไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวม จำแนกตามเพศพบว่า

ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนไม่ว่าจะมีเพศใดก็ตามต่างก็มีทรรศนะหรือความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป มีอิสรภาพภายใต้การตัดสินใจไม่ว่าเพศใดก็สามารถแสดงความคิดเห็นได้โดยไม่มีการบังคับขู่เข็ญซึ่งกันและกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระพรหมวิหาร อติธมโม(2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตเทศบาลนครขอนแก่นผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตเทศบาลนครขอนแก่นแตกต่างกัน

8. ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวม จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวม แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนที่มีอายุที่ต่างกันทำให้มีกระบวนการทางความคิดที่แตกต่างกันออกไปตามช่วงอายุ เพราะอาจมีประสบการณ์หรือรู้ความสามารถรวมถึงอุดมการณ์ในการทำงานที่ได้สั่งสมมานานได้มีการค้นคว้าความรู้อยู่เสมอทำให้มีมุมมองที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภา พิงวิวัฒน์นิกุล (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพฤติกรรมของนักการเมืองท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและภาคใต้ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของนักการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกัน

9. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คนที่มีระดับการศึกษามากจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนโยบายทางการเมืองเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวและอาจมีผลกระทบต่อนหน้าที่การทำงานซึ่งแตกต่างจากบุคคลที่มีระดับการศึกษาที่น้อยก็จะไม่ค่อยสนใจเกี่ยวกับเรื่องนโยบายทางการเมืองเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องที่อยู่ไกลตัวไม่มีความเกี่ยวข้องหรือไม่มีผลกระทบต่อนตนเอง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลปาลี ศรีภักดีและคณะ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของนายธนธร จีรุงเรืองกิจ : กรณีศึกษาสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์” พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันมีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของนายธนธร จีรุงเรืองกิจที่แตกต่างกัน

10. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวมจำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าบุคคลที่มีอาชีพแตกต่างกันย่อมมีความรู้สึกร่วมกันซึ่งมีความต้องการที่ไม่แตกต่างกันออกไป บุคคลมักจะให้ความสนใจและให้ความสำคัญพร้อมทั้งติดตามเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพของตนเป็นสำคัญจะเห็นได้ว่า บุคคลที่มีอาชีพที่เกี่ยวข้องกับทางราชการหรือทางการเมืองก็จะให้ความสำคัญกับเหตุการณ์ทางการเมืองมากกว่าอาชีพอื่นๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของนิภา ทัดตานนท์และคณะ(2564)ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น” พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความไว้วางใจทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

11. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่มียาได้น้อยจะให้ความสำคัญกับนโยบายหรือการบริหารงานของพรรคการเมืองจัดทำขึ้นซึ่งมีผลต่อการหารายได้ ส่วนผู้มียาได้ปานกลางขึ้นไปและเป็นผู้ที่เสียภาษีให้กับรัฐ จะมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้มียาได้น้อย จะให้ความสำคัญที่ผลงานการบริหารงานของพรรคการเมืองซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ของ สมพล สมดี (2558)ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี” พบว่า การเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามอาชีพ ในภาพรวมแตกต่างกัน

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลด้านเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ดังนั้น พรรคก้าวไกลควรมีการกำหนดนโยบายพรรคให้มีความครอบคลุมและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับนโยบายมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวมค่าเฉลี่ยในด้านเศรษฐกิจน้อยกว่าด้านอื่น

ดังนั้นการออกแบบนโยบายควรคำนึงถึงความเหมาะสมและไม่ทำให้เกิดความสงสัยในข้อนโยบายที่อาจทำให้เกิดปัญหาได้ในอนาคต

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการทำวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลระดับจังหวัด

3.2 ควรมีการทำวิจัยเรื่อง นโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลที่ประชาชนต้องการ

3.3 ควรนำผลการวิจัยที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานของพรรคการเมือง หน่วยงานภาคี เครือข่ายที่เกี่ยวข้องต่อไป

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษาได้รับองค์ความรู้จากศึกษาในครั้งนี้ คือ 1.ระดับ ความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นพบว่า ความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมากและมากที่สุด 2. ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ไม่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงสาธารณสุข. (2566). รายงานข้อมูลตำบลบ้านขาม. เข้าถึงได้จาก <https://3doctor.hss.moph.go.th>
- กุลปาลี ศรีภักดี และธำรงค์ศักดิ์ เพชรเลิศอนันต์. (2564). ทักษะคติของประชาชนต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของนายธนธร จิรรุ่งเรืองกิจ: กรณีศึกษาสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 16.
- เข้มทอง ต้นสกุลรุ่งเรือง. (2563). พรรคการเมือง. เข้าถึงได้จาก <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=คอม>
- ธนพันธ์ โล่ประกอบทรัพย์. (2564). การพัฒนากระบวนการและเครื่องมือการกำหนดนโยบายของพรรคการเมืองไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.

- นพพล แก้วประวัตติ. (2563). *ทัศนคติของประชาชนชาวสมุทรปราการที่มีต่อพรรคก้าวไกล*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- นิภา ทัดตานนท์, สุรพล พรหมกุล และปรัชญา มีโนทองมหาศาล. (2564). ความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาราชมนตรี*, 8(3), 136-137.
- บุณทริกา อินทสิงห์. (2560). *ความคิดเห็นของนิสิต/นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ต่อนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระพรหมวิหาร อติธมโม (แดนดงยิ่ง). (2564). *คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิสิษฐ์ วงศารัตน์ศิลป์ (2560). *ความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี*. *วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์*, 7(1), 190-202.
- ภาพิมล มณฑาพงษ์. (2554). *ความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวต่อนโยบายภาครัฐด้านการตลาดท่องเที่ยว จังหวัดระยอง*. สมุทรปราการ: สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก.
- วีณา พิงวิวัฒน์นิกุล. (2563). *ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพฤติกรรมของนักการเมืองท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้*. *วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย*, 12(1), 84.
- วีระยุทธ งามจิตร. (2564). *คุณสมบัติของผู้บังคับการนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ*. *วารสารสหศาสตร์*, 21(1), 14.
- สมพล สมดี. (2558). *คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี*. *วารสารไตรศาสตร์ Three- Science*, 1(2), 55-56.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2566). *รายงานผลการนับคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง*. เข้าถึงได้จาก <https://www.ect.go.th>

วิเคราะห์การเมืองการปกครองตามแนวพระพุทธศาสนา ของท่านพุทธทาสภิกขุ

Analyze Politics and Government According to the Buddhist Principles of Buddhadasa Bhikkhu

สยาม โพธิ์คำ, ศตวรรษ สงกาพันธ์ และธงชัย สิงอุดม

Syam Phocomme, Satawat Songkapan and Thongchai Singudom

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

บทคัดย่อ

ท่านพุทธทาส เป็นที่ยอมรับว่าท่านเป็น “ปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา” ท่านวิเคราะห์หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาและเผยแผ่หลักคำสอนในรูปแบบต่างๆ ทำให้ผู้ที่ฟังหรืออ่านผลงานของท่านเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและวงวิชาการได้อย่างกว้างขวาง ผลงานทางการเมืองการปกครองของท่านนั้นที่โดดเด่นได้แก่ งานเขียนเรื่อง “ธัมมิกสังคมนิยม” แนวคิดทางการเมืองของท่าน มีพื้นฐานแนวความคิดอิงหลักทางพระพุทธศาสนาเป็นสำคัญ โดยการประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นด้านหลักแนวคิดทางการเมืองแบบ “ธัมมิกสังคมนิยม”

คำสำคัญ: การเมืองการปกครอง; พระพุทธศาสนา; พุทธทาสภิกขุ

Abstract

Buddhadasa is accepted as being “Sage of Buddhism”, he analyzed the teachings of Buddhism and propagated the teachings in various forms, making them clearly understood by those who listened or read his works. and can be widely applied in daily life and academic circles His outstanding political and administrative achievements include Story writing “Dhamma Socialism” your political idea It has a basic concept based on Buddhist principles. By applying the principles of Buddhism as the main aspect of the political concept. “Socialist Dhamma”.

Keywords: Politics and government; Buddhism; Buddhadasa Bhikkhu

1. บทนำ

ปรัชญาการเมืองเป็นแขนงหนึ่งของวิชาปรัชญา (philosophy) ปรัชญา หมายถึง ความรักในปัญญา (love of wisdom) หรือ การแสวงหาปัญญา (quest for wisdom) นักปรัชญาคนแรกหรือนักปรัชญาเมธี แสวงหาปัญญาในเรื่องของธรรมชาติ ดังนั้น ธรรมชาติจึงเป็นสาระของปัญญา ธรรมชาติ หมายถึงอะไร ธรรมชาติ หมายถึง คุณลักษณะ (character) ที่สิ่งใดสิ่งหนึ่ง “มี”หรือ“เป็น” “หรือ“กระทำ”เพราะธรรมชาติ เข้าใจยาก ธรรมชาติเป็นสิ่งที่ต้องถูกค้นพบ การค้นพบธรรมชาติ หมายถึง การแยกแยะปรากฏการณ์ทั้งหลายออกเป็นปรากฏการณ์ที่เป็น ธรรมชาติและปรากฏการณ์ที่ไม่เป็นธรรมชาติ ปรัชญาเมธี คือผู้ที่แสวงหาและแยกแยะปรากฏการณ์ดังกล่าวออกจากกัน ก่อนค้นพบธรรมชาติ มนุษย์อยู่กันด้วยความเห็น (opinion) อาจจะ ถูกหรือผิดก็ได้ โดยเฉพาะความเห็นที่เชื่อถือตามกันมาและให้ความสำคัญว่าเป็นชนบธรรมเนียมประเพณีการแยกแยะธรรมชาติและชนบธรรมเนียมประเพณีจึงเกิดขึ้นพร้อมๆ กันกับการค้นพบธรรมชาติและการเกิดของปรัชญา หรืออาจกล่าวได้ว่า ปรัชญา คือ ความพยายามที่จะทดแทนความเห็นด้วยความรู้หรือความจริงอัน เกี่ยวกับธรรมชาตินั่นเองชีวิตของมนุษย์ก่อนที่จะเกิดปรัชญาคือ ชีวิตที่มีรากฐานอยู่บนชนบธรรมเนียม ประเพณี โดยทั่วไปแล้ว การมีชีวิตที่มีรากฐานอยู่บนชนบธรรมเนียม ประเพณีก็คือ การยอมรับสิ่งที่ดีคือสิ่งที่ได้มีการปฏิบัติต่อกันมาเป็นเวลาช้านาน และสิ่งที่เป็นสิ่งที่ยอมรับกันมาช้านานนี้เป็นส่วนหนึ่งของตนเองและเป็น ของดีอีกด้วยกล่าวโดยสรุป ก็คือ สิ่งที่ดีโดยธรรมชาตินั้นย่อมเก่าแก่กว่าชนบธรรมเนียมใดๆ ทั้งสิ้น เพราะธรรมชาติย่อมมีมาก่อนชนบธรรมเนียมทั้งปวง และ ธรรมชาติย่อมอยู่เหนือข้อจำกัดหรือขอเขตของสิ่งที่เรียกว่า ประวัติศาสตร์ สังคม ศีลธรรม และศาสนา (วีระ จุฑาคุปต์, 2557, หน้า -3-6) เพราะฉะนั้น นักปรัชญาการเมืองเป็นกลุ่ม ของนักปรัชญาที่ต้องการเสนอความคิดเกี่ยวกับองค์กรที่เหมาะสมสำหรับมนุษย์ในการรวมตัวกันเป็นกลุ่มหรือสังคม นักปรัชญาการเมืองไม่ลืมที่จะกล่าวถึงเรื่อง ความยุติธรรม (Justice) และวิถีที่จะนำไปสู่ความยุติธรรมของสังคม การออกกฎและการเคารพกฎ ซึ่งถ้าจะกล่าวให้กระชับยิ่งขึ้น ก็คือ ในขอบข่ายของปรัชญาการเมืองนี้ นักปรัชญาพยายามเสนออุดมการณ์เกี่ยวกับสังคมและรัฐที่เขาคิดว่า ควร จะเป็นนั่นเอง ไม่ได้กล่าวถึงการเมืองการปกครองที่เป็นจริงที่ได้ปรากฏหรือกำลังปรากฏให้เห็นในประวัติศาสตร์การปกครองของประเทศต่างๆ จริงๆ (กิตติพัฒน์ สุวรรณสิริเมธี, 2558, ออนไลน์) ดังนั้น ในฐานะนักปรัชญาจึงต้องแสวงหาปรากฏการณ์การรวมกลุ่มของมนุษย์เพื่อความสงบสุขและให้ความยุติธรรมทุกองค์ประกอบในการดำรงอยู่ของสังคม

พุทธทาสภิกขุ เป็นพระภิกษุรูปหนึ่งในพระพุทธศาสนาที่สนใจต่อภาวะการณ์ทางการเมืองแล้ว นำเสนอต่อสาธารณะเพื่อชี้ให้เห็นว่าแท้ที่จริงแล้วการเมืองที่ถูกต้อง นั้นต้องเกี่ยวเนื่องด้วยธรรมะ สังคมที่หาความสงบสุขไม่ได้ก็เพราะว่าไม่มีความ ถูกต้องทางการเมืองนั่นเอง ดังนั้น การวิพากษ์ทางการเมืองตามแนวพระพุทธศาสนาของพุทธทาสภิกขุ เป็นเรื่องที่ควรนำมาเปิดเผยและศึกษาเพิ่มเติม ทั้งนี้อาจกล่าวได้

คือว่าน่าจะเหมาะสมกับยุคสมัยของการเมืองในปัจจุบันที่มีภาวะไม่ปกติ ไม่ราบรื่นต่อการแก้ไขปัญหาของชาติบ้านเมืองนี้ หากผู้มีอำนาจ บารมีทางการเมืองของไทยได้สนใจและใส่ใจคำสอนของแนวนี้นำไปพิจารณา พร้อมทั้งปฏิบัติให้เห็นรูปธรรมก็น่าจะส่งผลดีต่อการพัฒนาประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้อย่างแน่นอน (สุรพล สุษะพรหม, 2561, หน้า 1-2) เพราะฉะนั้น มกกลางวิกฤตการเมืองไทยและการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในปัจจุบัน ดูเหมือนว่าเรากำลังแสวงหาระบบปกครองที่เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของสังคมและวัฒนธรรมไทย ทฤษฎี “ธรรมิกสังคมนิยม” (Dhammic Socialism) ของพุทธทาสภิกขุบางที่อาจให้แนวทางไปสู่การปกครองนั้นตามทฤษฎีของพุทธทาสภิกขุ รัฐบาลที่ขอบธรรมเกิดขึ้นจากการมีผู้นำทางการเมืองที่มีศีลธรรม และเอาใจใส่ต่อสวัสดิภาพของประชาชนมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง ท่านกล่าวถึงทฤษฎี “กำเนิดผู้นำทางการเมือง” โดยอ้างอิงตำนานจากพระไตรปิฎก (อัครัญญสูตร) ว่าในสมัยก่อนเมื่อนุษย์อาศัยอยู่ในป่าโดยไม่มีวัฒนธรรมอย่างที่เรารู้จักกันในทุกวันนี้ มนุษย์มีทรัพยากรที่เพียงพอต่อความต้องการและอยู่กันอย่างสันติ (ทวิวัฒน์ ปุณฺทริกวิวัฒน์, 2563, หน้า 1) ดังนั้น ผู้เขียนเห็นว่า นักปรัชญาทั้งหลายพยายามค้นหาคำตอบสำหรับอธิบายสังคมมาโดยตลอดเวลาในขณะที่บางสำนักได้รับความนิยมและมีอิทธิพลต่อนำไปสู่การสร้างเป็นรูปแบบทางการเมืองในปัจจุบัน แต่ถึงอย่างไรก็ตามความนิยมและมีอิทธิพลแม้ว่าจะใช้ปกครองสังคมอยู่ปัจจุบันแต่ยังไม่ใช้รูปแบบที่นำไปสู่ความสงบทางสังคมแบบเบ็ดเสร็จเด็ดขาดซึ่งกลายเป็นว่าแต่ละรูปแบบทางความคิดการปกครองกลับมาต่อปกป้องแนวคิดและยืนหยัดในสิ่งที่ตนเองเชื่อว่าคุณต้องที่สุด เพราะแนวคิดทั้งสองฝ่ายปะทะกันอย่างรุนแรงแต่กลับไม่เป็นผลต่อสังคมโลก พระพุทธทาสจึงได้นำเสนอปรัชญาการเมืองที่เรียกว่า ธรรมิกสังคมนิยมที่อาศัยในการใช้อำนาจคุ้มครองป้องกันคนชั่วไม่ให้ทำร้ายคนดีในสังคมนั้นๆ หรือใช้ธรรมเข้ามาควบคุมพฤติกรรมมนุษย์ไม่ให้ใช้อำนาจเกินกิเลสของตนเองที่จะนำไปสู่ความสงบสุขได้อย่างถาวร ซึ่งแนวคิดดังกล่าวควรจัดอยู่ในปรัชญาการเมืองสมัยใหม่ และสมัยปัจจุบันที่ยังทันสมัยเพราะอาศัยธรรมของพระพุทธเจ้าเข้าไปจัดการปัญหาทางสังคม รวมทั้งยังเป็นปรัชญาทางการเมืองในอนาคตที่มนุษยชาติไม่ควรมองข้ามที่จะมีอิทธิพลต่อการปกครองของโลกแห่งอนาคต

2. การเมืองการปกครองตามแนวพระพุทธศาสนาของพุทธทาสภิกขุ

ท่านพุทธทาส เป็นที่ยอมรับว่าท่านเป็น “ปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา” ท่านวิเคราะห์หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาและเผยแผ่หลักคำสอนในรูปแบบต่างๆ ทำให้ผู้ที่ฟังหรืออ่านผลงานของท่านเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและวงวิชาการได้อย่างกว้างขวาง ผลงานทางการเมืองการปกครองของท่านนั้นที่โดดเด่นได้แก่ งานเขียนเรื่อง “ธรรมิกสังคมนิยม” แนวคิดทางการเมืองของท่าน มีพื้นฐานแนวความคิดอิงหลักทางพระพุทธศาสนาเป็นสำคัญ โดยการประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เป็นด้านหลักแนวคิดทางการเมืองแบบ “ธรรมิกสังคมนิยม” มีดังนี้คือ

1. ว่าด้วยการก่อรูปอุดมคติทางการเมือง ซึ่งประกอบด้วย การเมืองและอุดมคติทางการเมือง, บทนิยาม “การเมือง” ตามแนวทางศาสนา, การเมืองต้องเป็นไปตามกฎของธรรมชาติ, ความหมายของ ศีลธรรม และวิพากษ์สภาพการเมืองปัจจุบัน ท่านกล่าวว่าหลักธรรมที่จะใช้เป็นที่พึ่งแก่โลกในทางการเมืองได้นั้น สามารถนำมาจากหัวใจของทุกๆ ศาสนา ทุกศาสนามีหัวใจเป็นสังคมนิยม ทุกศาสนาสอนสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ทุกคนๆ ไม่ใช่เพื่อคนเดียว หัวใจของศาสนาจึงเป็นลักษณะของสังคมนิยม ไม่ใช่ปัจเจกนิยม (พุทธทาสภิกขุ: 2533)

ธัมมิกะ แปลว่า “ประกอบอยู่ด้วยธรรมะ” ธรรมะคือความถูกต้อง ถูกต้องอย่างที่ไม่มีความผิด จะผิด สังคมนิยมที่ประกอบอยู่ด้วยธรรมะนี้ เป็นหัวใจของทุกศาสนาอยู่แล้วโดยไม่รู้สีกตัวจะต้องนำออกมาใช้หมดทุกๆ ศาสนา มารวมกันเป็นระบบธัมมิกสังคมนิยมของโลก ใช้กับคนทั้งโลก ระบบธัมมิกสังคมนิยมจะเป็นที่พึ่งในโลก แล้วในที่สุดจะมองเห็นกันได้ว่า เราเป็นสหธรรมิกกันได้ การก่อรูปว่าด้วยอุดมคติทางการเมือง แยกประเด็นได้ดังนี้

1.1 การเมืองและอุดมคติทางการเมือง คำว่า “การเมือง” มาจากคำว่า politics ทำให้มองเห็นความหมายได้ง่าย เพราะ คำว่า politics นี้มีความหมาย “เกี่ยวกับคนมาก” หรือเกี่ยวกับเรื่องที่มาๆ และจะต้องนึกไปถึงความจริงอันหนึ่งว่า พออะไรเพิ่มมากขึ้นละก็ก็เป็นเกิดปัญหาทันที poli แปลว่า “มาก” นี้ หมายถึงอะไรก็ได้ บัดนี้เอามาใช้ประกอบขึ้นเป็นคำสำหรับอุดมคติอันหนึ่ง ที่จะใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นมาจากการที่มีคนมาก ดังนั้นก็ต้องมีระบบทางศีลธรรม หรือทางศาสนา เพื่อแก้ปัญหาเหล่านี้ ถ้าคำว่า “การเมือง” หมายความว่าอย่างนี้ก็นับว่าดี คือว่าเป็นกลาง วางไว้สำหรับจะแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับคนมาก ส่วนคำว่า “อุดมคติทางการเมือง” มีคนกล่าวถึงอุดมคติเป็นจำนวนมาก จนเกิดขึ้นหลายๆ ระบบเป็นอุดมคติทางการเมืองที่แข่งขันกันขึ้นมาเสนอตัวเป็นผู้จัดสันติภาพโลก จนกระทั่งเราไม่รู้จะเอาระบบไหนดี จึงมีปัญหา อุดมคติทางการเมืองจะต้องเกี่ยวข้องกับศีลธรรม ระบบการเมืองที่แท้ก็คือ ศีลธรรม ถ้าระบบการเมืองนั้นถูกต้อง นั่นก็คือศีลธรรมที่มีแล้วอย่างถูกต้อง ระบบสังคมนิยมนี้ คือ ระบบที่ประกอบด้วยศีลธรรมยิ่งกว่าระบบใด (โดนัลด์ เค. สแวนเนอร์, 2529)

1.2 การเมืองตามแนวทางศาสนา สิ่งที่เราเรียกว่า การเมือง มีความหมายตามแนวทางของศาสนา ว่า การเมือง คือ การจัดอย่างถูกต้องตามกฎของธรรมชาติ เพื่อคนมากจะอยู่ร่วมกันอย่างผาสุก (พุทธทาสภิกขุ: 2521) สิ่งที่เราเรียกว่าการเมือง คือ ระบบศีลธรรมอันเร้นลับ การดูอย่างนี้มีประโยชน์และเป็นสิ่งที่จำเป็น ถ้านำมาทำให้ถูกต้องก็จะมีประโยชน์ ถึงอย่างนั้นก็ยังจะต้องแยกออกให้ง่าย ให้เห็นได้ง่าย ให้ง่ายแก่การที่จะศึกษาหรือปฏิบัติศีลธรรมในรูปแห่งการเมือง และหากให้ดีกว่านั้นอีกก็ให้การเมืองมาอยู่ในรูปของศาสนาเสียเลย เพราะว่าคำว่า “ศาสนา” ก็คือ ภาวะสมบูรณ์ของสิ่งที่เรียกว่าศีลธรรม ความเต็มรูปของสิ่งที่เรียกว่าศีลธรรมคือ ศาสนา

1.3 การเมืองต้องเป็นไปตามกฎของธรรมชาติ เรื่องการเมืองนี้ก็ต้องเป็นเรื่องเพื่อคนมาก

ถ้าคนน้อยก็ไม่จำเป็น เมื่อคนมันมากขึ้น จะอยู่ร่วมกันอย่างผาสุกได้อย่างไร? มันก็ต้องจัดไปด้วยเจตนาที่บริสุทธิ์ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ของ ตัวผู้จัดเอง ดังนั้น เรื่องการเมืองที่บริสุทธิ์ ก็เป็นเรื่องของศีลธรรม แต่นักการเมืองสมัยนี้ก็ไม่ยอมรับ ลักษณะอย่างนี้ ไปถือว่าเป็นเรื่องอื่นไม่ใช่เรื่องศีลธรรม แต่เรายืนยันว่า เป็นเรื่องที่มีหัวใจเป็นศีลธรรมโดยตรง ; ถ้าไม่อย่างนั้นแล้วมันจะถูกต้อนไม่ได้ คือ มันจะไปตามความต้องการของคนบางหมู่บางคณะเท่านั้นเอง. มันก็เลยเป็นการเมืองที่ทุจริต หรือเป็นการเมืองที่ปลอม เทียม สร้างความยุ่งยากขึ้นในหมู่มนุษย์ แทนที่จะสร้างสันติภาพ ฉะนั้น เมื่อจะเอาความถูกต้องกันก็ต้องเล็งถึงการถูกต้องจริงๆ คือ ถูกต้องตามกฎหมายเกณฑ์ของธรรมชาติ ฉะนั้น สิ่งที่เราเรียกว่า ศีลธรรมนั้นมีความสำคัญมาก คือเป็นสิ่งที่ทำให้อุดมการณ์ของมนุษย์ทุกชนิด ไม่เป็นปัญหา หรือถ้าจะเผชิญเกิดปัญหาขึ้นมา มันก็แก้ได้ด้วย ความมีอยู่แห่งศีลธรรมนั่นเอง. นี่เป็น ธรรมสัจจะที่ตายตัว. ได้พูดกันอย่างละเอียดในครั้งที่แล้วมาแล้ว ; ถ้าธรรมสัจจะในส่วนนี้มันผิดไป อุดมคติทั้งหลายมันก็ผิดไป. อุดมการณ์ทางการเมืองโดยตรงนี้ ก็จะเสียไป ; เราจึงต้องย้อนไปหา สิ่งที่เราเรียกว่า ศีลธรรม ในฐานะเป็นรากฐานของอุดมคติทั้งหลาย.” (พุทธทาสภิกขุ, 2521)

2. ธัมมิกสังคมนิยม เป็นระบบการปกครองที่ไม่เห็นแก่ตัวบุคคล และจะต้องประกอบไปด้วย ธรรมะ ระบอบการปกครองของโลกที่ไม่เห็นแก่ตัวบุคคล จะเปิดโอกาสให้ระบบการปกครองนั้นประกอบ ด้วยธรรมะ กล่าวโดยสรุป ธัมมิกสังคมนิยม เป็นระบอบที่ถือเอาประโยชน์ของสังคมเป็นหลัก และประกอบ ด้วยธรรมะ

สังคมนิยมในพระพุทธศาสนา ท่านพุทธทาส ได้กล่าวถึงสังคมนิยมในพระพุทธศาสนา ดังนี้ คือ 1) คำว่า สังฆะ แปลว่า หมู่ หรือ พวก ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงบัญญัติระบบวินัย เป็นระบบที่ผูกพันกันไว้ เป็นหมู่เป็นพวกไม่แยกออกจากกัน โดยมีเครื่องยึดเหนี่ยวให้อยู่ร่วมกัน เช่น หลักธรรม เป็นเครื่องยึดเหนี่ยว ให้หมู่สงฆ์อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข 2) การปฏิบัติตนให้สันโดษเป็นรากฐานของสังคมนิยม ระเบียบวินัยทางพระพุทธศาสนามุ่งให้พระสงฆ์ปฏิบัติตนอย่างสันโดษ พอดี รู้จักพอดีในการเป็นอยู่ เช่น จะต้องมิจีวร 3 ผืน มีมากก็อาบัติ เป็นต้น การปฏิบัติตนให้สันโดษ พอดี ซึ่งจะก่อให้เกิดส่วนที่เหลือ และสามารถจุนเจือ หรือช่วยเหลือบุคคลอื่นที่ยากจนกว่าได้ดีมาก จึงเป็นรากฐานของสังคมนิยมในที่สุด 3) การอยู่กันเป็นสังคม การช่วยเหลือหรือเสียสละเพื่อผู้อื่น ระเบียบวินัยทางพระพุทธศาสนากล่าวไว้ชัดเจนว่า จะต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เสียสละเพื่อผู้อื่น ไม่เห็นแก่ตัว แต่เห็นแก่สังคม นั่นก็คือมีเจตนาของสังคมนิยมมากในทุก ด้าน การอยู่กันเป็นสังคมนี้นี้เป็นความต้องการของธรรมชาติ เพื่อช่วยเหลือหรือพึ่งพิงซึ่งกันและกันได้ 4) ระบบสังคมนิยมแบบธรรมราชา ระบบสังคมนิยมแบบธรรมราชา ก็คือ หลักทศพิธราชธรรม ที่ประกอบด้วย ทาน ศีล บริจาค ความซื่อสัตย์ ความอ่อนโยน การควบคุมตนเอง ความไม่โกรธ การไม่เบียดเบียนผู้อื่น ความอดทน และการปฏิบัติตามธรรม ทศพิธราชธรรมคืออะไร เรื่องนี้มีบัญญัติไว้ชัดเป็นตัวอักษรอยู่ในพระคัมภีร์โดยเฉพาะทางพระพุทธศาสนา นี้เรียกว่า ธรรม 10 ประการ สำหรับความเป็นพระราชา (1) ทาน

คือ ให้ทาน มีแต่การที่จะให้ ไม่รับ (2) สິล นี่คือ ความหมายของ ศีลธรรม จะเป็นผู้มีศีลธรรมมีความเป็น
ปรกติ ไม่ถูกกิเลสบีบบังคับนี่คือมีศีล (3) ปริจจาค์ มาบริจจาคอีกที คือ บริจาคเรื่องภายในที่เลวออกไปเสีย
เช่น ความเห็นแก่ตัว เป็นต้น (4) อาชชว คือ ความตรง ความซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมา (5) มหทวิ ความอ่อน
โยน นุ่มนวล แม่แก่ราษฎร (6) ตป คือ ตบะ นี่ตรงกับคำว่า บังคับตัวเองอยู่ self-control นั้นแหละ ตรง
กับคำว่า ตบะ พระราชาจะต้องมีตบะ บังคับตัวอย่างยิ่งเสมอ (7) อโกธ นี่โกรธไม่ได้ โกรธไม่เป็น (8) อวิ
หีส ทำให้คนอื่นเดือดร้อนไม่ได้ แม้โดยมีเจตนา เช่น เผลอ เป็นต้น (9) ขนติ คือ ขันติ อดทน อดกลั้น
ยอมรับไว้เป็นภาระส่วนตัวที่อดกลั้น (10) อวิโรธน์ คำสุดท้าย คือ ไม่มีอะไรพิรุณ ไม่มีความพิรุณอุตรในแง่
ใดก็ตาม

ทศพิธราชธรรมคืออย่างนี้ พระราชาองค์ไหนที่ประกอบด้วยทศพิธราชธรรมอย่างนี้จะมีปัญหา
อะไรอีก ที่จะไม่เรียกว่ามีวิญญูณแห่งสังคมนิยมเหลือประมาณ แล้วทำไมจะต้องเลิกระบอบ พระราชา
ระบบนี้ ถ้าพระราชาระบบนี้เผด็จการ ก็จะเป็นอย่างที่ว่าพระเจ้าโศกเผด็จการ เผด็จการไม่ยอมให้ทำผิด
ทำชั่ว เผด็จการให้ทำดีก็ไปได้เร็วเท่านั้นเอง

พระราชาที่ดีนั้นไม่ใช่ระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์อย่างที่เอาไปตำหนิกันอยู่ แล้วพอไปเข้าใจ
คำนี้ผิด ก็เลยถือว่าระบบพระราชาผิดทั้งนั้น นี่เป็นเรื่องเข้าใจผิด ถ้าเข้าใจถูกต้องจะมองเห็นว่า พระราชาที่
ประกอบไปด้วยทศพิธราชธรรม เป็นสังคมนิยมอย่างพระเจ้าสมมตราชวงศ์แรกในโลกก็ตาม กระทั่ง
พระเจ้าอโศกมหาราช กระทั่งพ่อเมืองยุคกรุงสุโขทัย แม้กระทั่งยุคกรุงศรีอยุธยาที่ย่อมจะต้องมีอยู่ แต่คน
มองไม่เห็นระบบพระราชาที่ประกอบด้วยทศพิธราชธรรม เป็นสังคมนิยมบริสุทธินี้ ไม่ใช่ระบบที่ต้องเล็ก
และ ไม่ใช่ระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ที่เขาเกลียดชัง ระบบนี้บางที่จะแก้ปัญหาของโลกได้ดีกว่าระบบ
ใด” (พุทธทาสภิกขุ: 2521)

3. แนวทางสู่ธัมมิกสังคมนิยม ธรรมิกสังคมนิยมที่ถูกต้องจะกลับมา ก็เพราะว่า เราเข้าใจสิ่งทั้ง
หลายอย่างถูกต้อง ตรงตาม ข้อเท็จจริงของธรรมชาติ หรือของกฎของธรรมชาตินั่นเอง. การตั้งต้นด้วยข้อ
เท็จจริงพื้นฐานที่สุดที่ว่า ชีวิตนี้มีนามรูปหรือกายใจ, เราได้ยืนอย่างนี้ กันมากทั้งนั้น แต่เข้าใจความ
หมายผิด ไปแยกกายออกจากใจ แยกใจออกจากกาย หรือไปแยกนาม ออกจากรูป ไปแยกรูปออกจาก
นาม ถ้าเรามองเห็นอย่างนี้ ว่ากายกับใจเป็นสิ่งที่เป็นอย่างเดียวกัน อย่างนี้แล้ว ไม่มีทางที่จะเป็นวัตถุนิยมได้
เลย หรือว่าไม่บ้าหลังถึงกับว่า เอาแต่จิตตนิยม มโนนิยม อย่างเดียวได้ มันจะถูกอยู่ตามธรรมชาติ. ถ้าเรา
จะพูดว่า สังคมนิยม นิยมการสังคม ก็อย่าเพิ่งไปคิดถึง สังคมอื่นเลย คิดถึงสังคมของกายกับใจก็แล้วกัน.
กายกับใจนั้นแหละเป็นตัวสังคมที่ดี มันต้อง เข้ากันได้อย่างถูกต้อง จนเรียกว่า ธรรมิกสังคมนิยม คือกาย
กับใจมันเข้ากันได้อย่างถูกต้อง ตามทางธรรมหรือตามธรรมชาติ

ธัมมิกสังคมนิยมที่ถูกต้อง ที่จะมีสังคมนิยมภายนอก คือ ระหว่างบุคคล ระหว่างประเทศ
ระหว่างอะไรกัน กระทั่งทั้งโลกนี้ จะมีธรรมิกสังคมนิยมอย่างถูกต้องได้ ประกอบด้วย 1) ต้องไม่เป็นทาส

ของวัตถุ 2) เจตนารมณ์ของการเมืองต้องเป็นศีลธรรม การเมือง เราให้ความหมายว่า มันเป็นเรื่องถูกต้องของการปฏิบัติของมนุษย์ ในการเป็นอยู่ร่วมกันอย่างมากมาย อย่างผาสุก เพราะว่า ทำถูกต้องตามกฎหมายของธรรมชาติ ; เจตนารมณ์ของการเมืองเป็นอย่างนั้น ต้องเป็นตามความประสงค์ ของทุกคนที่อยู่ร่วมกัน 3) อุดมคติทางการเมืองจะต้องประกอบไปด้วยธรรม ให้มองเห็นสิ่งที่เรียกว่า อุดมคติเสียใหม่อย่างถูกต้อง ว่า อุดมคตินั้น เราชอบกันนักหนา เราบูชากันนักหนา. แต่แล้วมันก็ผิดได้ ถ้าอุดมคตินั้นมันเป็นเพียงสัจจาภินิเวส เป็นความจริงเฉพาะคน ที่ยึดถือผู้อื่นไปคนเดียว ; เช่น อุดมคติทางการเมืองพวกหนึ่งสายหนึ่งนี้ มัน เป็นสัจจาภินิเวสทั้งนั้น ไม่ใช่ของจริงของพระเจ้า อย่างนี้เป็น อุดมคติที่ใช้ไม่ได้

การแก้ไขปัญหาสันติภาพสองระดับ การแก้ไขปัญหในระดับบุคคล บุคคล คือหน่วยสังคม แต่ละหน่วย แต่ละคนนั้นควรจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้ (1) มีการศึกษาดี ถูกต้อง (2) มีสุขภาพอนามัยดีทั้งทางกาย ทางจิต และทางวิญญาณ (3) มีครอบครัว มีความเป็นอยู่อย่างครอบครัวที่ถูกต้องทั้ง 6 ทิศ (4) มีเศรษฐกิจดี กินอยู่พอดี เหลือทำประโยชน์เพื่อนมนุษย์ (5) มีธรรมเป็นหน้าที่ ทำงานด้วยความสนุก (6) รักเพื่อนมนุษย์ (7) มีสัมมาทิฐิ ความคิด ความเห็น ความเชื่อ ความรู้ที่ถูกต้อง (8) เป็นมนุษย์ที่มีจิตใจเยือกเย็น บุคคลแต่ละคนที่ประกอบด้วยคุณธรรมเหล่านี้ เป็นส่วนประกอบที่ดีที่สมบูรณ์ สำหรับจะสร้างโลก สร้างสันติภาพได้

แก้ไขปัญหในระดับสังคม จะต้องเป็นระบบสังคมที่มีความถูกต้อง นั่นคือ ระบบการปกครอง และระบบการควบคุมมนุษย์จะต้องถูกต้องเป็นไปโดยธรรม ประกอบด้วย (1) มีเศรษฐกิจที่ถูกต้องในสังคม นั้น(2) มีระบบการอยู่ร่วมกันระหว่างคนด้วยกันกับคนเด่น (3) มีระบบการเมืองที่ถูกต้อง (4) ระบบการปกครองที่มีธรรมะเป็นหลัก (5) ระบบศีลธรรมเป็นไปตามหลักศาสนา (6) มีระบบการศึกษาถูกต้อง (การศึกษาเพื่อความเป็นมนุษย์) (7) มีระบบนิเวศวิทยาที่ดี

กล่าวโดยสรุป แนวคิดทางการเมืองของท่านพุทธทาส แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ แนวคิดที่ให้คุณค่าทางด้านจิตใจ ที่มุ่งเน้นการเมืองที่ประกอบไปด้วยธรรม และแนวคิดที่ให้คุณค่าด้านการปกครอง ที่มุ่งเน้นการปกครองโดยใช้หลักของศีลธรรมที่เป็นไปตามหลักของศาสนา เช่น หลักทศพิธราชธรรม เป็นต้น เพราะฉะนั้นแนวคิดทางการเมืองของพระพุทธทาสที่ออกมาในรูปแบบของหนังสือ “ธัมมิกสังคมนิยม” เป็นผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้นในยุคสงครามเย็นที่มีการแข่งขันของสองมหาอำนาจทางการเมืองระดับโลกฝ่ายหนึ่งเชิดชูแนวคิดการกระจายอำนาจเสรีภาพของปัจเจกชนเสี่ยงข้างมากในมติมหาชน อีกฝ่ายหนึ่งเชิดชูระบบรวมศูนย์อำนาจภายใต้การขึ้นนำของพรรคการเมืองที่ประกาศว่าเป็นของทุกคนขึ้นเป็นสังคมที่เสรีภาพยิ่งกว่าแบบแรกซึ่งพุทธทาสภิกขุเห็นว่าระบอบการปกครองไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดก็ตาม ถ้าสิ่งที่เชิดชูอยู่นั้นไม่มีหลักธรรมยอมเป็นไปไม่ได้ที่จะเป็นการปกครองที่ดีตามที่โฆษณาเกินจริง สิ่งที่เรียกว่าเสี่ยงข้างมากที่ปราศจากธรรมยอมไม่เสี่ยงข้างมากที่ชอบธรรม สังคมนิยมที่ไม่มีหลักธรรมก็ยอมมีใช้สังคมที่ประชาชนในนั้นนิยมแท้จริง พุทธทาสภิกขุเห็นว่าในโลกนี้ถ้าจะมีความสงบสุขอย่างแท้จริงแล้วต้องให้ “ธรรม” มี

อำนาจสูงสุดและเป็นสังคมนิยมที่มีธรรมหรือธัมมิกสังคมนิยม อันหมายถึงรูปแบบการปกครองที่ทุกภาคส่วนในสังคมนิยมในหลักการของธรรมในแนวทางพุทธศาสนาพุทธทาสภิกขุเสนอว่าการปกครองที่ดีตามหลักพุทธศาสนาคือการให้ธรรมเป็นใหญ่ผู้ปกครองมีหลักธรรมอย่างทศพิธราชธรรมไม่ว่าจะเป็นการปกครองโดยคนคนเดียวหรือหลายคน ถ้าให้ธรรมเป็นใหญ่เป็นการปกครองเพื่อส่วนรวมแล้วถือว่าดีทั้งสิ้น เป็นสังคมนิยมที่แท้จริง คือ ธัมมิกสังคมนิยม พุทธทาสภิกขุได้เน้นย้ำถึงข้อสำคัญของรูปแบบการเมือง การปกครองตามแนวทางสังคมแบบธัมมิกสังคมนิยมว่ามีสามประการคือ ประชาชน และผู้ปกครองต้องไม่มีแนวคิดวัตถุนิยม เจตนารมณ์ทางการเมืองใดๆ ต้องอยู่บนหลักศีลธรรม และอุดมคติ หรือเป้าหมายของสังคมต้องเป็นไปตามหลักสัจจะของธรรมชาติ รัฐใด บ้านเมืองใด สามารถสร้างการเมืองการปกครองแบบธัมมิกสังคมนิยมได้ ผู้คนก็จะมีความสุขไม่มีความเห็นแก่ตัวเมื่อไม่เห็นแก่ตัวสังคมก็จะมีการพัฒนาทางจิตใจ เพื่อไปสู่ความสงบ ความสุขที่แท้จริง เป็นปัจจัยไปสู่การเข้าถึงนิพพานอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของพุทธศาสนา (ยอดชาย ชูติกาโม, 2561)

3. สรุป

การเมืองการปกครองตามแนวพระพุทธศาสนาของพุทธทาสภิกขุ กล่าวโดยสรุป แนวคิดทางการเมืองของท่านพุทธทาส แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ แนวคิดที่ให้คุณค่าทางด้านจิตใจ ที่มุ่งเน้นการเมืองที่ประกอบไปด้วยธรรม และแนวคิดที่ให้คุณค่าด้านการปกครอง ที่มุ่งเน้นการปกครองโดยใช้หลักของศีลธรรมที่เป็นไปตามหลักของศาสนา เช่น หลักทศพิธราชธรรม

ดังนั้น แนวคิดทางการเมืองของพระพุทธทาสภิกขุได้สะท้อนมุมมองเชิงแนวคิดที่มีต่อการวิพากษ์สังคมการเมืองในปัจจุบันอย่างเผ็ดร้อนเชิงการเปรียบเทียบและชี้ให้เห็นถึงหายนะของมนุษยชาติตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับสังคม ระดับประเทศไปจนถึงระดับโลกใบนี้ที่ดูจะยิ่งรุนแรงก้าวร้าวต่อพฤติกรรมการปกครองตามรูปแบบการใช้อำนาจที่ปราศจากธรรมหรือศีลธรรมอยู่ในใจทำให้สังคมโลกเกิดวิกฤติความวุ่นวายทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และอื่นๆ นั่นก็เพราะความอยากที่ไร้ขีดจำกัดของมนุษย์แต่ละคนไม่อาจจะสามารถตอบสนองได้ทุกอย่าง หากแม้ผู้ที่อำนาจต้องการจักรวาลนี้ก็มีได้อาจวางกันความต้องการนั้นได้ ท่านจึงชี้แนะ บอกว่าและย้ำเตือนนักปกครองทั้งหลายว่า หากสังคมไร้ศีลธรรมจะนำไปสู่ความวิบัติ แต่หากสังคมมีธรรมจะนำไปสู่ความสุข แต่ถึงอย่างไรก็ตามนักปรัชญา นักการศึกษา นักวิพากษ์ผลงานยังคงมองในทัศนะการเมืองในอุดมคติที่ไม่สามารถเป็นไปได้ในปัจจุบันและอนาคตซึ่งดับความฝันของมนุษยชาติที่อาจก้าวข้ามสังคมแห่งวุ่นวายไปได้ เพราะการแย่งชิงทรัพยากรเพื่อนำมาสนองตัณหาความอยากของตนเองและสังคมของตนหรือที่เรียก “ส่วนเกิน” สำหรับการดำรงอยู่แห่งสันติสุขของสังคม

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพัฒน์ สุวรรณสิริเมธี. (2558). *ปรัชญาการเมืองตะวันตก*. เอกสารประกอบวิชาปรัชญาการเมืองตะวันตก. เข้าถึงได้จาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/14242>
- ทวีวัฒน์ ปุณฺทริกวิวัฒน์. (2563). *ธรรมิกสังคมนิยม กับการเมืองไทย*. กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- คนอง วังผายแก้ว. (2566). *การเมืองการปกครองตามแนวพระพุทธศาสนาของพุทธทาสภิกขุ*. เข้าถึงได้จาก <http://www.gotoknow.org/posts/442972>
- _____. (2566). *การบริหารตามแนวคิดของพระธรรมโกศาจารย์*. เข้าถึงได้จาก <http://www.gotoknow.org/posts/442699>
- โด널ด์ เค. สแวนเดอร์. (2529). *สังคมนิยมตามหลักแก่นพระพุทธศาสนา ธรรมิกสังคมนิยม*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกมลคีมทอง.
- พุทธทาสภิกขุ. (2566). *ธรรมิกสังคมนิยม*. เข้าถึงได้จาก www.buddhadasa.org/html/articles/1_bdb/dhm_soc.html
- _____. (2521). *ธรรมสังจะของธรรมชาติดับอุดมคติทางการเมือง ธรรมสังจสงเคราะห์ (ธรรมโฆษณ์)*. กรุงเทพฯ: ธรรมทานมูลนิธิ.
- วีระ จุฑาคุปต์. (2557). *ปรัชญาการเมือง (POLITICAL PHILOSOPHY)*. เอกสารประกอบการบรรยาย. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ກາດຜນວກ

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตขอนแก่น
ที่ 97/2567

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 6 และระดับนานาชาติ ครั้งที่ 4
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 6 และระดับนานาชาติ ครั้งที่ 4 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น เรื่อง “พุทธนวัตกรรมเพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน” ในวันที่ 27 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2567 เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

อาศัยอำนาจตามความมาตรา 30 ของพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. 2540 จึงแต่งตั้งผู้มีรายนามต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการดำเนินงานการประชุมวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น โดยมีหน้าที่รับผิดชอบดังต่อไปนี้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

พระธรรมวัชรบัณฑิต, ศ.ดร.	อธิการบดี	ประธานกรรมการ
พระพรหมวัชรเมธี	เจ้าคณะภาค 9	รองประธานกรรมการ
พระเทพวิสุทธิคุณ, ดร.	เจ้าคณะจังหวัดขอนแก่น	รองประธานกรรมการ
พระราชวัชรสารบัณฑิต, รศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา	รองประธานกรรมการ
พระเทพปวรเมธี, รศ. ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร	รองประธานกรรมการ
พระเทพเวที, รศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต	รองประธานกรรมการ
พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, รศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	รองประธานกรรมการ
พระมหาสุรศักดิ์ ปัจจุตเสโน, ผศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายต่างประเทศ	รองประธานกรรมการ
พระมหาชานาญ มหาชาโน, ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์	รองประธานกรรมการ
พระราชพัฒน์วัชรบัณฑิต, รศ.ดร.	รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น	รองประธานกรรมการ
รศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม	รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป	รองประธานกรรมการ
พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย	กรรมการ
พระเมธีวราญาณ, ผศ.ดร.	คณบดีคณะพุทธศาสตร์	กรรมการ
พระอุดมสิทธินายก, รศ.ดร.	คณบดีคณะสังคมศาสตร์	กรรมการ
พระครูสังวรรักษ์เอกภัทร อภินโน, รศ.ดร.	คณบดีคณะมนุษยศาสตร์	กรรมการ

พระมหากษัตริย์ ปณฺธิตเมธี,ดร.	คณบดีคณะครุศาสตร์	กรรมการ
พระธรรมวชิราจารย์	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์มหาสารคาม	กรรมการ
พระสิริรัตนเมธี, ดร.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์เลย	กรรมการ
พระเมธีวชิราจารย์, ดร.	ผู้อำนวยการหน่วยวิทยบริการกาฬสินธุ์	กรรมการ
พระครูวาปีจันทคุณ, ผศ.ดร.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด	กรรมการ
ดร.สรินดา สายลุน	ที่ปรึกษารองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น	กรรมการ

มีหน้าที่ ดังนี้

1. ควบคุมดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำในการดำเนินงาน
2. อำนวยความสะดวกในการจัดโครงการให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

คณะกรรมการฝ่ายอำนวยการ

พระราชพัฒน์วชิรบัณฑิต, รศ.ดร.	รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น	ประธานกรรมการ
พระอุดมปัญญาภรณ์, ดร.	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแผ่	รองประธานกรรมการ
รศ.ดร.วิทยา ทองดี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป	รองประธานกรรมการ
ผศ.ดร.นิเทศ สันนหารี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	รองประธานกรรมการ
พระครูศรีพุทธบัณฑิต, ผศ.ดร.	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ	รองประธานกรรมการ
พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปัญโญ, ดร.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น	รองประธานกรรมการ
นายศักดิ์รินทร์ ศรีหาบงค์	รท.ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขตขอนแก่น	กรรมการ
พระครูสมุห์ธีระพงษ์ นรินโท, ดร.	รท.ผู้อำนวยการส่วนงานบริหาร	กรรมการ
ดร.อมรรัตน์ เตชะนอก	ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น	กรรมการ
นางจิตรดา แก้วมงคล	รท.ผู้อำนวยการส่วนคลังและทรัพย์สิน	กรรมการ
นายนิรุติ ป้อมสีดา	รท.ผู้อำนวยการส่วนสนับสนุนวิชาการ	กรรมการ
ผศ.ดร.สุพล พรหมกุล	ผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่: ควบคุมดูแล ให้คำปรึกษา อำนวยการ ส่งเสริมติดต่อประสานงานอำนวยการกำกับดูแล ช่วยแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นแก่คณะกรรมการฝ่ายต่างๆ เพื่อให้งานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยทุกประการ

คณะกรรมการฝ่ายอาคารสถานที่

รศ.ดร.วิทยา ทองดี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป	ประธานกรรมการ
นายศักดิ์รินทร์ ศรีหาบงค์	ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขตขอนแก่น	รองประธานกรรมการ
พระบุญ วรบุญญ	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการ
นางวาท เก่งโชน	นักการภารโรง	กรรมการ
นางสำภา ร้อยพรหม	นักการภารโรง	กรรมการ

นางคำทอง เคนหนู	นักการภารโรง	กรรมการ
นางศิริวัฒน์ พาพรม	นักการภารโรง	กรรมการ
นางบังใบ ไยแก้ว	นักการภารโรง	กรรมการ
นางสมปอง สิมารักษ์	นักการภารโรง	กรรมการ
นางลำไผ่ บุริจันทร์	นักการภารโรง	กรรมการ
นางชลีพร นางหนองตุม	นักการภารโรง	กรรมการ
นางสมพร ปรัชญา	นักการภารโรง	กรรมการ
นายสุรพร ตุ่นป่า	นักวิชาการศึกษา	กรรมการ
นายธรรม สีสาย	นายช่างเทคนิค	กรรมการ
นายหนูพันธ์ ประสมพล	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการ
นายสุพัฒน์ วรณญาติ	คนสวน	กรรมการ
นายมนี ศรีสะอาด	พนักงานรักษาความปลอดภัย	กรรมการ
องค์การนิสิตวิทยาเขตขอนแก่น		กรรมการ
สโมสรนิสิตวิทยาเขตขอนแก่น		กรรมการ
พระครูสมุทรธีระพงษ์ นรินโท, ดร.	ผู้อำนวยการส่วนงานบริหาร	กรรมการและเลขานุการ
พระภาณุวัฒน์ จันทวฑฒโน	อาจารย์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นายตะวัน พรหมบุตร	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นายปิยะพงษ์ คุ่มภัย	ช่างเทคนิค	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นายสุทธิรักษ์ ตาพล	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นายประดิษฐ์ สังฆพงษ์	นายช่างเทคนิค	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่: ดังนี้

1. จัดสถานที่ประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ประกอบด้วย
 - 1.1 ห้องประชุมใหญ่
 - 1.2 ห้องประชุมกลุ่มย่อย
 - 1.3 ห้องรับรองวิทยากร ผู้มีเกียรติ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. จัดสถานที่รับประทานอาหารกลางวันและอาหารว่าง
3. ประดับตกแต่งห้องประชุมใหญ่และห้องประชุมย่อย

คณะกรรมการฝ่ายพิธีการ/พิธีกร

รศ.ดร.วิทยา ทองดี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป	ประธานกรรมการ
ผศ.ดร.นิเทศ สนั่นนารี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	รองประธานกรรมการ
ผศ.ดร.นิรัช เรืองแสน	ผู้อำนวยการสถาบันภาษา วช.ขอนแก่น	รองประธานกรรมการ

ผศ.ดร.สุรพล พรหมกุล	ผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต	กรรมการ
อ.ดร.สุนทร สายคำ	ผู้อำนวยการหลักสูตร ค.ม.(พุทธบริหารฯ)	กรรมการ
ผศ.ดร.พชรกฤต ศรีบุญเรือง	เลขานุการหลักสูตร ค.ม.,ค.ด. (การสอนภาษาไทย)	กรรมการ
อ.ดร.วิรัตน์ ทองภู	อาจารย์	กรรมการและเลขานุการ
อ.จิรวัดณ์ ลิทธิธรรม	อาจารย์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่: ดังนี้

1. จัดทำกำหนดการ
2. ลำดับพิธีการตามกำหนดการ
3. เป็นพิธีกรในการประชุม
4. กำกับดูแลด้านศาสนพิธี

คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์และวิเทศสัมพันธ์

พระอุดมปัญญาภรณ์, ดร.	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแผ่	ประธานกรรมการ
ผศ.ดร.สุรพล พรหมกุล	อาจารย์	รองประธานกรรมการ
ผศ.ดร.นิรัช เรืองแสง	ผู้อำนวยการสถาบันภาษา วช. ขอนแก่น	รองประธานกรรมการ
ผศ.ดร.พลเผ่า เพ็งวิภาศ	หัวหน้าสถานีวิทยุ	กรรมการ
ผศ.ดร.ชาญชัย ฮวดศรี	อาจารย์	กรรมการ
อ.ดร.วิรัตน์ ทองภู	อาจารย์	กรรมการ
พระอธิการไชยา ติคุชวิโร	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการ
นายสุนทร เสนาสุข	นักวิชาการศึกษา	กรรมการ
นายนิรันดร์ เลิศวีรพล	นักวิชาการคอมพิวเตอร์	กรรมการ
พ.อ.ทองดี ทองลั่น	นักประชาสัมพันธ์	กรรมการ
นายสุทธิพงษ์ อุพลเกียรติ	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและเลขานุการ
นายอภิวัฒน์ สาระบัน	นักวิชาการโสตทัศนศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่: ดังนี้

1. จัดส่งหนังสือเชิญนักวิชาการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
2. ประสานงานสถาบันอุดมศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
3. จัดทำโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์
4. ออกแบบและจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ตามจุดต่างๆ
5. จัดทำป้ายวิทยากรในห้องประชุมใหญ่และห้องประชุมย่อย
6. จัดทำป้ายคัตเอาต์บนเวที
7. ออกแบบประชาสัมพันธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

8. นำบทความวิจัยเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์
9. ควบคุมระบบการสื่อสารทั้งในห้องประชุมใหญ่และประชุมย่อย
10. จัดทำวีดิทัศน์แนะนำมหาวิทยาลัยทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
11. บันทึกภาพนิ่ง/วิดีโอ/เสียง ตลอดงาน

คณะกรรมการฝ่ายเอกสารวิชาการ

ผศ.ดร.นิเทศ สนั่นนารี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	ประธานกรรมการ
พระครูภาวนาโพธิคุณ, รศ.ดร.	ผู้อำนวยการหลักสูตร พธ.ม., พธ.ด.(ปรัชญา)	รองประธานกรรมการ
พระครูปริยัติพัฒนบัณฑิต, รศ.ดร.	ผู้อำนวยการหลักสูตร พธ.ม., พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	รองประธานกรรมการ
พระครูสุธีศัมมภิระญาณ, วิ. รศ.ดร.	อาจารย์	กรรมการ
พระครูศรีปริยัติบัณฑิต, ผศ.ดร.	ผู้อำนวยการหลักสูตร พธ.บ.(ปรัชญา)	กรรมการ
รศ.ดร.ดิปติ มหันตะ	อาจารย์	กรรมการ
ผศ.ดร.นิรัช เรืองแสน	ผู้อำนวยการสถาบันภาษา วช. ขอนแก่น	กรรมการ
ผศ.ดร.สุวิน ทองปั้น	อาจารย์	กรรมการ
ผศ.ดร.จรัส ลีกา	อาจารย์	กรรมการ
ผศ.ดร.จักรพรรณ วงศ์พรพจน์	อาจารย์	กรรมการ
ผศ.ดร.ประกอบ มีโคตรทอง	อาจารย์	กรรมการ
ผศ.ดร.ชาญชัย ฮวดศรี	อาจารย์	กรรมการ
อ.ดร.สมควร นามสีฐาน	อาจารย์	กรรมการ
อ.ดร.สุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา	อาจารย์	กรรมการ
อ.ชยันต์ บุญพิโย	อาจารย์	กรรมการ
ผศ.ดร.สุรพล พรหมกุล	ผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต	กรรมการและเลขานุการ
นางสาวสาริกา ไสวงาม	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวมารีสา ไสวงาม	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวอนุดา บุญตะวัน	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ ดังนี้

1. จัดทำต้นฉบับบทความ
2. ประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ และส่งบทความให้ตรวจสอบ
3. ประสานงานกับเจ้าของบทความ เพื่อส่งบทความให้แก้ไข
4. จัดเตรียมบทความที่แก้ไขแล้วเพื่อนำเข้าห้องประชุมกลุ่มย่อย
5. จัดทำข้อสรุปของแต่ละบทความที่ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแล้วให้กับเจ้าของบทความได้แก้ไข
6. จัดทำรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceeding)

7. แปลเอกสารทางวิชาการและเอกสารการประชุมในระดับนานาชาติ

คณะกรรมการประจำห้องประชุมกลุ่มย่อย

ห้องประชุมย่อยที่ 1 ห้อง B 202 ชั้น 2 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธมามาจารย์ (สนิท ชวณมหาปัญญามหาเถร)

: พุทธนวัตกรรมทางศาสนา/ปรัชญาเพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. พระครูภาวนาโพธิคุณ, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ประธานกรรมการ
2. รศ.ดร.สัญญา สะสอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	กรรมการ
3. ผศ.ดร.ประภาส แก้วเกตุพงษ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	กรรมการ
4. ผศ.ดร.สุวิน ทอปปัน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
5. พระสมภาร ฐิตญาโณ, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. ผศ.ดร.จักรพรรธน์ วงศ์พรพจน์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. นายจักรี มาป้อง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ห้องประชุมย่อยที่ 2 ห้อง B 203 ชั้น 2 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธมามาจารย์ (สนิท ชวณมหาปัญญามหาเถร)

: พุทธนวัตกรรมทางศาสนา/ปรัชญาเพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. พระครูปริยัติพัฒนบัณฑิต, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ประธานกรรมการ
2. รศ.ดร.ธีระพงษ์ มีไธสง	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	กรรมการ
3. ผศ.ดร.วิเชียร แสนมี	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	กรรมการ
4. ผศ.ดร.จรัส ลีกา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
5. พระมหาสำรอง สญญาโต, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. ผศ.ดร.ประกอบ มีโคตรทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. นายชัยรัตน์ มาสอน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ห้องประชุมย่อยที่ 3 ห้อง B 204 ชั้น 2 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธมามาจารย์ (สนิท ชวณมหาปัญญามหาเถร)

: พุทธนวัตกรรมทางศาสนา/ปรัชญาเพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. พระเมธีวชิราภรณ์, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วช.ร้อยเอ็ด	ประธานกรรมการ
2. รศ.ดร.ประพันธ์ ศรีภษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	กรรมการ
3. พระครูศรีพุทธินันท์, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	กรรมการ
4. พระมหาณัฐพันธ์ สุทิสถนิภาณี, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
5. พระมหาสุทธิดิล จิตตปัญโญ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. อ.ดร.สุนทร สายคำ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. นางสาวรุ่งนภา โยนต์ัน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ห้องประชุมย่อยที่ 4 ห้อง B 205 ชั้น 2 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธมหาราช (สนธิ ชวนมหาปัญญามหาเถร)

: พุทธนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ.ดร.อิศรา ก้านจักร	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ประธานกรรมการ
2. พระมหาศุภชัย สุภกิจโจ, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วช.อีสาน	กรรมการ
3. พระครูสังฆรักษ์จักรกฤษฏ์ ฐิริปัญโญ, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	กรรมการ
4. อ.พันทิวา ทับภูมิ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
5. อ.กนกวรรณ ประจันตะเสน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. ผศ.อนุสรณ์ นางทะราช	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. นางสาวแพรวพรรณ ประจักษ์โก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ห้องประชุมย่อยที่ 5 ห้อง B 302 ชั้น 3 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธมหาราช (สนธิ ชวนมหาปัญญามหาเถร)

: พุทธนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ.ดร.วิทยา ทองดี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ประธานกรรมการ
2. รศ.ดร.สิทธิพล อาจอินทร์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	กรรมการ
3. ผศ.ดร.ชุตินันต์ สະສອງ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	กรรมการ
4. ผศ.ดร.พชรกฤต ศรีบุญเรือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
5. พระครูวินัยธรวรุฒิ เตชะมุโม, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. อ.ดร.วิรัตน์ ทองภู	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. นางสาวดารณี ปะเตชะกัฏ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ห้องประชุมย่อยที่ 6 ห้อง B 303 ชั้น 3 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธมหาราช (สนธิ ชวนมหาปัญญามหาเถร)

: พุทธนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ.ดร.สมชัย ศรีนอก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	ประธานกรรมการ
2. รศ.ดร.มณฑา ชุ่มสุคนธ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	กรรมการ
3. อ.ดร.เอกชาติริ สุขเสน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วช.อีสาน	กรรมการ
4. พระครูปลัดบุญช่วย โชติวิโส, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
5. นางฤดี แสงเดือนฉาย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. พระมหาศรายุทธ สมนต์ปาสาทิโก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. นางสาววิภาดา โคตรแก้ว	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ห้องประชุมย่อยที่ 7 ห้อง B 304 ชั้น 3 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธมหาราช (สนธิ ชวนมหาปัญญามหาเถร)

: พุทธนวัตกรรมทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.สถาพร แสงสุโพธิ์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	กรรมการ
3. ผศ.ดร.วิกรม บุญนุ่น	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	กรรมการ
4. อ.ดร.ยิ่งสรรค์ หาพา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
5. อ.สมพร ศิริพันธ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. ผศ.ดร.กาญจนาภรณ์ ปุณัณรมย์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. นายพัฒนพงษ์ หนองน้ำ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ห้องประชุมย่อยที่ 8 ห้อง B 305 ชั้น 3 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวนมहाปญฺญมหาเถร)

: พุทธนวัตกรรมทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผศ.ดร.สุริยะจรัส เตชะตันมื่นสกุล	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.ววิทย์ นพแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	กรรมการ
3. อ.ดร.ชาญชัย ฤทธิร่วม	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	กรรมการ
4. อ.ดร.สุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	เลขานุการ
5. อ.ดร.พงษ์นรินทร์ อุทัยกาญจนกุล	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. พระมหากิตติ กิตติเมธี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. อ.บุญส่ง นาแสง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ห้องประชุมย่อยที่ 9 ห้อง B 402 ชั้น 4 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวนมहाปญฺญมหาเถร)

: พุทธนวัตกรรมทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.ไพศาล เครือแสง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	กรรมการ
3. ผศ.ดร.เกษภา ผาทอง	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	กรรมการ
4. ผศ.ดร.เรียงดาว ทวะชาลี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
5. อ.อภิณพ ฮาดภักดี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. อ.ดร.สมควร นามสีฐาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. นางสาวแพรทอง กัปโก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ห้องประชุมย่อยที่ 10 ห้อง B 403 ชั้น 4 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวนมहाปญฺญมหาเถร)

: พุทธนวัตกรรมทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผศ.ดร.อนุรัตน์ อนันทนาธร	มหาวิทยาลัยบูรพา	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.รัฐพล เย็นใจมา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	กรรมการ
3. อ.ดร.กาญจน์ชนิดาภา เมธีวรรณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	กรรมการ
4. อ.ดร.ปณจิตร์ สุกุมลย์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
5. อ.ดร.อินตอง ชัยประโคน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. พระสอนดำ วาฬสโท, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. นางรพีพร มณีวรรณ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ห้องประชุมย่อยที่ 11 ห้อง B 404 ชั้น 4 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุฒาจารย์ (สนิท ชวนมहाปญฺญมหาเถร)

: พุทธนวัตกรรมทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ.ดร.กตัญญู แก้วหานาม	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.สิริศักดิ์ อาจวิชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	กรรมการ
3. อ.ดร.อารีย์ บินประทาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	กรรมการ
4. อ.ทรงพล โชติกเวชกุล	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
5. พระโมฏิกานนิก นริสโร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. พระมหาอริวัฒน์ ภัทรทวี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. นางสาวกัญติศา ศรีเสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ห้องประชุมย่อยที่ 12 ห้อง B 405 ชั้น 4 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุฒาจารย์ (สนิท ชวนมहाปญฺญมหาเถร)

: พุทธนวัตกรรมทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ.ดร.วินิจ ฝาเจริญ	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.สมปอง สุวรรณภุมมา	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	กรรมการ
3. อ.ดร.โกมินทร์ ว่างอ่อน	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	กรรมการ
4. อ.ดร.ธีรดนัย กัปโก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
5. นางสาวธิดารัตน์ วรจักร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. อ.จิรวุฒิ สัทธรรม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. นางประกายเพชร ชารินทร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ระดับนานาชาติ

ห้องประชุมย่อยที่ 13 ห้องเขียวเตอร์ ชั้น 5 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุฒาจารย์ (สนิท ชวนมहाปญฺญมหาเถร)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ.ดร.สุพหล สุธะพรหม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	ประธานกรรมการ
2. พระมหาสมบุญ วุฒิกโร, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	กรรมการ
3. รศ.ดร.ไชยวัฒน์ เผือกคง	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	กรรมการ

4. ผศ.ดร.บุญมี พรรษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	กรรมการ
5. ดร.เจฟฟี่ วิลสัน	สถาบันวิจัยพุทธศาสนา DIRI ซิดนีย์ ออสเตรเลีย	กรรมการ
6. อ.ดร.สริญญา มารศรี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
7. อ.สุริยา บุญยะรังค์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
8. ผศ.ดร.นิรัช เรืองแสน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
9. นายบัลลังก์ ศรีบุญเรือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

มีหน้าที่ ดังนี้

1. ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องของบทความ วิพากษ์ ให้ข้อเสนอแนะตามความเหมาะสม แก่ผู้นำเสนอบทความ และทำการประเมินบทความ
2. เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ มีหน้าที่ดังนี้
 - 2.1 ประสานงานผู้ทรงคุณวุฒิประจำห้องประชุมกลุ่มย่อย
 - 2.2 ประสานงานผู้นำเสนอบทความประจำห้องประชุมกลุ่มย่อย
 - 2.3 เตรียมเอกสารลงเวลา ใบสำคัญรับเงิน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ทรงคุณวุฒิและเอกสารลงเวลาของผู้นำเสนอบทความ
 - 2.4 เตรียมบทความให้กับผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน
 - 2.5 เตรียมเกียรติบัตรของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้นำเสนอบทความ
3. พิธีกร มีหน้าที่ ดังนี้
 - 3.1 ดำเนินรายการเพื่อให้การวิพากษ์บทความเป็นไปตามลำดับ
 - 3.2 กำกับเวลา คือ ให้เวลานำเสนอบทความละ 10 นาที และรับการวิพากษ์บทความละ 5 นาที โดยมีป้ายกำกับเวลา
4. เทคโนโลยีสารสนเทศ มีหน้าที่ ดังนี้
 - 4.1 เตรียมความพร้อมของห้องประชุมกลุ่มย่อย คือ จัดโต๊ะสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ จัดโต๊ะสำหรับผู้นำเสนอบทความ และผู้เข้าร่วมงาน
 - 4.2 จัดเตรียมเครื่องเสียง ไมโครโฟน คอมพิวเตอร์/โน้ตบุค ใช้ระบบการประชุมแบบออนไลน์ โปรเจ็คเตอร์ จอโปรเจ็คเตอร์ ให้พร้อมใช้งาน
 - 4.3 รวบรวมไฟล์ PPT จากผู้นำเสนอบทความแล้วจัดเก็บในคอมพิวเตอร์/โน้ตบุค เตรียมนำเสนอ
 - 4.4 เปิดไฟล์ PPT นำเสนอตามลำดับตั้งแต่คนแรกถึงคนสุดท้าย

คณะกรรมการฝ่ายปฏิบัติ

งานต้อนรับที่ท่าอากาศยานขอนแก่น

รศ.ดร.วิทยา ทองดี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป	ประธานกรรมการ
ผศ.ดร.นิเทศ สนั่นนารี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	รองประธานกรรมการ
พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปัญโญ, ดร.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น	กรรมการ

พระครูศรีพุทธิบัณฑิต, ผศ.ดร.	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ	กรรมการ
พระครูสมุทรธีระพงษ์	ผู้อำนวยการส่วนงานบริหาร	กรรมการ
ผศ.ดร.สุวิน ทอปปัน	อาจารย์	กรรมการ
ผศ.ดร.จรัส ลีกา	อาจารย์	กรรมการ
อ.ดร.สุนทร สายคำ	อาจารย์	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่: ดังนี้

1. ต้อนรับและอำนวยความสะดวกวิทยากร และผู้ทรงคุณวุฒิ
2. จัดหารถรับ-ส่ง วิทยากรและผู้ทรงคุณวุฒิระหว่างมหาวิทยาลัยกับสนามบิน

งานต้อนรับที่ห้องประชุมชั้น 2 อาคารเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา

รศ.ดร.วิทยา ทองดี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป	ประธานกรรมการ
ผศ.อนุสรณ์ นางทะราช	ประธานหลักสูตร ค.บ. (การสอนสังคมศึกษา)	รองประธานกรรมการ
พระครูสุนทรกิตติธรรมคุณ	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการ
นางจิตรลดา แก้วมงคล	ผู้อำนวยการส่วนคลังและทรัพย์สิน	กรรมการ
นางสุพัตรา นาทัน	นักวิชาการการเงินและบัญชี ชำนาญการ	กรรมการ
นางศุภนิษฐา งามสง่า	นักวิชาการการเงินและบัญชี ชำนาญการ	กรรมการ
นางสาวปิยะนุช ไทยทองกลาง	นักวิชาการการเงินและบัญชี	กรรมการ
นางสาวยุภาพร เงามะเขษ	นักวิชาการการเงินและบัญชี	กรรมการ
นางสาวสุติพร ไยแก้ว	นักวิชาการการเงินและบัญชี	กรรมการ
คณะกรรมการสโมสรนิสิต		กรรมการ
ผศ.ดร.เรียงดาว ทวะชาลี	อาจารย์	กรรมการและเลขานุการ
นางสาวสุภาณดา เทนอิสสระ	นักวิชาการศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวดารณี ปะเตชะกัง	นักวิชาการศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางวิภาดา โคตรแก้ว	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวแพรวพรรณ ประจักษ์โก	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่: ดังนี้

1. กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการต้อนรับ
2. กำกับติดตามประเมินผลกลุ่มงานต่างๆ ในฝ่ายปฏิบัติ
3. ประสานงานกับฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

งานนำดื่ม รับผิดชอบนำดื่ม-อาหารว่าง อาคารหอประชุมชั้น 2 อาคารเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา

ดูแลพระสงฆ์

นายจักรี มาป้อง

พระณัฏฐนิชา อติภทโท/บุปผารัตน์

พระมหารัชพล รตนจิตโต/สมภักดิ์

สามเณรกิตติพงษ์ ก้อนเงิน

พระมหากิตติพงษ์ กิตติโสภโณ

พระมหารัชชานนท์ รตนรสี/บุราณราช

พระมหาธีรยุทธ ธีรเมธี

พระมหาทินกร ทินนโร/ยางสี

พระมหายุทธพงษ์ ธมฺมวาทิ/สายสิม

สามเณรสุนิชา จิตรแสง

สามเณรเกรียงไกร โพธิ์ชัย

พระกัญจนันต์ธมฺมเมธี

พระชาตรี ขนฺติจิตโต/ศรีจำปา

พระปานชัย กิตติภทโท/สีแก้ว

พระพงศธร เขมโก/พิมโกทา

สามเณรณชัย สุริยะ

ดูแลผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เข้าร่วมประชุมฆราวาส

นายจักรี มาป้อง

นายชาคริส เลแก้ว

นายเมฆนรินทร์ ชูกริส

นางสาวกณติชา เกตรา

นางสาวศรียุญา โพธิ์ศรี

นางสาววิรัชรอง ทาปลัด

นางสาวกาญจนา สมศรีษะ

นายสารัช โพธิ์ทอง

นายธนดล ประทุมชัย

นางสาวสุภาวดี ขำกรม

นางสาวอภิญา พิลาดิ

ดูแลห้องประชุมกลุ่มย่อย

ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 1 ห้อง B 202 ชั้น 2 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธมหาราช (สนธิ ชวณหาทูปญฺมหาเถร)

พระณัฏฐนิชา อติภทโท/บุปผารัตน์

นายชาคริส เลแก้ว

ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 2 ห้อง B 203 ชั้น 2 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธมหาราช (สนธิ ชวณหาทูปญฺมหาเถร)

นักวิชาการศึกษา

รองนายกองค์การบริหารนิสิต

รองนายกองค์การบริหารนิสิต

หัวหน้าฝ่ายวิชาการ

หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์

หัวหน้าฝ่ายนิสิตสัมพันธ์

หัวหน้าฝ่ายปฎิคม

ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายวิชาการ

ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์

ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายนิสิตสัมพันธ์

ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายกิจกรรม

ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายกิจกรรมเยาวชน

ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายทะเบียน

ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายปฎิคม

หัวหน้าฝ่ายเลขานุการ

ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายเลขานุการ

นักวิชาการศึกษา

นายไชยวัฒน์ ชาสาท

นายอานนท์ ภูชา

นางสาวกรรณิการ์ เจนญกใจ

นางสาวชนิศา โพธิ์ศรี

นางสาวอรดี ดอนหันรักษา

นางสาวศรัณย์ภัคร แดงน้อย

นายวิษุฒม์ งามปัญญา

นางสาวศุภวรรณ อเวลา

นางสาวนิโลบล บุญเลิศผล

นางสาวพิมพ์พิสุทธิ์ เหลาทอง

พระมหารัษฎพล รตนจิตโต/สมภักดิ์ นายไชยวัฒน์ ชำฮาด
ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 3 ห้อง B 204 ชั้น 2 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวณฺหาปญฺญมหาเถร)
 พระมหาภิกขิตติพงษ์ กิตฺติโสภโณ นายเมฆนรินทร์ ชูกริส
ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 4 ห้อง B 205 ชั้น 2 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวณฺหาปญฺญมหาเถร)
 พระมหารัษฎานนท์ รตนรสี/บุราณราช นายอานนท์ ภูษา
ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 5 ห้อง B 302 ชั้น 3 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวณฺหาปญฺญมหาเถร)
 นางสาวกณติชา เกตรา นางสาวกรรณิการ์ เจนถูกใจ
ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 6 ห้อง B 303 ชั้น 3 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวณฺหาปญฺญมหาเถร)
 นางสาวศรีญา โพธิ์ศรี นางสาวชนิศา โพธิ์ศรี
ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 7 ห้อง B 304 ชั้น 3 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวณฺหาปญฺญมหาเถร)
 นางสาววิรังรอง ทาปลัด นางสาวอรดี ดอนหันรักษา
ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 8 ห้อง B 305 ชั้น 3 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวณฺหาปญฺญมหาเถร)
 นางสาวกาญจนา สมศรีชะ นางสาวศรัณย์ภัคร แดงน้อย
ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 9 ห้อง B 402 ชั้น 4 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวณฺหาปญฺญมหาเถร)
 นายสารัช โพธิ์ทอง นายวิษุทธิ์ งามปัญญา
ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 10 ห้อง B 403 ชั้น 4 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวณฺหาปญฺญมหาเถร)
 นายชนดล ประทุมชัย นางสาวศุภวรรณ อเวลา
ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 11 ห้อง B 404 ชั้น 4 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวณฺหาปญฺญมหาเถร)
 นางสาวสุภาวดี ขำกรม นางสาวนิโลบล บุญเลิศผล
ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 12 ห้อง B 405 ชั้น 4 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวณฺหาปญฺญมหาเถร)
 นางสาวอภิญญา พิลาดี
ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 13 ห้อง เขียวเตอร์ ชั้น 5 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวณฺหาปญฺญมหาเถร)
 นางสาวพิมพ์พิสุทธิ เหลาทอง

มีหน้าที่: ดังนี้

1. ต้อนรับผู้ทรงคุณวุฒิ-นักวิชาการ ผู้ร่วมประชุมสัมมนาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
2. บริการน้ำดื่ม-อาหารว่าง สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ-นักวิชาการ ผู้ร่วมประชุมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

คณะกรรมการฝ่ายจัดทำของเข้าร่วม

ดร.อมรรัตน์ เตชะนอก	ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น	ประธานกรรมการ
นางสาวพันทิwa ทับภูมี	อาจารย์	กรรมการ
นายบัลลังก์ ศรีบุญเรือง	นักวิชาการศึกษา	กรรมการ
นางสาวอัญญาดา ตาเสาร์	นักวิชาการศึกษา	กรรมการ
นางสาวกาญจนา สมศรีชะ	นิสิต	กรรมการ

นางสาวศรัณย์ภัคร แดงน้อย	นิสิต	กรรมการ
นายสารัช โพธิ์ทอง	นิสิต	กรรมการ
นายวิษณุตม์ งามปัญญา	นิสิต	กรรมการ
นายชนดล ประทุมชัย	นิสิต	กรรมการ
นางสาวศุภววรรณ อเวลา	นิสิต	กรรมการ
นางสาวสุภาวดี ขำกรม	นิสิต	กรรมการ
นางสาวนิโลบล บุญเลิศผล	นิสิต	กรรมการ
นางสาวอภิญา พิลาดิ์	นิสิต	กรรมการ
นางสาวพิมพ์พิสุทธิ์ เหลาทอง	นิสิต	กรรมการ
นางประกายเพชร ชารินทร์	นักวิชาการศึกษา	กรรมการและเลขานุการ
นางสาวกัญธิชา ศรีเสนา	นักวิชาการศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่: ดังนี้

1. จัดเตรียมกระเป๋าสสำหรับบรรจุเอกสาร วัสดุ
2. จัดหากระดาษ ปากกา สำหรับผู้เข้าประชุม
3. จัดของที่ระลึกสำหรับวิทยากร

คณะกรรมการฝ่ายการเงิน

นางจิตรลดา แก้วมงคล	ผู้อำนวยการส่วนการคลังและทรัพย์สิน	ประธานกรรมการ
นางสุพัตรา นาทัน	นักวิชาการการเงินและบัญชี ชำนาญการ	รองประธานกรรมการ
นางศุภนิษฐา งามสง่า	นักวิชาการการเงินและบัญชี ชำนาญการ	รองประธานกรรมการ
นางสาวยุภาพร เงาะเศษ	นักวิชาการการเงินและบัญชี	กรรมการ
นางสาวชุตีพร ไยแก้ว	นักวิชาการการเงินและบัญชี	กรรมการ
นางสาวปิยะนุช ไทยทองกลาง	นักวิชาการการเงินและบัญชี	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่: ดังนี้

1. ประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ในการวางแผนงบประมาณ
2. ดำเนินการเกี่ยวกับการรับเงินค่าลงทะเบียน การเบิก-การจ่ายทุกหมวดรายการ
3. จัดเตรียมออกใบเสร็จค่าลงทะเบียนแก่ผู้เข้าร่วมประชุม
4. จัดซื้อจัดจ้างวัสดุที่เกี่ยวข้องกับการจัดประชุม

คณะกรรมการฝ่ายยานพาหนะและจราจร

นายศักดิ์รินทร์ ศรีหาบงค์	รท.ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขตขอนแก่น	ประธานกรรมการ
พระครูสมุห์ธีระพงษ์ นรินโท, ดร.	รท.ผู้อำนวยการส่วนงานบริหาร	รองประธานกรรมการ
นายธนรัฐ อดทน	นักวิชาการศึกษา	กรรมการ

นายพัฒนพงษ์ หนองน้ำ	นักวิชาการศึกษา	กรรมการ
นายสุพัฒน์ วรรณญาติ	คนสวน	กรรมการ
นายมนี ศรีสะอาด	พนักงานรักษาความปลอดภัย	กรรมการ
นายตะวัน พรหมบุตร	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นายสุทธิรักษ์ ตาพล	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นายปิยะพงษ์ คุ่มภัย	ช่างเทคนิค	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นายประดิษฐ์ สังฆพงษ์	นายช่างเทคนิค	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นายสุรศักดิ์ ปักเหนือ	พนักงานขับรถ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่: ดังนี้

1. จัดเตรียมยานพาหนะและพนักงานขับรถให้พร้อมใช้ในการดำเนินงาน
2. จัดเตรียมป้ายบอกสถานที่จอดรถ
3. จัดรถรับส่งวิทยากร
4. ประสานงานรักษาความปลอดภัย อำนวยความสะดวกการจราจรและสถานที่จอดรถ

คณะกรรมการฝ่ายประเมินผล

ผศ.ดร.สุพล พรหมกุล	ผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต	ประธานกรรมการ
อ.ดร.ปภาเจติร สุกุมลย์	เลขานุการหลักสูตร ค.ม.(การสอนสังคมฯ)	รองประธานกรรมการ
อ.ดร.สมควร นามสีฐาน	เลขานุการหลักสูตร ค.ด.(การสอนสังคมฯ)	กรรมการ
อ.ดร.สุธิพงษ์ สวัสดิทา	เลขานุการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต	กรรมการ
อ.ดร.สิริบุญมา มารศรี	อาจารย์	กรรมการและเลขานุการ
อ.กนกวรรณ ประจันตะเสน	อาจารย์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวสาริกา ไสวงาม	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวมารีสา ไสวงาม	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวอนุธิดา บุญตะวัน	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่: ดังนี้

1. จัดทำแบบสอบถามประเมินการประชุม
2. เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล
3. รายงานผลการประเมินเสนอคณะกรรมการ

คณะกรรมการฝ่ายลงทะเบียน

นางรพีพร มณีวรรณ	นักจัดการงานทั่วไป	ประธานกรรมการ
นางฤดี แสงเดือนฉาย	นักวิชาการศึกษา	กรรมการ

นางสาวธิดารัตน์ วรจักร	นักวิชาการศึกษา	กรรมการ
นางสาวแพรทอง ประจักษ์โก	นักวิชาการศึกษา	กรรมการ
นายชาคริตส์ เลแก้ว	นิสิต	กรรมการ
นายไชยวัฒน์ ซาฮาด	นิสิต	กรรมการ
นายเมฆนรินทร์ ชูกริส	นิสิต	กรรมการ
นายอาหนนท์ ภูษา	นิสิต	กรรมการ
นางสาวกัณติชา เกตตรา	นิสิต	กรรมการ
นางสาวกรรณิการ์ เจนถูกใจ	นิสิต	กรรมการ
นางสาวศรียุญา โพธิ์ศรี	นิสิต	กรรมการ
นางสาวชนิศา โพธิ์ศรี	นิสิต	กรรมการ
นางสาววิรังรอง ทาปลัด	นิสิต	กรรมการ
นางสาวอรดี ดอนหันรักษา	นิสิต	กรรมการ
นางสาวรุ่งนภา โยนตัน	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่: ดังนี้

1. จัดทำรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมให้พร้อมก่อนวันประชุมวิชาการ
2. รับผิดชอบการลงทะเบียนในวันประชุม
3. จัดเตรียมป้ายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม
4. มอบของชำร่วยให้กับผู้ทรงคุณวุฒิ / ผู้เข้าร่วมงาน ในขณะลงทะเบียน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป จนกว่าจะสิ้นสุดโครงการ

สั่ง ณ วันที่ 26 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2567

(พระราชพัฒน์วัชรบัณฑิต, รศ.ดร.)

รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น ปฏิบัติหน้าที่แทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

